

Centrale Raad voor het Bedrijfsleven

ECONOMISCHE EN FINANCIËLE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN (koninklijk besluit van 27 november 1973)

Bijgewerkte tekst

Brussel, december 2002

Inhoudstafel

Inleiding 3

Tekst van het kb 3

Hoofdstuk I	Algemene bepalingen	5
Hoofdstuk II	De basisinformatie	9
Hoofdstuk III	De jaarlijkse voorlichting	18
Hoofdstuk IV	De periodieke voorlichting	26
Hoofdstuk V	De occasionele voorlichting	28
Hoofdstuk VI	Mogelijkheden tot afwijking	30
Hoofdstuk VII	Bepalingen betreffende de inlichtingen in het algemeen	32
Hoofdstuk VIII	Voorlichting aan het personeel van de onderneming	33
Hoofdstuk IX	Het betrekken van deskundigen bij sommige werkzaamheden van de ondernemingsraad	34
Hoofdstuk X	Sancties	36
Hoofdstuk XI	Opheffingsbepalingen	37
Hoofdstuk XII	Eindbepalingen	38

Bijlage 1 39

Bijlage 1A	Bijzonder geval van het verzekeringswezen	39
Bijlage 1B	Bijzonder geval van de ziekenfondsen	46
Bijlage 1C	Bijzonder geval van de ziekenhuizen	54
Bijlage 1D	Bijzonder geval van het onderwijs	62
Bijlage 1E	Bijzonder geval van de universitaire instellingen	67
Bijlage 1F	Bijzonder geval van de opvoedings- en huisvestingsinstellingen	71
Bijlage 1G	Bijzonder geval van de beschutte werkplaatsen	75
Bijlage 1H	Bijzonder geval van de banksector	81
Bijlage 1I	Bijzonder geval van de spaarbanken	89
Bijlage 1J	Bijzonder geval van de openbare kredietinstellingen	98

Bijlage 2 107

Bepalingen van eht wetboek van vennootschappen die kunnen helpen bij de omschrijving van het begrip economische en financiële entiteit en las de onderneming verplicht is een geconsolideerde jaarrekening op te maken	107
--	-----

Bijlage 3 116

Informatie en termijnen waarover het ondernemingshoofd beschikt om ze aan de ondernemingsraad te verstrekken	116
--	-----

Bijlage 4 118

Lijst van de aan de aandeelhouders bezorgde stukken die in het kader van de jaarlijkse en occasionele voorlichting aan de ondernemingsraad moeten worden medegedeeld	118
--	-----

Bijlage 5 128

Wettelijke en verordenende bepalingen betreffende de stukken die moeten worden bezorgd aan de ondernemingsraad	128
--	-----

KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973 HOUDENDE REGLEMENTERING VAN DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN

Door, zoals in het verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden wordt aangestipt, werknemers en ondernemingshoofden paritair en op institutionele wijze samen te brengen om het bedrijfsleven op alle niveaus te organiseren, heeft de wet van 20 september 1948 een beslissende stap gezet in de richting van de democratisering van de economie. De totstandbrenging van deze democratisering binnen de ondernemingen onderstelt dat nauwkeurige en volledige informatie op verschillende gebieden wordt verschaft aan de werknemersvertegenwoordigers.

De economische en financiële informatie is, samen met de voorlichting over de werkgelegenheid, die wordt opgelegd door de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 9, de kern van de informatie waarover de leden van de ondernemingsraden beschikken om hun overlegtaak met succes te volbrengen.

In 1999 heeft de Central Raad voor het Bedrijfsleven in het kader van de inspanningen ter bevordering van de voortgezette opleiding van de leden van de ondernemingsraden een brochure over de economische en financiële informering uitgegeven en op ruime schaal verspreid.

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven had immers de wens uitgedrukt dat alle voorschriften m.b.t. de economische en financiële informatie voor zover mogelijk officieus werden gecoördineerd in de tekst van het besluit van 1973. Andere teksten die niet op dezelfde wijze konden worden verwerkt, heeft de raad zo nodig in het licht willen stellen via een eigen commentaar. De tekst zelf werd als bijlage opgenomen.

De brochure bevatte de bepalingen van het besluit van 27 november zelf, de wijzigingen die er door de koninklijke besluiten van 12 augustus 1981 en 6 maart 1990 werden in aangebracht en ook, in de vorm van toelichting buiten de tekst, alle wettelijke en verordenende bepalingen inzake de economische en financiële informatie van de wetten tot hervorming van het bedrijfsrevisoraat, de economische samenwerkingsverbanden en de Europese economische samenwerkingsverbanden, de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen en het koninklijk besluit op de openbare overnameaanbiedingen en de wijzigingen in de controle op de vennootschappen.

Sinds de eerste uitgave van de brochure hebben het Wetboek van Vennootschappen van 7 mei 1999 en zijn uitvoeringsbesluit van 30 januari 2001 alle wettelijke en verordenende bepalingen betreffende het vennootschapsrecht - die tot dan verspreid te vinden waren in het Burgerlijk Wetboek, het Handelswetboek en de wetten en koninklijke besluiten betreffende de jaarrekening, de geconsolideerde jaarekening, de aanwijzing en de opdrachten van de bedrijfsrevisor in de vennootschappen met een ondernemingraad belangrijke participaties in beursgenoteerde vennootschappen, economische samenwerkingsverbanden - samengebracht.

Dat wetboek brengt geen verandering in de bevoegdheden van de ondernemingsraad. Toch moet de brochure erdoor worden bijgewerkt om rekening te houden met nieuwe nummering van de artikelen overeenkomstig het Wetboek van Vennootschappen en zijn uitvoeringsbesluit.

Dat is het doel van deze publicatie.

Benevens de toelichting en de verwijzingen naar het Wetboek van Vennootschappen en naar het besluit van 8 november 1989 op de openbare overnameaanbiedingen en de wijzigingen in de controle op vennootschappen (bijlagen 2, 4 en 5), heeft de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven het nuttig geacht, zoals in de eerste uitgave van de brochure, ook de bijzondere bepalingen op te nemen die gelden voor het verzekeringswezen (kb van 3 juli 1980), de ziekenfondsen (ministeriële omzendbrief van 31 januari 1984), de ziekenhuizen (ministeriële omzendbrief van 19 maart 1984), het onderwijs (ministeriële omzendbrief van 15 februari 1985), de universitaire instellingen (ministeriële omzendbrief van 28 februari 1985), de opvoedings- en huisvestingsinstellingen (ministeriële omzendbrief van 9 januari 1987), de beschutte werkplaatsen (ministeriële omzendbrief van 12 januari 1987), de banksector (ministeriële omzendbrief van 5 maart 1987), de spaarbanken (ministeriële omzendbrief van 10 november 1988) en de kredietinstellingen (ministeriële omzendbrief van 20 maart 1989).

Net zoals in de eerste brochure heeft de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven voorts tegenover ieder artikel van het besluit van 1973 de toelichting opgenomen die er in het verslag aan de Koning bij wordt gegeven.

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven wenst eraan te herinneren dat de inlichtingen die aan de ondernemingsraden dienen te worden verstrekt ingevolge de wettelijke en verordenende bepalingen die zijn opgenomen in de toelichting van de raad en eventuele toekomstige voorschriften een minimum zijn en dat niets de ondernemingshoofden belet meer informatie te verstrekken, zoals dat nu al vaak het geval is. Het is dus niet de bedoeling van deze brochure die praktijk ter discussie te stellen.

In tegenstelling tot de vorige brochure, die op ruime schaal werd verspreid, komt er geen papieren versie van deze tekst. Deze komt op de webstek van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven en zal regelmatig worden aangepast aan de ontwikkeling van de wetgeving.

**KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973
HOUDENDE REGLEMENTERING VAN DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE
INFORMATIE TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN**

TEKST VAN KONINKLIJK BESLUIT

VERSLAG AAN DE KONING

Onderzoek van de artikelen

**HOOFDSTUK I
ALGEMENE BEPALINGEN**

Het eerste hoofdstuk bepaalt het voorwerp, de algemene inhoud en het doel van de economische informatie.

ARTIKEL 1. Het ondernemingshoofd of zijn afgevaardigde die hem bindt, moeten aan de ondernemingsraad de economische en financiële voorlichting, die betrekking heeft op de onderneming zoals omschreven bij artikel 14 van de wet van 20 september 1948, overmaken.

De economische en financiële informatie moet door het ondernemingshoofd of een afgevaardigde die hem werkelijk bindt, aan de ondernemingsraad medegedeeld worden.

Zij wordt in voorkomend geval, aangevuld :

- 1° met inlichtingen van dezelfde aard over de juridische entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt;
- 2° met inlichtingen over de economische of financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt.

Zoals de gehele reglementering met betrekking tot de ondernemingsraden, hebben de bepalingen die in dit besluit worden opgenomen, betrekking op de onderneming, zoals ze omschreven is in artikel 14 van de wet van 20 september 1948, dit wil zeggen op de technische bedrijfseenheid.

Bovendien in de gevallen waarin de onderneming, aldus gedefinieerd, slechts een gedeelte is van een juridische entiteit, individuele onderneming of vennootschap, voorziet het koninklijk besluit dat bepaalde inlichtingen met betrekking tot deze entiteit moeten medegedeeld worden. Het kan zelfs gebeuren dat alleen inlichtingen betreffende deze entiteit moeten verstrekt worden : dit is het geval voor de informatie omtrent het statuut van de onderneming, voorzien in artikel 5.

Voor de bij het besluit uitdrukkelijk aangeduide aangelegenheden, moeten wanneer de onderneming productiecentra bevat die voorzien zijn van een eigen bestaan, de beschikbare inlichtingen nopens deze onderdelen worden meegedeeld. Voor de concrete aanduiding van de productiecentra die onderdelen vormen in de zin van dit besluit, is elke ondernemingsraad bevoegd. In geval van onenigheid is elke partij ertoe gemachtigd een der

Het bleek eveneens dat het noodzakelijk kon zijn, om met betrekking tot bepaalde aangelegenheden, de werknemers ook in te lichten omtrent de toestand

overeenkomstig artikel 39 van onderhavig besluit aangewezen ambtenaren het geschil voort te leggen; de bevoegde ambtenaar regelt het geschil op advies van het bij artikel 28 beoogd Comité ad hoc.

van een entiteit, waarvan de onderneming, hoewel juridisch onafhankelijk, economisch of financieel afhangt.

In de gevallen uitdrukkelijk aangeduid door het besluit, moeten de inlichtingen ook per onderdeel verschaft worden, voor zover de onderneming reeds een beheer volgens onderdeel heeft aangenomen en voor zover ze over uitgesplitste inlichtingen beschikt.

Rekening houdend met de verschillende realiteiten, die het begrip onderdeel kan bezitten, is het vanzelfsprekend moeilijk om een formele definitie te geven, die wellicht statisch en onvolledig zou zijn in vele gevallen. Men achtte het dan ook wenselijk aan elke ondernemingsraad de bevoegdheid toe te kennen wanneer zich moeilijkheden voordoen, de groepen, secties of afdelingen te bepalen die in de onderneming als dusdanig onderdelen uitmaken die aan de bepalingen van dit besluit kunnen onderworpen worden; teneinde de ondernemingsraad een zekere beoordelingsmogelijkheid te geven, die trouwens de technische betekenis van onderdeel als beheerstinstrument concretiseert, verduidelijkt het besluit dat het moet gaan om productiecentra die homogeen zijn en voorzien van een eigen bestaan; indien het onmogelijk is a priori de graad van autonomie te bepalen die een onderdeel in het algemeen bezit, is het nochtans duidelijk dat deze autonomie gewoonlijk gekenmerkt wordt door de mogelijkheid om binnen de hiërarchie min of meer vrij te beschikken over eigen werkmiddelen, bv. op het budgettaire plan.

Door op verschillende niveaus - onderdeel, technische bedrijfseenheid, juridische entiteit, economische en financiële entiteit - de bronnen van de economische en financiële informatie vast te stellen, streeft het ontwerp ernaar tegemoet te komen aan de verschillende economische realiteiten; deze bieden een gevarieerd gamma van integratiemogelijkheden.

Nochtans dient de ad hoc informatie op het niveau van elke entiteit die, ofwel binnen, ofwel buiten de juridische entiteit kan tot stand komen, verstrekt te worden.

Dit belet echter niet dat, in zekere gevallen, de juridische eenheid en de technische entiteit, en zelfs de financiële entiteit samenvallen; in dit geval, wel te verstaan, moeten de onderscheiden inlichtingen eigen aan de juridische, technische en financiële begrippen die elkaar overlappen, verschaft worden.

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven meent dat, als er geen overeenstemming bestaat in de ondernemingsraad of als de definitie van het begrip economische en financiële entiteit een probleem doet rijzen, het goed zou zijn uit te gaan van de definities inzake controle, moeder- en dochtervennootschappen (art. 5 tot 16 van het wetboek van vennootschappen), geconsolideerde jaarrekening en jaarverslag (art. 109 tot 121 van het Wetboek van Vennootschappen), die zijn overgenomen als bijlage 2.

ARTIKEL 2. De inlichtingen bevatten :

1° een basisinformatie;

2° een jaarlijkse voorlichting;

3° een periodieke voorlichting;

4° een occasionele voorlichting;

De basisinformatie, verstrekt bij de oprichting of bij de hernieuwing van de ondernemingsraad, wordt elk jaar geactualiseerd door jaarlijkse voorlichting en minstens om de drie maanden door de periodieke voorlichting.

Ten slotte, moeten sommige uitzonderlijke gebeurtenissen door een occasionele voorlichting toegelicht worden.

Bovendien, ingeval dat, hetzij de onderneming, hetzij de juridische entiteit waarvan zij deel uitmaakt, opgericht werd onder de vorm van een vennootschap, is het ondernemingshoofd verplicht aan de leden van de ondernemingsraad alle documenten te overhandigen, die aan de vennoten worden medegedeeld.

Indien de onderneming, of de juridische entiteit waarvan zij deel uitmaakt, de vorm aangenomen heeft van een vennootschap moeten alle documenten die aan de vennoten werden medegedeeld, ook aan de leden van de ondernemingsraad worden overgemaakt, zelfs zo dit besluit nergens in de mededeling ervan voorziet. Dit is bijvoorbeeld het geval voor het verslag van de commissarissen in de handelsvennootschappen, wanneer in de voorlegging van een dergelijk verslag voorzien is.

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven herinnert eraan dat ingevolge het Wetboek van Vennootschappen het bestuursorgaan verplicht is aan de vennoten de stukken betreffende de in de tabel van bijlage 4 vermelde gevallen mede te delen.

ARTIKEL 3. De inlichtingen moeten de werknemers in staat stellen zich een klaar en juist beeld te vormen van de toestand, de evolutie en de vooruitzichten van de onderneming of van de juridische entiteit waarvan zij eventueel deel uitmaakt.

Zij moeten toelaten het verband te leggen tussen de gegevens van economische aard en die van financiële aard, en te begrijpen welke de terugslag is van deze gegevens op het beleid van de onderneming inzake organisatie, werkgelegenheid en personeel.

Zij moeten het tevens mogelijk maken de onderneming te situeren in het ruimer kader, enerzijds, van de economische en financiële groep waarvan zij eventueel deel uitmaakt, en anderzijds, van de sector en van de gewestelijke, nationale en internationale economie.

De economische en financiële voorlichting heeft als doel de werknemers in de mogelijkheid te stellen het beleid van de onderneming of van de juridische entiteit waarvan zij deel uitmaakt, te begrijpen, evenals de redenen en de oogmerken van haar beleid, vooral inzake organisatie, werkgelegenheid en personeel.

Zij moeten voldoende volledig en duidelijk zijn om aan de werknemers een klare kijk te geven op de activiteiten, de resultaten en de toekomstverwachtingen van de onderneming, ook ten opzichte van de economische of financiële groep waarvan zij eventueel deel uitmaakt en ten opzichte van de sector en de gewestelijke, nationale of internationale economie.

HOOFDSTUK II DE BASISINFORMATIE

Het hoofdstuk II bevat een gedetailleerde beschrijving van de basisinformatie

ARTIKEL 4. De basisinformatie wordt aan de leden van de ondernemingsraad medegedeeld binnen de twee maanden die volgen op hun verkiezing of hun herverkiezing.

De informatie heeft betrekking op de hiernavolgende gegevens :

- a) het statuut van de onderneming;
- b) de concurrentiepositie van de onderneming op de markt;
- c) de productie en de productiviteit;
- d) de financiële structuur van de onderneming;
- e) de budgettering en de kostprijsberekening;
- f) de personeelskosten
- g) het programma en de algemene toekomstverwachtingen van de onderneming;
- h) het wetenschappelijk onderzoek;
- i) de overheidshulp van gelijk welke aard die aan de onderneming verleend werd;
- j) het organigram van de onderneming.

Wat de hierboven vermelde punten a), d) en j) betreft, zal de informatie verschaft worden aan de hand van specifieke bescheiden.

De basisinformatie wordt medegedeeld bij de oprichting van de ondernemingsraad of bij de hernieuwing van de mandaten van de leden. Uit de praktijk blijkt immers dat in het laatste geval de samenstelling van de raad dikwijls belangrijke wijzigingen ondergaat. Inderdaad, het is noodzakelijk dat elke werknemers-afgevaardigde over een basisdocumentatie beschikt teneinde de jaarlijkse en driemaandelijksse voorlichting te kunnen begrijpen en te hanteren.

Deze informatie gebeurt :

- enerzijds, door overhandiging van specifieke documenten die betrekking hebben op het statuut, de financiële structuur en het organigram van de onderneming;
- anderzijds, door overhandiging van een geschreven verslag dat inlichtingen en cijfergegevens verstrekt omtrent de positie van de onderneming, haar productie, haar productiviteit, haar budget en haar kostprijsberekening, haar personeelskosten, haar programma en haar algemene toekomstverwachtingen, haar wetenschappelijk onderzoek en de overheids-tegemoetkomingen, van welke aard ook, aan haar toegekend.

De basisvoorlichting wordt toegelicht en besproken ten minste vijftien dagen en hoogstens twee maanden na de mededeling van de desbetreffende documenten.

Wat de andere punten betreft, zal de informatie gebeuren door het overhandigen van een geschreven verslag met de vermelding van de cijfergegevens eigen aan deze bestanddelen en met alle aanwijzingen nuttig voor hun interpretatie.

De basisinformatie wordt toegelicht en besproken tijdens een vergadering die met dit doel wordt samengeroepen, ten minste vijftien dagen en hoogstens twee maand na het overhandigen van de bescheiden.

ARTIKEL 5. De inlichtingen bepaald bij artikel 4, a) betreffende het statuut van de onderneming of, eventueel, van de juridische, economische of financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt, bevatten tenminste :

- 1° haar juridische vorm;
- 2° haar statuten en de eventuele wijzigingen ervan;
- 3° haar leiding;
- 4° haar financieringsmiddelen op half lange en lange termijn, en voornamelijk, de economische en financiële betrekkingen die zij onderhoudt met andere juridische, economische of financiële entiteiten, evenals de aard van deze betrekkingen;
- 5° eventueel het bestaan en de aard van de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de onderneming.

De eerste termijn dient om aan de leden van de ondernemingsraad de tijd te geven om kennis te nemen van de documenten; de tweede om te vermijden dat de vergaderingen waarin de basisinformatie dient besproken te worden, steeds opnieuw worden uitgesteld.

Het spreekt vanzelf dat de inlichtingen die in dit artikel worden aangegeven, slechts betrekking hebben op de onderneming, voor zover zij op zichzelf een juridische entiteit uitmaakt. Indien de onderneming daarentegen slechts een gedeelte van een juridische entiteit vertegenwoordigt, moet de informatie betrekking hebben op deze entiteit.

Naast de inlichtingen aangaande de juridische vorm, de statuten en de ondernemingsleiding, voorziet dit artikel eveneens in de mededeling van

- *de middelen tot vorming van het eigen vermogen van de onderneming, bijvoorbeeld de lijst van de voornaamste aandeelhouders in een vennootschap op aandelen;*
- *de financiële deelnemingen van de onderneming in het kapitaal van andere ondernemingen, evenals de financiële deelneming van andere ondernemingen in haar kapitaal, op voorwaarde dat deze deelnemingen genomen werden met de bedoeling duurzame banden te leggen tussen de ondernemingen en dat zij op de één of andere wijze de mogelijkheid scheppen om het economisch beleid van de onderneming te controleren;*

- *de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben op de ondernemingen. Het gaat hier natuurlijk niet om de veelvuldige contracten met beperkte draagwijdte die elke onderneming verplicht is af te sluiten in het kader van haar dagelijkse activiteit, maar het betreft de mededeling van overeenkomsten en akkoorden die met andere ondernemingen banden van een zekere duurzaamheid tot stand brengen en die een invloed uitoefenen op het economisch beleid van de onderneming. Het betreft, bijvoorbeeld, beheersovereenkomsten, contracten tot verdeling van de winsten, optie- of verkooprechten met betrekking tot een belangrijk deel van het actief, enz.*

Ondernemingen die lid zijn van een Europees economisch samenwerkingsverband

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven herinnert aan artikel 11 van de wet van 12 juli 1989, dat het volgende bepaalt : “De ondernemingen die over een ondernemingsraad beschikken en lid zijn van een Europees economisch samenwerkingsverband zijn ertoe gehouden aan hun ondernemingsraad de inlichtingen te verstrekken met betrekking tot het samenwerkingsverband waarvan zij deel uitmaken, zoals die zijn bepaald in de artikelen 5, 8, 11 en 14 van het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden” .

ARTIKEL 6. De bij artikel 4, b) bepaalde inlichtingen betreffende de concurrentiepositie op de markt van de onderneming of van de juridische entiteit waarvan zij deel uitmaakt, bevatten op zijn minst :

- 1° de voornaamste nationale en internationale concurrenten waarmee de ondernemingen rekening moeten houden;
- 2° de concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden;
- 3° de afzetgebieden;
- 4° de aan- en verkoopcontracten en -akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de onderneming;
- 5° de verschillende types van overeenkomsten afgesloten met het Ministerie van Economische Zaken, zoals programma-, vooruitgangs-, herstructureringsovereenkomsten;
- 6° de elementen die moeten toelaten een algemeen inzicht te krijgen in de wijze waarop de producten van de onderneming gecommercialiseerd worden, zoals de distributiekkanalen, de verkooptechnieken, beduidende gegevens betreffende de distributiemarges;
- 7° de boekhoudkundige gegevens in verband met de omzet en zijn evolutie over vijf jaar, met aanduiding, percentsgewijze, van het aandeel dat respectievelijk op de binnenlandse markt, in de **Europese Unie** en in de andere landen verwezenlijkt wordt.

Wanneer de onderneming verscheidene onderdelen omvat, zal, in voorkomend geval, een uitsplitsing per onderdeel van de gegevens verstrekt worden;

De inlichtingen die in dit artikel vermeld worden, moeten voldoende duidelijk zijn om aan de ondernemingsraad de mogelijkheid te geven zich een oordeel te vormen over de marktpositie van de onderneming, hierbij rekening houdend met het feit dat sommige gegevens noodzakelijkerwijze confidentieel zijn.

De punten 1, 2 en 3, die nauw met elkaar verbonden zijn, beogen de ondernemingsraad in te lichten, zowel over de sterkte en de ontwikkelingskansen op de markt, als over de moeilijkheden die de onderneming op dit gebied ondervindt.

De punten 4 en 5 eisen niet dat de integrale tekst van de bestaande contracten wordt bekendgemaakt. Alleen de contractuele bepalingen die een fundamentele en blijvende invloed uitoefenen op de toestand, de rentabiliteit of de stabiliteit van de onderneming moeten medegedeeld worden.

Het punt 6 dient een algemeen idee te geven van de commercialisering van de producten van de onderneming. De opsomming van de elementen die met dit doel moeten verstrekt worden, wordt bij wijze van voorbeeld verstrekt.

De uitsplitsing van de boekhoudkundige gegevens in verband met de omzetcijfers, zoals bepaald in punt 7, moet alleen verstrekt worden indien de boekhouding van de onderneming over dergelijke uitsplitsing beschikt.

De mededeling van de kostprijzen en de verkoopprijzen, bepaald in punt 8, heeft als voornaamste doel aan de ondernemingsraad een beter oordeel te geven over de evolutie van de omzet, door hem toe te laten er zich rekenschap van te geven in hoever deze evolutie toe te schrijven is aan veranderingen van het verkoopvolume dan wel aan een evolutie van de prijzen.

- 8° een overzicht van de kostprijzen en verkoopprijzen per eenheid, waarin zullen worden verstrekt, voor zover mogelijk per eenheid, het niveau en de evolutie van die prijzen.

Indien het niet mogelijk is dergelijke inlichtingen te verschaffen, zullen de ondernemingshoofden gegevens verstrekken over de evolutie van de kostprijzen per groep van producten of per onderdeel, of voor een aantal representatieve producten;

- 9° de marktpositie van de onderneming en de evolutie ervan in het binnenland, de **Europese Unie** en de andere landen, eventueel per onderdeel.

Het is wenselijk dat de gegevens omtrent de marktpositie van de onderneming en de evolutie ervan, bepaald in punt 9, zouden medegedeeld worden onder de vorm van percentages die het marktaandeel van de onderneming aangeven.

De berekening van deze gegevens is in de meeste gevallen mogelijk voor de ondernemingen met een homogene productie. Indien de onderneming daarentegen een ruime waaier van producten vervaardigt, zal het dikwijls noodzakelijk blijken andere kwalitatieve of kwantitatieve gegevens op te zoeken die een gelijkwaardige voorlichting aan de ondernemingsraad verstrekken.

ARTIKEL 7. De inlichtingen betreffende de productiviteit bepaald bij artikel 4, c) bevatten ten minste :

- 1° de evolutie van de productie uitgedrukt in volume, getal of gewicht evenals in waarde en toegevoegde waarde;
- 2° de aanwending van de economische productiecapaciteit;
- 3° de evolutie van de productiviteit, om meer bepaald de toegevoegde waarde per arbeidsuur of de productie per werknemer in het licht te stellen.

De gegevens moeten verstrekt worden in de vorm van tijdreeksen die lopen over vijf jaar. Zij moeten, eventueel, per onderdeel verschaft worden.

De informatie betreffende de productie en de productiviteit wordt verstrekt in tijdreeksen die lopen over vijf jaar, dit om de ondernemingsraad in de gelegenheid te stellen zich een idee te vormen over de evolutie binnen een bepaalde periode. Ook hier zal de uitsplitsing per onderdeel medegedeeld worden voor zover deze uitsplitsing in de boekhouding van de onderneming wordt voorzien.

ARTIKEL 8. De inlichtingen betreffende de financiële structuur van de onderneming, of van de juridische, economische of financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt, bepaald bij artikel 4, d), bevatten ten minste :

1° een verklarende commentaar van het gebruikte rekeningstelsel.

De uitleg moet voldoende gedetailleerd zijn opdat het mogelijk zou zijn een inzicht te krijgen in de jaarrekening;

2° een ontleding van de financiële structuur door middel van een vergelijking met commentaar van de jaarrekeningen van de vijf laatste jaren.

De ontleding van en de commentaar bij deze documenten moeten de ondernemingsraad toelaten een inzicht te krijgen in de rentabiliteit van de onderneming en haar financiële positie, onder meer aan de hand van gegevens omtrent de verhouding en het verloop van de winst ten opzichte van de eigen middelen.

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven verwijst in dit verband naar zijn commentaar bij artikel 5 hierboven betreffende de informatie die moet worden verstrekt in het kader van Europese economische samenwerkingsverbanden.

ARTIKEL 9. De inlichtingen betreffende de aangewende budgetteringsmethode en de kostprijsberekening, bepaald bij artikel 4, e), bevatten ten minste :

1° de budgetteringsmethode en de toelichting van de wijze waarop het budget wordt aangewend als algemeen beheersinstrument van de onderneming;

2° de berekeningsmethode van de kostprijs;

3° voldoende gegevens nopens de structuur van de kosten en de spreiding ervan om de ondernemingsraad in staat te stellen de evolutie van de kostprijzen en van de onderscheiden bestanddelen ervan te volgen, en zich hieromtrent met kennis van zaken een mening te vormen.

De inlichtingen betreffende de budgetteringsmethode moeten alleen worden medegedeeld indien een dergelijk beheer wordt toegepast.

Zo dit het geval is, moet de informatie tegelijkertijd voldoende synthetisch zijn om gemakkelijker door de leden van de ondernemingsraad gehanteerd te kunnen worden en voldoende gedetailleerd teneinde de ondernemingsraad in staat te stellen zijn taak efficiënt te vervullen met kennis van zaken.

De verdeling van de kosten zal geschieden, hetzij per product, hetzij per onderdeel, volgens de in de onderneming toegepaste methodes.

Ingeval een onderneming geen inlichtingen kan mededelen over de kostenstructuur per product, zal het ondernemingshoofd gegevens verstrekken betreffende groepen van producten of betreffende een aantal representatieve producten van de onderneming.

ARTIKEL 10. De gegevens in verband met de personeelskosten, bepaald bij artikel 4, f), worden uitgesplitst per :

- kosten verbonden aan de personeelsdienst en de sociale dienst;
- vergoeding van het personeel, uitgesplitst per werknemers, bedienden, directiepersoneel;
- wettelijke sociale lasten die ten laste vallen van het ondernemingshoofd;
- kosten voor verzekeringen tegen arbeidsongevallen;
- sociale lasten voortvloeiend uit conventionele bepalingen;
- aanvullende ouderdomsverzekering;
- andere sociale lasten en extra-legale voordelen.

In voorkomend geval zullen die gegevens per onderdeel worden verstrekt.

ARTIKEL 11. De voorlichting in verband met het programma en de algemene toekomstverwachtingen van de onderneming, of van de juridische, economische of financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt, bepaald bij artikel 4, g), strekt zich uit tot alle aspecten van de activiteit van de onderneming, inzonderheid de industriële, financiële, commerciële, sociale aspecten en het speurwerk, met inbegrip van de vooruitzichten inzake haar verdere uitbouw en inlichtingen over de financiering van de voorgenomen investeringen.

Het bleek bijzonder belangrijk de ondernemingsraad het middel ter hand te stellen om de werknemers uitvoerig op de hoogte te brengen van de gegevens in verband met het personeel.

Ook hier moeten de inlichtingen, voor zover beschikbaar, per onderdeel gegeven worden.

Nader moet worden bepaald dat de gevraagde uitsplitsing, inzonderheid inzake de bezoldiging van het directiepersoneel, niet tot doel heeft individuele gegevens te doen kennen.

De toekomstverwachtingen, waarvan sprake, slaan onder meer op de onderhandelingen die de onderneming voert met de overheid, bijvoorbeeld met het oog op het sluiten van een vooruitgangscontract voorzien bij de wet van 30 december 1970.

Er dient opgemerkt dat een ondernemingshoofd de mededeling van sommige projecten, wegens de vertrouwelijke aard ervan, kan uitstellen.

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven verwijst in dit verband naar zijn commentaar bij artikel 5 hierboven betreffende de informatie die moet worden verstrekt in het kader van Europese economische samenwerkingsverbanden.

ARTIKEL 12. De inlichtingen betreffende het wetenschappelijk onderzoek, bepaald bij artikel 4, h), hebben, in algemene zin, betrekking op het terzake gevoerde en in het vooruitzicht gestelde beleid.

Het wetenschappelijk onderzoek wordt in het bedrijfsleven alsmaar belangrijker. Het ondernemingshoofd moet dus het hier gevolgde beleid en de bereikte resultaten uiteenzetten.

Uitleg zal verstrekt worden onder meer over de aangewende middelen, de personen en instellingen gelast met het onderzoek en over de oriëntering van het onderzoek.

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven herinnert eraan dat hier verschillende vormen van wetenschappelijk onderzoek in aanmerking komen.

ARTIKEL 13. De inlichtingen in verband met de overheidstegemoetkomingen, bepaald bij artikel 4, i), slaan zowel op de aard en de omvang van de ontvangen tegemoetkomingen als op de eraan verbonden voorwaarden, en de bestemming die ze hebben gekregen, onverminderd de regelingen genomen ter uitvoering van artikel 37, lid 2 en lid 3, van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie.

Dit artikel beoogt niet alleen de leningen maar ook elke andere bekomen vorm van overheidstegemoetkoming.

ARTIKEL 14. Het organigram, waarvan sprake in artikel 4, j), beschrijft en verklaart de interne organisatie, de hiërarchische structuur, de verdeling van de bevoegdheden en de verantwoordelijkheden in de schoot van de onderneming.

Bij het organigram wordt een plan gevoegd van de onderneming, alsmede een tabel van de organisatie van de juridische, economische of financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt; deze tabel moet toelaten de onderneming te situeren in de schoot van de entiteit.

De inlichtingen moeten de werknemers toelaten zich nauwkeurig in de hiërarchie der onderneming te situeren, en terzelfder tijd de plaats te kennen van de onderneming binnen de juridische, economische en financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven verwijst in dit verband naar zijn commentaar bij artikel 5 hierboven betreffende de informatie die moet worden verstrekt in het kader van Europese economische samenwerkingsverbanden.

HOOFDSTUK III DE JAARLIJKSE VOORLICHTING

ARTIKEL 15. De jaarlijkse voorlichting heeft ten doel de ondernemingsraad in te lichten zowel omtrent de toestand en de evolutie van de onderneming tijdens het voorbije jaar, als omtrent de objectieven die in het vooruitzicht worden gesteld voor het volgende jaar, en de perspectieven voor de daaropvolgende jaren. Deze voorlichting wordt in voorkomend geval per onderdeel verstrekt.

Deze voorlichting licht de ondernemingsraad in omtrent het verschil dat bestaat tussen de nagestreefde objectieven en de verwezenlijkingen.

Zij is ervoor namelijk opgericht de ondernemingsraad in staat te stellen zich een oordeel te vormen over de financiële stabiliteit van de onderneming, haar liquiditeit en haar rentabiliteit, alsmede over de vooruitzichten terzake van de werknemers.

De jaarinformatie heeft tot doel de ondernemingsraad een inzicht te geven in de toestand en de evolutie van de onderneming en van de bestaande onderdelen tijdens het voorbije jaar. Door een vergelijking met de basisinformatie en met de resultaten van de voorgaande jaren, moet de jaarlijkse voorlichting de ondernemingsraad in staat stellen de evolutie te volgen van de onderneming en van de onderdelen vanuit het door de directie gevoerde beleid. Het ware wenselijk de verstrekte inlichtingen aan te vullen met nationale of internationale statistische gegevens betreffende de bedrijfstak.

Deze inlichtingen, nodig voor een objectieve en opbouwende bespreking van de vraagstukken in verband met de onderneming, zijn ten andere van die aard dat zij helpen bij de totstandkoming van een klimaat van vertrouwen binnen de schoot van de onderneming.

ARTIKEL 16. De jaarlijkse voorlichting moet verstrekt en besproken worden in de loop van de drie maanden die volgen op het afsluiten van het dienstjaar.

De verplichting tot verstrekken en bespreken der jaarlijkse voorlichting binnen de drie maanden volgend op de afsluiting van het boekjaar, komt tegemoet aan de bekommernis om de werknemers, langs de ondernemingsraad om, werkelijk actuele gegevens te verstrekken. Een grote vertraging terzake zou het bereiken der beoogde doelstellingen schaden.

Is de onderneming echter een handelsvennootschap, dan is de termijn van drie maanden overbodig: in dit geval volstaat het dat de jaarlijkse vergadering van de ondernemingsraad, gewijd aan de jaarlijkse voorlichting, gehouden wordt voor de algemene vergadering der vennoten. In een vrij groot aantal ondernemingen is het inderdaad moeilijk de in dit

Indien de onderneming of de juridische entiteit waarvan zij deel uitmaakt opgericht is onder de vorm van een vennootschap, heeft de vergadering van de ondernemingsraad, gewijd aan het onderzoek van deze voorlichting, verplicht plaats voor de algemene vergadering tijdens welke de vennoten zich uitspreken over het beheer en de jaarrekeningen. Het verslag van deze vergadering wordt aan de vennoten medegedeeld ter gelegenheid van voornoemde algemene vergadering.

hoofdstuk voorziene inlichtingen te verstrekken binnen de drie maanden na de afsluiting van het boekjaar : de algemene vergaderingen worden dikwijls pas na die periode gehouden.

De belangrijkste opmerkingen van de werkgever en van de werknemers worden tijdens de algemene vergadering aan de vennoten medegedeeld. De leden van de ondernemingsraad maken uit hoe deze verplichting het best kan worden nagekomen.

ARTIKEL 17. De bescheiden die betrekking hebben op de jaarlijkse voorlichting worden aan de leden van de ondernemingsraad overgemaakt ten minste vijftien dagen voor de vergadering belegd om deze voorlichting te onderzoeken.

De documenten bevatten ten minste :

- 1° een geschreven verslag waarin de basisinformatie, voorgeschreven in de artikelen 4 tot 14, wordt bijgewerkt;
- 2° een exemplaar van de balans, van de **resultatenrekeningen**, de bijlage, het jaaroverzicht en, eventueel van het rapport van de revisor;
- *3° (kb van 12 augustus 1981, art. 1 - een verslag omtrent de toepassing, de aanwending en de weerslag in zijn onderneming van de fiscale en

De bescheiden worden aan de leden van de ondernemingsraad overhandigd minstens vijftien dagen voor de vergadering voorzien voor hun bespreking. Op die manier kunnen zij kennis nemen van de geschreven gegevens vooraleer zij de commentaar en de uitleg van het ondernemingshoofd horen.

De actualisering van de basisinformatie brengt alle nieuwe elementen bij met betrekking tot de basisgegevens; deze mededeling gebeurt, onder dezelfde voorwaarden als die voor de basisgegevens zelf.

Naast de jaarrekeningen en het jaarverslag deelt het ondernemingshoofd eveneens het verslag van de revisor met betrekking tot de jaarrekening mee, indien dergelijk rapport in de onderneming wordt opgesteld.

Commentaar Maribel
(kb van 12 augustus 1981) bij art. 17

financiële aanmoedigingsmaatregelen vanwege de overheid alsmede aangaande de door de overheid getroffen maatregelen met het oog op het opvangen en verminderen der Sociale Zekerheids- lasten en sociale lasten van de onderneming. Dit verslag bevat de cijfergegevens betreffende het voorbije jaaren de vooruitzichten voor het komende jaar.)

*4° (kb van 6 maart 1990, art. 1, A. - een exemplaar van de geconsolideerde jaarrekening, wanneer de onderneming consolidatieplichtig is. Heeft de onderneming gebruik gemaakt van artikel 8 van het koninklijk besluit d.d. 6 maart 1990 op de geconsolideerde jaarrekening van de ondernemingen, dan heeft de vrijstelling van consolidatieplicht waarin genoemd artikel voorziet geen uitwerking ten aanzien van de ondernemingsraad; in dat geval mag de aan de ondernemingsraad mede te delen geconsolideerde toelichting worden beperkt tot de posten I tot VI, X, XII tot XIV, A en B, en XV tot XVII van de lijst in artikel 69 van genoemd koninklijk besluit)

(kb van 6 maart 1990, art. 1, B. - Van de verplichting die volgt uit de tweede volzin van het tweede lid, 4°, kan evenwel worden afgeweken als de ondernemingsraad oordeelt dat het doel van artikel 3 wordt bereikt door de mededeling van andere inlichtingen die hij gelijkwaardig acht. Als de ondernemingsraad het niet eens wordt, kan een afwijking worden toegestaan volgens de procedure van artikel 28.)

De overheid heeft een meer actieve politiek uitgewerkt om de toestand van de ondernemingen op economisch en tewerkstellingsvlak te verbeteren. Het lijkt dan ook gewenst de werknemers hierover in te lichten. Om deze reden werd gebruik gemaakt van het huidige mechanisme dat door het koninklijk besluit van 1973 werd ingesteld.

Zo zal tijdens de jaarlijkse voorlichting een informatie verstrekt worden : vertrekkende van een verslag dat door het ondernemingshoofd zal toegelicht worden, zal in de ondernemingsraad een dialoog kunnen ontstaan waarbij de aandacht kan gaan naar de gunstige gevolgen die de maatregelen van de overheid hebben gehad op het ondernemingsbeleid in het algemeen en op het tewerkstellingbeleid in het bijzonder.

Jaarrekeningen

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven herinnert eraan dat het jaarverslag van de raad van bestuur, het verslag van de commissaris-revisor aan de algemene vergadering en het certificeringsverslag van de commissaris-revisor ten behoeve van de ondernemingsraad tot de documenten behoren die aan de ondernemingsraad moeten worden verstrekt.

Dit geldt eveneens voor de geconsolideerde jaarrekening en het geconsolideerde controleverslag in de ondernemingen die consolidatieplichtig zijn.

Dochterondernemingen

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven wijst erop dat, indien de onderneming zelf dochteronderneming is van een andere onderneming en haar jaarrekening opgenomen wordt in de geconsolideerde jaarrekening van deze andere onderneming, het Wetboek van Vennootschappen (art. 113 waarvan tekst is opgenomen als bijlage 2) m.b.t. de geconsolideerde jaarrekening van de ondernemingen onder bepaalde voorwaarden voorziet in een vrijstelling van de verplichting tot subconsolidatie (d.w.z. consolidatie op niveau van de onderneming die zelf dochteronderneming van een andere onderneming is).

Wanneer een onderneming gebruik maakt van de mogelijkheid om geen subconsolidatie op te stellen, moet dit in de toelichting bij haar jaarrekening worden vermeld.

Deze vrijstelling van subconsolidatie heeft echter geen uitwerking ten aanzien van de ondernemingsraad.

In dit geval moet aan de ondernemingsraad een -eventueel verkorte- geconsolideerde toelichting worden medegedeeld.

Van de verplichting om aan de ondernemingsraad een subconsolidatie mede te delen, kan evenwel worden afgeweken als de ondernemingsraad oordeelt dat het situeren van de onderneming in het kader van de economische of financiële groep waarvan ze deel uitmaakt, wordt bereikt door de mededeling van de geconsolideerde jaarrekening van een andere onderneming waarin de betrokken onderneming integraal of naar evenredigheid werd opgenomen, dan wel door de mededeling van andere inlichtingen die de ondernemingsraad gelijkwaardig acht.

Sociale balans

De Centrale Raad van het Bedrijfsleven wijst er eveneens op dat, ingevolge art. 20 en 91 van het kb van 30 januari 2001 tot uitvoering van het Wetboek van Vennootschappen, de sociale balans die voorkomt in de toelichting deel uitmaakt van de jaarrekening van de ondernemingen.

Opdrachten van de bedrijfsrevisor

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven stipt aan dat de taak van de bedrijfsrevisoren in de ondernemingen met een ondernemingsraad wordt omschreven in de artikelen 151 tot 154 van het Wetboek van vennootschappen.

Art. 151 van het Wetboek van vennootschappen

In elke vennootschap waar een ondernemingsraad moet worden opgericht krachtens de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, met uitzondering van de gesubsidieerde onderwijsinstellingen, worden één of meer bedrijfsrevisoren benoemd met als taak :

- 1° verslag uit te brengen bij de ondernemingsraad over de jaarrekening en over het jaarverslag overeenkomstig de artikelen 143 en 144;*
- 2° de getrouwheid en volledigheid te certificeren van de economische en financiële inlichtingen die het bestuursorgaan aan de ondernemingsraad verstrekt, voor zover deze inlichtingen uit de boekhouding, uit de jaarrekening van de vennootschap blijken of uit andere verifieerbare stukken voortvloeien;*
- 3° in het bijzonder ten behoeve van de door de werknemers benoemde leden van de ondernemingsraad de betekenis van de aan de ondernemingsraad verstrekte economische en financiële inlichtingen ten aanzien van de financiële structuur en de evolutie in de financiële toestand van de onderneming verklaren en ontleden;*
- 4° indien hij van oordeel is de in het 2° bedoelde certificering niet te kunnen afgeven of indien hij leemten vaststelt, in de aan de ondernemingsraad verstrekte economische en financiële inlichtingen, het bestuursorgaan daarvan op de hoogte brengen en, indien dit laatste daaraan geen gevolg geeft binnen een maand volgend op zijn tussenkomst, op eigen initiatief de ondernemingsraad daarvan in kennis stellen.*

Art. 152

Het bestuursorgaan overhandigt aan de bedrijfsrevisor een afschrift van de economische en financiële inlichtingen die hij de ondernemingsraad schriftelijk verstrekt.

Art. 153

De dagorde en de notulen van de vergaderingen van de ondernemingsraad waarop economische en financiële inlichtingen worden verstrekt of besproken, worden tegelijkertijd aan de leden en aan de bedrijfsrevisor meegedeeld.

Art. 154

De bedrijfsrevisor mag de vergaderingen van de ondernemingsraad bijwonen. Hij moet ze bijwonen wanneer zulks hem wordt verzocht door het bestuurorgaan of door de door de werknemers benoemde leden die daartoe hebben besloten bij meerderheid van de door hen uitgebrachte stemmen

*

*   *

Als de revisor het opportuun acht jaarlijks een schriftelijke toelichting aan de ondernemingsraad te bezorgen met een samenvatting van de ophelderingen bij en analyses van de economische en financiële inlichtingen, moet hij dit stuk, naar de mening van de raad, vooraf aan de ondernemingsraad meedelen. Tijdens de vergadering van de ondernemingsraad deelt de bedrijfsrevisor zijn opmerkingen mondeling mee (cf. normen betreffende de opdracht van de bedrijfsrevisor bij de ondernemingsraad).

Verplichtingen van het ondernemingshoofd

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven herinnert er ten slotte aan dat het koninklijk besluit van 27 november 1973 enkel aan het ondernemingshoofd verplichtingen oplegt betreffende de economische en financiële inlichtingen, terwijl de specifieke verplichtingen van de bedrijfsrevisor ten aanzien van de ondernemingsraad worden geregeld door het wetboek van vennootschappen (zie hierboven).

ARTIKEL 18. Het ondernemingshoofd verstrekt toelichting en commentaar bij het geschreven verslag dat de basisinformatie aanvult.

De artikelen 18 tot 22 vergen geen commentaar

Zijn commentaar heeft vooral betrekking op de wijzigingen die zich hebben voorgedaan en de factoren die ze hebben veroorzaakt, alsmede op de, om reden van deze wijzigingen genomen en te nemen maatregelen.

ARTIKEL 19. Het ondernemingshoofd licht de balans toe, maakt de vergelijking met de balansen van de voorgaande twee dienstjaren en geeft uitleg over de wijzigingen die zich hebben voorgedaan.

Hij commentarieert vooral :

- 1° de wijzigingen in het maatschappelijk vermogen;
- 2° de wijzigingen en de bestemming van de reserves;
- 3° de gedane afschrijvingen met vermelding van hun aard, hun belang en hun evolutie;
- 4° de wijzigingen in de schuldenlast volgens de aard van de schuldeisers en de aflossingstermijn, evenals de terugslag van deze wijzigingen op de activa;
- 5° de wijzigingen van de vaste activa;
- 6° de wijzigingen in het realiseerbare;
- 7° de wijzigingen in het beschikbare ;
- 8° de solvabiliteit en de rentabiliteit van de onderneming aan de hand van de ratio's met toelichting over de aangewende gegevens.

ARTIKEL 20. Het ondernemingshoofd verstrekt toelichting bij de **resultatenrekening**, maakt de vergelijking met de **resultatenrekening** van de twee voorafgaande jaren en geeft uitleg over de wijzigingen die zich hebben voorgedaan.

Hij commentarieert vooral :

- 1° de evolutie van het niveau van de verschillende inkomsten en van de verschillende uitgaven;
- 2° de winstverdeling;
- 3° de manier waarop de onderneming haar eventueel verlies zal aanzuiveren;

- 4° het bedrag van de vergoedingen toegekend, tijdens het dienstjaar, aan de leden van de beheers-, bestuurs- en controleorganen;
- 5° de evolutie van de rentabiliteit van de onderneming op basis van ratio's, met commentaar bij de gebruikte gegevens.

(kb van 12 augustus 1981, art. 2 - Het ondernemingshoofd verstrekt toelichting bij het verslag, vermeld in artikel 17, 3°. Ter gelegenheid hiervan zal hij de weerslag op de jaarrekening alsmede het gebruik dat van deze maatregelen zal worden gemaakt en welke gevolgen zij zullen hebben op het ondernemingsbeleid alsook op de kosten en het tewerkstellingsbeleid in het bijzonder, aanduiden en ontleden.)

ARTIKEL 21. (kb van 6 maart 1990, art. 2 Ingeval de onderneming integraal of naar evenredigheid werd opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening van een andere onderneming naar Belgisch of buitenlands recht, moet ook deze laatste aan de ondernemingsraad worden medegedeeld.)

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven wijst erop dat ook het geconsolideerde jaarverslag en het geconsolideerde controleverslag moeten worden medegedeeld. De lezer doet er goed aan art. 113 § 2, 4° van het wetboek van vennootschappen als bijlage 2 te lezen.

ARTIKEL 22. Wanneer de gegevens betreffende de **resultatenrekening** per onderdeel worden opgemaakt, moeten ze eveneens worden verstrekt.

ARTIKEL 23. Wanneer de balans en de **resultatenrekening** werden opgemaakt volgens een ander schema dan datgene dat gewoonlijk wordt aangewend, zullen het nieuwe schema en de draagwijdte van de wijzigingen in detail aan de ondernemingsraad worden uitgelegd.

In elk geval zal, voor het eerste jaar waarin dit schema wordt aangewend, de transpositie zoveel mogelijk gebeuren vanuit de rekeningen zoals zij vroeger werden opgemaakt.

Indien het ondernemingshoofd de voorstelling van de jaarrekening wijzigt van het ene jaar tegenover het andere, moet hij aan de leden van de ondernemingsraad voldoende uitleg verschaffen opdat zij in staat zouden zijn een synthetische maar eveneens gedetailleerde vergelijking te maken van deze rekeningen.

De regeling, in dit artikel voorzien, beantwoordt aan deze doelstelling.

HOOFDSTUK IV DE PERIODIEKE VOORLICHTING

ARTIKEL 24. De periodieke voorlichting moet ten minste om de drie maand worden verschaft. Zij moet de ondernemingsraad in staat stellen de gang van zaken in de onderneming te volgen en zich rekenschap te geven van de mate waarin de streefcijfers werden bereikt.

Zij verschaft de inlichtingen, met name over het te verwachten verloop van de afzet, van de bestellingen van de markt, van de productie, van de kosten en van de kostprijzen, van de voorraden, van de productiviteit en van de tewerkstelling, alsmede van de uitvoering van het programma van de onderneming. (kb van 12 augustus 1981, art. 3 - Zij zal ten slotte de inlichtingen verschaffen omtrent de toepassing, de aanwending en de weerslag van de fiscale en financiële aanmoedigingsmaatregelen vanwege de overheid en van de door de overheid getroffen maatregelen met het oog op het opvangen en verminderen der Sociale Zekerheidslasten en sociale lasten van de onderneming. Zij zal in het bijzonder de weerslag ervan aanstippen op het tewerkstellingsbeleid en aanduiden hoe het programma van de onderneming voor de volgende periode erdoor beïnvloed wordt.)

Desgevallend worden de inlichtingen inzake het beheer bij middel van budgettering en eventueel per objectief medegedeeld.

De overeenkomstig dit artikel verschaft inlichtingen, moeten op geldige wijze kunnen vergeleken worden met de op grond van de artikelen 4 en 15 verstrekte gegevens.

Het doel van deze informatie is de ondernemingsraad in staat te stellen bestendig de gang van zaken in het bedrijf te volgen.

Het is van belang dat de ondernemingsraad zich in de loop van het jaar rekenschap kan geven van de mate waarin de vooropgestelde doelstelling door de onderneming werd bereikt.

Daarom moeten de inlichtingen gegeven worden op een manier die een vergelijking mogelijk maakt met de gegevens, verstrekt bij de artikelen 4 tot 15 van dit besluit.

Een schriftelijke samenvatting van de voorlichting, met cijfergegevens en de nodige elementen om deze te interpreteren, wordt aan de leden van de ondernemingsraad medegedeeld vijftien dagen voor de vergadering met op de agenda het onderzoek van deze voorlichting.

De bij onderhavig artikel beoogde voorlichting wordt desgevallend per onderdeel verstrekt.

HOOFDSTUK V DE OCCASIONELE VOORLICHTING

ARTIKEL 25. Occasionele voorlichting wordt aan de ondernemingsraad verstrekt, zonder het ogenblik van de periodieke voorlichting af te wachten :

- 1° telkens zich gebeurtenissen voordoen die een belangrijke weerslag kunnen hebben op de onderneming;
- 2° in alle gevallen waarin interne beslissingen die een belangrijke weerslag kunnen hebben op de onderneming tot stand komen. Zo mogelijk worden deze beslissingen medegedeeld alvorens ze worden uitgevoerd.

Deze voorlichting wordt desgevallend per onderdeel verstrekt.

De occasionele voorlichting dient de leden van de ondernemingsraad op de hoogte te brengen van nieuwe gebeurtenissen die ten zeerste belangrijk zijn voor het verder verloop van de onderneming.

Die gebeurtenissen kunnen het gevolg zijn van omstandigheden onafhankelijk van de wil van het ondernemingshoofd : bijvoorbeeld, brand in een productieafdeling, een agressieve overname van het beleid van de onderneming.

Ze kunnen ook het gevolg zijn van een beslissing van de directie van de onderneming : bijvoorbeeld, fusie met een andere onderneming.

De occasionele voorlichting moet zo vroegtijdig mogelijk medegedeeld worden. Voor het geval het om een beslissing van het ondernemingshoofd gaat, zal de ondernemingsraad in principe ingelicht worden voor het uitvoeren van deze beslissing.

De Centrale Raad voor het Bedrijfsleven wenst eraan te herinneren dat alle in de commentaar bij het bovenstaande art. 25 vermelde gebeurtenissen, met uitzondering van de oproeping tot de algemene vergadering en de documentatie voor die vergadering, "gebeurtenissen die een belangrijke weerslag kunnen hebben op de onderneming" zijn en dus het voorwerp moeten uitmaken van een - uiteraard - occasionele voorlichting.

Dit geldt ook bij een openbaar overnamebod bij toepassing van het kb van 8 november 1989 (zie bijlage 5).

ARTIKEL 26. De mededeling van de occasionele voorlichting gaat vergezeld van een commentaar betreffende de mogelijke gevolgen die de gebeurtenis of de beslissing kunnen hebben voor de ontwikkeling van de activiteiten van de onderneming en voor de toestand van de werknemers.

Het artikel vergt geen commentaar

Wanneer de voorlichting becijferde gegevens bevat, zal een schriftelijke samenvatting ervan aan elk der leden van de ondernemingsraad worden overhandigd.

HOOFDSTUK VI MOGELIJKHEDEN TOT AFWIJKING

ARTIKEL 27. Wanneer het verstrekken van een inlichting in de voorgeschreven vorm en binnen de bepaalde termijn een nadeel kan berokkenen aan de onderneming, kan het ondernemingshoofd gemachtigd worden af te wijken van het principe van de verplichte bekendmaking wat de hiernavolgende punten betreft:

- 1° de gegevens betreffende de distributiemarges;
- 2° de mededeling van de omzet in absolute waarde en zijn uitsplitsing ervan per onderdeel;
- 3° het niveau en de evolutie van de kostprijzen en van de verkoopprijzen per eenheid;
- 4° de gegevens omtrent de verdeling van de kosten per product en per onderdeel;
- 5° inzake programma en algemene toekomst-vooruitzichten van de ondernemingen in de distributiesector de voorgenomen inplanting van nieuwe verkooppunten;
- 6° de inlichtingen in verband met het wetenschappelijk onderzoek;
- 7° de uitsplitsing per onderdeel van de gegevens betreffende de **resultatenrekening**.

Tegenover het vrij gedetailleerd karakter van de inlichtingen te verstrekken door het ondernemingshoofd, lijkt het billijk afwijkingsmogelijkheden te voorzien inzake de plicht tot mededeling van bepaalde gegevens; deze afwijking wordt in bepaalde gevallen gerechtvaardigd door de noodwendigheden van het commercieel beleid en in het bijzonder door de concurrentiële marktpositie van de onderneming

ARTIKEL 28. Het aanwenden van deze mogelijkheid tot afwijking is onderworpen aan de voorafgaande goedkeuring van één van de ambtenaren, aangewezen overeenkomstig artikel 39 van dit besluit.

Het verzoek tot afwijking moet met redenen omkleed zijn. Bij het verzoek worden alle documenten gevoegd, nodig om de gegrondheid ervan te beoordelen en het uittreksel van de vergadering van de ondernemingsraad tijdens dewelke het ondernemingshoofd voorafgaandelijk het voorwerp van de inlichtingen heeft medegedeeld waarvoor een verzoek tot afwijking is ingediend.

De goedkeuring van het verzoek wordt verleend of geweigerd na raadpleging van een Comité ad hoc, gevormd in de schoot van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven; de samenstelling, de bevoegdheid en de werkingsmodaliteiten van dit Comité zullen bij ministerieel besluit worden omschreven.

Het verzoek kan niet worden geweigerd wanneer het eenparig advies van het Comité ad hoc de door de ondernemingsraad ter gelegenheid van de mededeling waarvan sprake in lid 1 gebeurlijk uitgedrukte eenparige instemming bevestigt. Elke beslissing van de bevoegde ambtenaar moet met redenen omkleed zijn.

ARTIKEL 29. De bevoegde ambtenaar brengt het ondernemingshoofd en de secretaris van de ondernemingsraad op de hoogte van zijn beslissing.

Wanneer de inlichtingen niet in de voorgeschreven vorm kunnen verleend worden, worden andere gegevens, vanaardom een gelijkwaardige voorlichting te verschaffen, medegedeeld aan de ondernemingsraad.

Ingeval de inlichtingen niet onmiddellijk kunnen verstrekt worden, zal het ondernemingshoofd er mededeling van geven na verloop van een termijn door hem nauwkeurig aangegeven en bekendgemaakt aan de bevoegde ambtenaar.

Het komt niet toe aan het ondernemingshoofd te oordelen of een afwijking al dan niet vereist is.

*De aanvragen tot afwijking moeten goedgekeurd worden door een ambtenaar, door de minister van Economische Zaken aangeduid, die een beslissing zal nemen na raadpleging van een Comité ad hoc, opgericht in de schoot van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Dit Comité zal, zo nodig, beroep doen op experts van de **bijzondere sectoriële raadgevende commissies**.*

Omdat de bemiddeling van deze ambtenaar in feite slechts noodzakelijk is bij gebrek aan unaniem akkoord van de betrokken partijen, wordt duidelijk bepaald dat hij een verzoek om afwijking niet zal mogen weigeren indien de ondernemingsraad en het Comité ad hoc beide hun unanieme instemming hebben geuit. Om elke willekeur uit te schakelen, moet iedere beslissing met redenen omkleed zijn.

Zelfs wanneer een afwijking werd toegestaan, dient niettemin informatie verstrekt te worden, hetzij onder een meer algemene vorm, hetzij na het verstrijken van een bepaalde termijn.

HOOFDSTUK VII

BEPALINGEN BETREFFENDE DE INLICHTINGEN IN HET ALGEMEEN

ARTIKEL 30. De inlichtingen die samenhangend moeten zijn en vergelijkbaar in de tijd, worden toegelicht en maken het voorwerp uit van een gedachtenwisseling.

De leden van de ondernemingsraad hebben de gelegenheid tijdens de vergaderingen aantekeningen te maken, om aanvullende inlichtingen te verzoeken, vragen te stellen, kritiek uit te brengen, voorstellen te doen en meningen naar voren te brengen.

Om de continuïteit van het gesprek te verzekeren, zal het ondernemingshoofd, hetzij onmiddellijk, hetzij tijdens de volgende vergadering, mededelen welk gevolg hij denkt te geven of gegeven heeft aan de vragen, de kritiek, de adviezen, en de geuite voorstellen of bedenkingen.

Het ondernemingshoofd zal wel te verstaan er dienen voor te zorgen dat de inlichtingen in een verstaanbare taal medegedeeld worden, en dat de verstrekte gegevens coherent en vergelijkbaar in de tijd zijn.

32

ARTIKEL 31. De economische en financiële voorlichting zal onderzocht worden tijdens bijzondere vergaderingen van de ondernemingsraad, belegd buiten zijn normale bijeenkomsten.

Een voldoende aantal uren zal moeten worden besteed aan het onderzoek én van de basisgegevens én van de jaarlijkse inlichtingen. Voor elk van die categorie inlichtingen moet op zijn minst een totaal van acht uur worden voorzien.

Het ondernemingshoofd beschikt over de mogelijkheid de tijd die moet besteed worden aan het onderzoek van de voorlichting te spreiden over een bepaald aantal vergaderingen met beperkte duur, naargelang de noodwendigheid van de dienst.

HOOFDSTUK VIII

VOORLICHTING VAN HET PERSONEEL VAN DE ONDERNEMING

ARTIKEL 32. De vertegenwoordigers van de werknemers in de schoot van de ondernemingsraad moeten voor de voorlichting van het personeel van de onderneming zorgen, aan de hand van de inlichtingen die hun worden medegedeeld, erover wakend dat deze met de nodige discretie worden gehanteerd, teneinde de belangen van de onderneming niet te schaden.

Elke schriftelijke mededeling gedaan door een lid van de ondernemingsraad bij toepassing van voorgaande alinea moet voorafgaandelijk bij de secretaris van de ondernemingsraad neergelegd worden.

ARTIKEL 33. Ter gelegenheid van zijn mededeling aan de ondernemingsraad doet het ondernemingshoofd, wanneer het geval zich voordoet, het vertrouwelijk karakter van zekere inlichtingen opmerken waarvan de verspreiding een nadeel aan de onderneming zou kunnen berokkenen.

In geval van onenigheid hieromtrent in de schoot van de ondernemingsraad zal het vertrouwelijk karakter van deze inlichtingen onderworpen zijn aan de goedkeuring van één van de ambtenaren beoogd in artikel 39. Deze goedkeuring wordt verleend of geweigerd overeenkomstig de bij artikel 28 voorgeschreven procedure.

De voorlichting van het personeel van de onderneming is het fundamenteel oogmerk dat de mededeling van inlichtingen aan de ondernemingsraad rechtvaardigt.

Om de opdracht die hem werd toevertrouwd tot een goed einde te brengen, beschikt de ondernemingsraad over gedetailleerde informatie die, in bepaalde gevallen, vertrouwelijk kan zijn. Daarom is het van kapitaal belang dat de leden van de ondernemingsraad de deontologische regels eerbiedigen. De werknemersorganisaties hebben een belangrijke taak te vervullen om de absolute noodzaak te doen inzien van het beroepsgeheim, voor de goede werking van de ondernemingsraad.

Om tegemoet te komen aan de noodzaak bepaalde inlichtingen vertrouwelijk te houden, werd in artikel 33 bepaald dat het ondernemingshoofd het vertrouwelijk karakter van bepaalde inlichtingen kan benadrukken.

In geval van onenigheid hieromtrent in de schoot van de ondernemingsraad is de ambtenaar bedoeld in artikel 39 bevoegd om te beslissen.

Anderzijds, met het oog op de voorlichting van het personeel moeten de werknemersvertegenwoordigers wel te verstaan de mogelijkheid hebben om buiten de vergaderingen, contacten te onderhouden met het personeel en de kaderleden teneinde hun opdracht van vertegenwoordigers van het personeel in de ondernemingsraad naar behoren te vervullen.

Deze bepalingen verlenen nochtans niet aan de vertegenwoordigers van de werknemers het monopolie van de informatie van het personeel.

HOOFDSTUK IX

HET BETREKKEN VAN DESKUNDIGEN BIJ ZEKERE WERKZAAMHEDEN VAN DE ONDERNEMINGSRAAD

ARTIKEL 34. Deskundigen mogen bij zekere werkzaamheden van de ondernemingsraad betrokken worden, hetzij om over te gaan tot een aanvullend onderzoek in verband met de medegedeelde gegevens, hetzij met het oog op het verstrekken van ophelderingen aan één van de partijen van de ondernemingsraad met betrekking tot bepaalde technische aspecten, en dit onder de volgende voorwaarden :

De artikelen 34 tot 36 vergen geen commentaar.

- 1° wanneer het erom gaat deskundigen met studies of navorsingswerk te belasten, is het akkoord van beide partijen in de ondernemingsraad noodzakelijk;
- 2° als een partij het nuttig acht één of meer deskundigen uit te nodigen om haar voor te lichten over zekere technische aspecten, dient zij de ondernemingsraad daarvan in kennis te stellen.

De andere partij heeft de mogelijkheid tot wraking.

Dezelfde partij zal slechts tweemaal van die mogelijkheid gebruik mogen maken. Mocht na gebruikmaking van deze mogelijkheid een meningsverschil blijven bestaan, dan wordt de aanwijzing van de voorgedragen deskundige aan een der bij artikel 39 bedoelde ambtenaren, overeenkomstig de bij artikel 28 voorgeschreven procedure, ter goedkeuring voorgelegd.

In de zin van dit artikel verstaat men onder "partijen" enerzijds de personen bedoeld bij artikel 16, a, en anderzijds de personen bedoeld bij artikel 16, b, van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven.

ARTIKEL 35. Elk van de partijen van de ondernemingsraad kan zonder formaliteiten deskundigen uitnodigen op voorbereidende vergaderingen, hetzij tussen de leden die de werknemers vertegenwoordigen, hetzij tussen de leden die het ondernemingshoofd vertegenwoordigen.

ARTIKEL 36. De deskundigen zijn gehouden tot het beroepsgeheim.

HOOFDSTUK X SANCTIES

ARTIKEL 37. De inbreuken op dit koninklijk besluit zullen worden opgespoord, vastgesteld en bestraft overeenkomstig de bepalingen van de wet van 20 september 1948.

Het artikel vergt geen commentaar.

HOOFDSTUK XI OPHEFFINGSBEPALINGEN

ARTIKEL 38. Het koninklijk besluit van 27 november 1950, genomen ter uitvoering van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, en in het bijzonder van artikel 15, b) ervan, is opgeheven.

Het artikel vergt geen commentaar

HOOFDSTUK XII EINDBEPALINGEN

ARTIKEL 39. De ambtenaren door de Minister van Economische Zaken aangesteld, zijn belast met het toezicht op de uitvoering van de beslissingen van de sectie IV van de wet van 20 september 1948, en in het bijzonder op de uitvoering van de bepalingen van dit besluit.

De artikelen 39 tot 42 vergen geen commentaar

ARTIKEL 40. De Minister van Economische Zaken brengt elk jaar bij de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven verslag uit over de toepassing van deze regeling.

ARTIKEL 41. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 1974.

ARTIKEL 42. Onze Minister van Economische Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit.

BIJLAGE 1A

3 JULI 1980

**KONINKLIJK BESLUIT WAARBIJ ALGEMEEN VERBINDEND WORDT
VERKLAARD DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN
18 DECEMBER 1979, GESLOTEN IN HET PARITAIR COMITÉ VOOR HET
VERZEKERINGSWEZEN, HOUDENDE INVOERING VAN EEN
SPECIALE REGLEMENTERING INZAKE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN
AAN DE ONDERNEMINGSRADEN**

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités, inzonderheid op artikel 28;

Gelet op het verzoek van het Paritair Comité voor het verzekeringswezen;

Op de voordracht van Onze Minister van Tewerkstelling en Arbeid,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

ARTIKEL 1

Algemeen verbindend wordt verklaard de als bijlage overgenomen collectieve arbeidsovereenkomst van 18 december 1979, gesloten in het Paritair Comité voor het verzekeringswezen, houdende invoering van een speciale regeling inzake inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden.

ARTIKEL 2

Onze Minister van Tewerkstelling en Arbeid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 3 juli 1980.

BOUDEWIJN

Van Koningswege :
De Minister van Tewerkstelling en Arbeid,

R. DE WULF

BIJLAGE

PARITAIR COMITÉ VOOR HET VERZEKERINGSWEZEN

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 18 DECEMBER 1979 **INVOERING VAN DE SPECIALE REGELING** **INZAKE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN**

ARTIKEL 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en op de werknemers van de ondernemingen welke ressorteren onder het Paritair Comité voor het verzekeringswezen.

ARTIKEL 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft tot doel de toepassingsmodaliteiten van het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden, te verduidelijken wanneer zich bijzondere gevallen voordoen, eigen aan de specifieke activiteiten van de verzekeringsondernemingen.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst tornt niet aan de algemene principes van voornoemd koninklijk besluit, is beperkt tot specifieke problemen eigen aan de sector en de omschreven oplossingen bevatten een minimumbasis van informatie, ongeacht de ruimere toepassingen in sommige ondernemingen.

ARTIKEL 3

De oplossingen voor de gestelde problemen worden in deze collectieve arbeidsovereenkomst opgenomen volgens de rangorde van de artikelen van het voornoemde koninklijk besluit :

A. Art. 1

De bepaling van “onderdelen”, waarover, volgens het koninklijk besluit, de beschikbare informatie moet worden verstrekt, behoort tot de bevoegdheid van elke ondernemingsraad in het bijzonder.

Bij ontstentenis van een beslissing van de ondernemingsraad, stemmen de “onderdelen” overeen met de vijf volgende verzekeringstakken, zoals bepaald door de Controledienst voor de verzekeringen of het Ministerie van Sociale Voorzorg : arbeidsongevallen, leven, burgerlijke aansprakelijkheid auto, verzekeringen van alle andere risico's zoals “brand, ongevallen en diverse risico's”, wettelijk pensioen.

B. Art. 2

Dit artikel is van toepassing op de ondernemingen van de sector, zowel de ondernemingen welke vallen onder de Belgische wetgeving als de filialen van buitenlandse ondernemingen welke in België verzekeringsactiviteiten uitvoeren.

C. Art. 5,

1° en 2°

De basisinformatie omvat bovendien de teksten van de aan de onderneming verleende toelatingen, evenals de teksten van de wetten, besluiten en omzendbrieven betreffende de reglementering van de takken waarvoor toelating werd bekomen.

4°

- a) Zowel het eigen kapitaal, het maatschappelijk kapitaal en de reserves (andere dan de technische reserves), als de leningen op half lange en lange termijn moeten worden medegedeeld, alsook de lijst van de voornaamste aandeelhouders (cf. b) hieronder, indien het een onderneming met aandelen betreft).

Zij bevat eveneens de gegevens betreffende de door de onderneming verworven financiële deelneming in het kapitaal van andere ondernemingen en de financiële deelneming van andere ondernemingen in haar eigen kapitaal, op voorwaarde dat deze aandelen worden aangewend tot het scheppen van duurzame banden en dat ze op één of andere wijze de mogelijkheden bieden de economische bedrijvigheid van de onderneming na te gaan.

- b) Indien het een onderneming met aandelen betreft, bevat de basisinformatie de lijst van de aandeelhouders die elk het equivalent bezitten van 5 pct. van het kapitaal en met opgave van minimaal vijf namen.

Van de aandeelhouders die meer dan 5 pct. van het kapitaal bezitten, wordt het benaderend aantal van hun aandelen opgegeven.

- c) Ter verduidelijking wordt bepaald dat de technische reserves van een verzekeringsonderneming “voorzieningen” zijn en geen financieringsmiddelen van de onderneming.

De betreffende informatie wordt verstrekt volgens de bepalingen van artikel 8, 2°, van het koninklijk besluit.

- 5° Onder “het bestaan en de aard van overeenkomsten en akkoorden welke fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de onderneming” verstaat men onder andere de opgave en algemene omschrijving van de onderschrijvingsakkoorden met andere ondernemingen, akkoorden betreffende de algemene vertegenwoordiging van buitenlandse ondernemingen en betreffende de rechtstreekse samenwerking met andere ondernemingen.

De herverzekeringsovereenkomsten komen hierbij niet in aanmerking daar zij onder het dagelijks beheer van de onderneming vallen.

D. Art. 6, 1°

- 1° De basisinformatie bevat bovendien een beschrijving van de toestand van de onderneming op de markt, met betrekking tot de concurrentie, bijvoorbeeld voor de tarieven, de commissielonen, de acties gericht op zekere types van cliënteel, de aard van de verstrekte waarborgen, de deelneming in de winst, enz...

- 2° De beschrijving slaat op de concurrentiemoeilijkheden ten gevolge van bijvoorbeeld de blokkering van de prijzen, de minimum- of maximumtarieven, de blokkering van de percentages van de commissielonen, de verplichte vorming van bijzondere reserves, beperkingen inzake kredietverlening, enz...

- 3° De afzetgebieden op nationaal vlak worden opgegeven overeenkomstig de gegevens verstrekt bij 1° en 2°, waarmee 3° sterk is verbonden.

Gegevens over de buitenlandse markten worden verstrekt in de mate dat de technische bedrijfseenheid rechtstreeks verzekeringsactiviteiten uitvoert in het buitenland.

- 4° Het ondernemingshoofd beschrijft en commentarieert de draagwijdte van de overeenkomsten en akkoorden, indien deze fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de onderneming, bijvoorbeeld in het vlak van de tarieven, onderschrijvingsgroeperingen, overeenkomsten aangaande regeling van schadegevallen, enz...

Hij somt de in de onderneming gebruikte types van herverzekeringscontracten op.

Hij doet opgave van de personen die onafhankelijk zijnde van de onderneming toch de volmacht hebben haar te binden.

- 6° In deze rubriek beschrijft het ondernemingshoofd :

- de markt, dit wil zeggen de types van cliënteel die belangstellen in de voorziene verzekeringswaarborgen van de onderneming;
- het product, dit wil zeggen de uitgeoefende takken en de omvang van de verstrekte waarborgen;
- de prijs, dit wil zeggen het niveau en de kenmerken van de tarieven van de uitgeoefende verzekeringen;

- de distributiekkanalen, dit wil zeggen de soorten bemiddelaars, het peil van de commissiepercentages, de soort van betrekkingen met inspecteurs en bemiddelaars;
- verkoopsbevordering : publiciteitsacties, de vormings- en informatiemethodes voor bemiddelaars;

7° De gegevens betreffende de boekhouding over vijf jaar worden per onderdeel verstrekt, indien de uitsplitsing beschikbaar is in de boekhouding van de onderneming.

De omzet is de som van de verworven premies of verzekeringsbijdragen.

Voor de bijhuizen van de buitenlandse ondernemingen, geeft het ondernemingshoofd aan de ondernemingsraad inlichtingen met betrekking tot het belang van de activiteiten in België ten opzichte van het geheel van de juridische entiteit.

8° Het gedeelte van dit lid met betrekking tot een overzicht van de kostprijzen moet in elke onderneming aanleiding geven tot een concrete formulering welke tenminste is uitgesplitst volgens de door de ondernemingsraad vastgestelde onderdelen.

Het is niet noodzakelijk dat alle ondernemingen dezelfde methode en normen gebruiken voor het bepalen van de kostprijzen, maar de door de onderneming gebruikte methode moet worden verklaard bij de bespreking van artikel 9, 2°.

9° De marktpositie van de onderneming kan nauwkeurig worden omschreven met behulp van de door de bevoegde beroepsorganisaties verstrekte gegevens.

De evolutie van de marktpositie van de onderneming wordt niet alleen voor de Belgische markt gegeven, maar eveneens voor het buitenland, indien de technische bedrijfseenheid er werkzaam is en voor zover de gegevens beschikbaar zijn.

E. Art. 7

a)

1° De productie, in waarde uitgedrukt, is gelijk aan het omzetcijfer, dit wil zeggen de som van de verworven premies of verzekeringsbijdragen.

De productie in volume uitgedrukt is gelijk aan het aantal in omloop zijnde polissen.

Voor de tak "leven" verstrekt de onderneming eveneens gegevens over de toestand van de portefeuille betreffende de verzekerde kapitalen.

3° Productiviteit : wordt bekomen door de omzet te delen door het aantal werknemers.

b) Artikel 7 slaat op de basisinformatie en wordt aangevuld door de artikelen welke betrekking hebben op de jaarlijkse en de periodieke voorlichting.

Het ondernemingshoofd verstrekt in elk geval, in de mate dat de gegevens beschikbaar zijn, voor de laatste vijf jaar en per onderdeel : het aantal nieuwe zaken, de vernietigingen en de invloed van de vervangingen, het aantal gevormde schadedossiers.

F. Art. 8

De financiële structuur van een verzekeringsonderneming wordt bijzonder belicht door een uiteenzetting over de solvabiliteitsmarge, volgens de bepalingen van artikel 15 van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle van de verzekeringsondernemingen.

De rentabiliteitsratio's, zoals door vele ondernemingen gebruikt, hebben niet dezelfde betekenis voor de verzekeringsondernemingen, waardoor het noodzakelijk is dat het ondernemingshoofd die elementen van de solvabiliteitsmarge aanduidt welke betrekking hebben op de eigen middelen.

G. Art. 9

1° De gegevens betreffende de provisionele berekeningen worden verstrekt indien ze beschikbaar zijn.

2° Onverminderd het koninklijk besluit van 12 november 1979 betreffende de jaarrekening van verzekeringsondernemingen die zijn toegelaten bij toepassing van de wetgeving betreffende de controle der verzekeringsondernemingen en onverminderd het aanwenden van andere methodes welke beter zijn aangepast aan de normen inzake boekhouding welke in een bepaalde onderneming worden toegepast of aan de activiteiten waarin ze bedrijvig is, wordt er verwezen naar de hierna vermelde bepaling, welke specifiek is voor de sector van de verzekeringen en de vorm heeft van een beknopte kostprijs van de exploitatie.

De omvang van elk van de begrippen welke in deze bepaling voorkomen, is niet noodzakelijk homogeen voor al de verzekeringsondernemingen.

Elke onderneming richt zich naar haar eigen gebruiken.

P = Premies of bijdragen verworven voor het boekjaar (dus na aftrek van de verhoging van de reserve voor lopende risico's); volgens de gebruiken eigen aan elke onderneming, kunnen de premies desgevallend de volledige of gedeeltelijke premieopslagen omvatten, zoals polis- of bijaktekosten, toeslag voor splitsing van de premies, terugvorderbare kosten welke ten laste worden gelegd van de cliënt.

Onder bijdrage moet worden verstaan : de voorlopige bijdrage verminderd met de restorno of, in voorkomend geval, verhoogd met de naheffing.

De voorlopige bijdrage is niet de provisionele bijdrage welke door de gemeenschappelijke kassen, erkend voor de verzekering van de arbeidsongevallen, op het einde van het boekjaar wordt geregulariseerd op basis van de aangegeven lonen.

P betekent vrij na aftrek van de herverzekering of van de wederafstand waarbij de onderneming tracht zich te beveiligen tegen de buitenmatige schommelingen van haar bruto-exploitatieresultaten, maar moet niettemin worden ontleed in zijn bestanddelen, dit wil zeggen het totale bedrag zonder de afgestane herverzekering en het bedrag van de afstand.

S = De last van de schadegevallen, dit wil zeggen de synthese van de prestaties uitgekeerd tijdens het boekjaar (uitgekeerde schadegevallen + betaalde achterstallen + uitgekeerde vervallen bedragen) en van de toename van de technische reserves (reserves voor te regelen schadegevallen of prestaties, wiskundige reserves).

Evenals P betekent ook S vrij na aftrek van de afgestane herverzekering, maar moet niettemin worden ontleed in zijn twee bestanddelen.

C = Commissielonen

Evenals P en S betekent ook C vrij na aftrek van de afgestane herverzekering, maar moet niettemin worden ontleed in zijn twee bestanddelen.

A.K. = Algemene kosten zoals deze in de beschouwde onderneming gebruikelijk worden opgevat en na toepassing van de al dan niet forfaitaire omslag welke er eventueel op wordt toegepast.

Particip. = Participatie toegekend aan de verzekerden in de technische resultaten; eventueel kunnen de participaties welke door de herverzekeraars worden toegekend hiervan worden afgetrokken.

I = Financiële opbrengsten zoals deze gebruikelijk worden opgevat in de betrokken onderneming en na toepassing van de berekeningsmethoden en van de al dan niet forfaitaire omslag welke er eventueel op wordt toegepast.

Deze verschillende bestanddelen zijn onderling gebonden door de vergelijking :
 $P + I = S + C + A.K. + \text{Particip.} + \text{Beknopt (positief of negatief) exploitatieresultaat.}$

De kostprijs van een onderdeel in de verzekeringen kan worden gelijkgesteld met een beknopte exploitatiekostprijs, welke als volgt zou worden geraamd :
 $P - \text{Exploitatieresultaat} = S + C + A.K. + \text{Particip.} - I.$

Het spreekt vanzelf dat dit exploitatieresultaat (uitgesplitst per onderdeel) niet gelijk is aan het (batig of verlieslatend) saldo van de onderneming tijdens het beschouwde boekjaar, want dit laatste saldo ondergaat de weerslag van andere niet-uitsplitsbare bestanddelen, zoals de fiscaliteit, de waardeverminderingen op effecten, de afschrijvingen op onroerende waarden, de financiële opbrengsten van het eigen vermogen, de dotaties, het aanleggen van provisies, de overdrachten, de niet-toewijsbare algemene kosten, enz...

H. Art. 10

De uitsplitsing per werklieden, bedienden en directiepersoneel zal gebeuren in overeenstemming met de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst betreffende de loon- en arbeidsvoorwaarden in de verzekeringssector : aangezien voor de twee groepen arbeiders en bedienden (uitvoerenden, plus kader, plus inspecteurs, plus agenten) algemene criteria van toepassing zijn, zijn er redenen om voor het directiepersoneel de bijzondere criteria te nemen welke zijn vermeld in artikel 2, D, van de voormelde collectieve arbeidsovereenkomst;

I. Art. 11

De voorlichting in verband met het programma en de algemene toekomstverwachtingen kan worden verduidelijkt door gegevens over de nieuwbouw van eigen gebouwen, de aankoop van belangrijk materieel, het in omloop brengen van nieuwe types van verzekeringswaarborgen, de gewestelijke inplantingen, belangrijke hervormingen op administratief, commercieel en financieel vlak, enz...

J. Art. 12

In de mate dat in de onderneming een studie van wetenschappelijke aard zou worden gebruikt, zelfs wanneer deze niet werd opgesteld door een eigen studiedienst, geeft het ondernemingshoofd aan de ondernemingsraad informatie over het bestaan en de mogelijkheden tot raadpleging ervan.

K. Art. 14

De inlichtingen betreffende het organigram worden zodanig verstrekt dat de werknemers zich nauwkeurig in de hiërarchie van de onderneming kunnen situeren.

Een organisatieschema moet toelaten de plaats van de onderneming te kennen in de juridische, economische en financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt.

L. Art. 17

Met "het verslag", waarvan sprake in 2°, wordt het gepubliceerde jaarverslag van de raad van beheer bedoeld.

M. Art. 18 tot 23

Elke onderneming verstrekt de uitgesplitste gegevens overeenkomstig het koninklijk besluit van 12 november 1979 betreffende de jaarrekening van verzekeringsondernemingen die zijn toegelaten bij toepassing van de wetgeving betreffende de controle der verzekeringsondernemingen.

Het ondernemingshoofd geeft mondeling commentaar over de berekeningsmethodes en de verplichtingen van de controlereglementering betreffende de technische reserves en de overeenstemmende beleggingen.

Hij commentarieert eveneens de algemene beleggingspolitiek van de onderneming.

N. Art. 21

In de bijkantoren of filialen van buitenlandse maatschappijen verstrekt het ondernemingshoofd de publicaties, bevattende de geconsolideerde gegevens, opgesteld in het buitenland door de maatschappelijke zetel of de moederonderneming, indien hij erover beschikt en op het ogenblik dat hij erover beschikt, eventueel met een vertraging van een boekjaar.

O. Art. 24

Voor toepassing van dit artikel wordt verwezen naar de begrippen zoals bepaald door deze collectieve arbeidsovereenkomst.

ARTIKEL 4

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 1980 en is gesloten voor onbepaalde tijd.

Iedere ondertekenende partij kan deze collectieve arbeidsovereenkomst opzeggen mits een opzegging van drie maanden.

Deze opzegging wordt gericht, bij een ter post aangetekende brief, aan de voorzitter van het Paritaire Comité voor het verzekeringswezen.

Gezien om te worden gevoegd bij het koninklijk besluit van 3 juli 1980.

De Minister van Tewerkstelling en Arbeid,

R. DE WULF

BIJLAGE 1B

31 JANUARI 1984

MINISTERIELE OMZENDBRIEF OVER DE TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973, HOUDENDE REGLEMENTERING VAN DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN, IN DE SECTOR ZIEKENFONDSEN

ARTIKELEN KONINKLIJK BESLUIT 27 NOVEMBER 1973 DIE EEN AANPASSING VERGEN

TOEPASSING OP DE SECTOR ZIEKENFONDSEN

ARTIKEL 1 DE INFORMATIE DIENT OP VIER NIVEAUS TE WORDEN VERSTREKT

1. de technische bedrijfseenheid;

Omvat de verschillende trappen waarop ondernemingsraden werden opgericht:

- *het ziekenfonds (of de maatschappij voor onderlinge bijstand);*
- *het verbond (of verbond van maatschappijen van onderlinge bijstand);*
- *de landsbond (of landsbond van verbonden van maatschappijen van onderlinge bijstand).*

De informatie dient dus aan ieder van de betrokken ondernemingsraden te worden verstrekt, ongeacht het niveau waarop zij zijn opgericht.

2. de juridische entiteit waarvan de technische bedrijfseenheid deel uitmaakt;

Vooreen ziekenfonds dienen dezelfde inlichtingen aan zijn ondernemingsraad te worden verstrekt over zijn verbond ; voor een verbond inlichtingen over zijn landsbond.

3. zo het voorkomt, de economische of financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt;

Een juiste bepaling van dit begrip is zeer moeilijk. Het doel is in elk geval de technische bedrijfseenheid te kunnen situeren in het ruimer kader van de economische en financiële groep waarvan zij eventueel deel uitmaakt. De te verstrekken inlichtingen op dit niveau komen voor in de artikelen 5, 8, 11, 14 en 17 van het koninklijk besluit van 27 november 1973.

4. voor de uitdrukkelijk door het besluit opgesomde aangelegenheden dient er een uitsplitsing van die informatie per onderdeel te gebeuren, in zoverre deze uitsplitsing in de boekhouding van de onderneming reeds bestaat.

In de praktijk wordt vastgesteld dat er rond de meeste ziekenfondsen vzw's bestaan die als een verlengstuk van deze ziekenfondsen kunnen beschouwd worden.

Krachtens het koninklijk besluit van 1973 is de ondernemingsraad bevoegd voor het bepalen van de onderdelen. Als richtsnoer kan verder worden aangegeven dat als onderdeel beschouwd worden, de groepen, secties of afdelingen van de technische bedrijfseenheid, waarvan de activiteit een zekere homogeniteit vertoont en die enige onafhankelijkheid bezitten tegenover de rest van de onderneming.

Als voorbeeld van onderdeel zou kunnen gesteld worden : zeker de sectoren "verplichte verzekering" en "vrije en aanvullende verzekering"; wat de prestaties betreft, de verschillende diensten van verschillende niveaus, zoals "gezondheidszorg", "thuisverzorging" "ziekenhulp", enz., en ten slotte, wat de dienstverlening op organisatorisch vlak betreft : "ziekenvervoer", "terugbetalingen", "pensioenen", enz.

BASISINFORMATIE

ARTIKEL 5 STATUUT

1. De juridische vorm.

Op niveau technische bedrijfseenheid, en eventueel juridische, economische of financiële entiteit te verstrekken.

2. De statuten en wijzigingen.

Voor de duidelijkheid en volledigheid zou het nuttig zijn de organieke wet en de andere wetsbepalingen inzake gebouwen, beleggingen, jaarrekeningen, enz., terinzage van de ondernemingsraadsleden te houden.

3. De leiding.

Omvat de leden van de raad van beheer, van het beheerscomité en de personen belast met het dagelijks bestuur (ziekenfonds, verbond, landsbond).

4. Financieringsmiddelen op half lange en op lange termijn,

Omvat voor de verschillende niveaus :

- ziekenfonds :
  - het bedrag van de bijdragen en van de overheidssubsidies;
  - de stortingen van de ereleden;
  - de giften;
  - de legaten en diverse inkomsten;
  - de interesten en winsten op gerealiseerde waarden;
  - de andere inkomsten;
- verbond :
  - het bedrag van de voorschotten vanwege de landsbond;
  - het bedrag der aanvullende bijdragen voor geneeskundige verzorging.

en de financiële en economische betrekkingen.

Hier wordt bedoeld dat de lijst van de door de mutualiteit gecontroleerde of ermee verbonden ondernemingen en instellingen moet verstrekt worden (zie artikel 1).

5. Het bestaan en de aard van de overeenkomsten en akkoorden met fundamentele en duurzame gevolgen.

Dit zijn bijvoorbeeld de overeenkomsten met het RIZIV, met andere instellingen voor het gemeenschappelijk beheer van activiteit (vakantiehuizen); huurovereenkomsten van gebouwen, enz.

ARTIKEL 6 CONCURRENTIEPOSITIE

1. Namen van de voornaamste concurrenten.

Eventueel, eveneens inlichtingen te verstrekken over de juridische entiteit.

Een lijst van de ziekenfondsen, verbonden en landsbonden van de andere strekkingen, daar de geografische indeling van de ziekenfondsstructuren niet overal dezelfde is.

Deze gegevens zijn te vinden in de jaarlijkse documentatie van het RIZIV

2. Concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden

De sterke en zwakke punten tegenover andere ziekenfondsen-concurrenten. Bijvoorbeeld : beschikken over diensten die niet bestaan bij de concurrenten.

3. De afzetgebieden.

Het aantal leden per gemeente uitgedrukt in percentage, naar beroepsgroep en leeftijdsgroep, tegenover de totale bevolking per gemeente, onder de vorm waarin ze beschikbaar zijn.

4. Aan- en verkoopcontracten met fundamentele en duurzame gevolgen.

Het volstaat dat de voornaamste bepalingen van de eventuele aankoopcontracten, die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor het ziekenfonds, medegedeeld worden (bv. aankoop van informatica-apparatuur).

6. Elementen die moeten toelaten een zicht te krijgen in de commercialisatie...

Daarmee wordt bedoeld hoe de leden worden aangetrokken, het totaal bedrag bestemd voor reclame-uitgaven, de manier waarop reclame gevoerd wordt, het aantal kantoren, de ligging ervan, de organisatie en de openingsuren.

7. De boekhoudkundige gegevens van de omzet en zijn evolutie over 5 jaar...,

Onder omzet moet verstaan worden : "de staat van de ontvangsten". Feitelijk zijn deze gegevens reeds opgesomd in artikel 5, 4°, en moeten deze cijfers over 5 jaar gegeven worden.

Zo er onderdelen bepaald werden, zal een uitsplitsing per onderdeel van de gegevens eveneens verstrekt worden.

8. Een overzicht van de kost- en verkoopprijzen...

Om aan deze bepaling te kunnen voldoen, dienen de gegevens onder artikel 6, 7° hierboven vermeld aangevuld te worden met de naar dienst uitgesplitste uitgaven. Het is wenselijk dezelfde uitsplitsing te volgen die in de verslagen van de verbonden of de landsbond voorkomt.

9. De marktpositie en de evolutie van de onderneming.

Hiermee wordt bedoeld, de omschrijving van de plaats in de ziekenfondsstructuur met uitsplitsing van de marktaandelen per beroepscategorie. Te verstrekken gegevens :

- voor een ziekenfonds : aantal gerechtigden en rechthebbenden, uitgedrukt in percentage van de lokale bevolking;*
- voor een verbond : aantal leden, uitgedrukt in percentage van de bevolking van het gewest;*
- voor een landsbond : aantal leden, uitgedrukt in percentage van de Belgische bevolking.*

ARTIKEL 7 PRODUCTIE EN PRODUCTIVITEIT

De in dit artikel bedoelde inlichtingen dienen voor de laatste 5 jaar verstrekt te worden en moeten eventueel per onderdeel verschaft worden.

1. De evolutie van de productie,

Het aantal leden uitgesplitst naar beroepscategorie voor de laatste 5 jaar geeft deze evolutie weer.

2. De aanwending van de economische productiecapaciteit,

De bezettingsgraad gedurende de laatste 5 jaar van de belangrijke uitrusting dient medegedeeld (bv. aantal gebruiksuren van de computer en hoeveel vertegenwoordigen deze in % van de theoretische aanwendingscapaciteit van deze computer).

3. De evolutie van de productiviteit...

Meestal wordt dit begrip aan de hand van ratio's uitgedrukt.

De drie meest voorkomende zijn :

$$\frac{\text{aantal gerechtigden}}{\text{aantal personeelsleden}}$$

$$\frac{\text{aantal rechthebbenden}}{\text{aantal personeelsleden}}$$

$$\frac{\text{totale ontvangsten}}{\text{aantal personeelsleden}}$$

Deze drie ratio's moeten zeker verstrekt worden. In sommige ziekenfondsen wordt het begrip productiviteit nog beter benaderd door de ratio : aantal dossiers per personeelslid, en de waarde die deze dossiers vertegenwoordigen per personeelslid.

ARTIKEL 8

FINANCIELE STRUCTUUR:

1. Een verklarende commentaar van het gebruikte rekeningenstelsel...,
2. De jaarrekeningen van de laatste 5 jaar...,

Opnieuw gaat het hier om de inlichtingen over de financiële structuur en de technische bedrijfseenheid, en eventueel over de juridische, economische en financiële entiteit.

Een beschrijving van het boekhoudplan eigen aan de sector ziekenfondsen voor de verplichte verzekering en de vrije verzekering.

Deze omvatten de balans, de resultatenrekening, de toelichting, het jaarverslag van de raad van beheer en het controleverslag. Deze elementen zitten vervat in het document dat door de landsbond wordt opgesteld over de jaarrekeningen van de verbonden en van de ziekenfondsen. Ten slotte zal een ontleding van deze jaarrekeningen gebeuren aan de hand van de volgende twee ratio's :

- *ratio van solvabiliteit :*
$$\frac{\text{eigen vermogen}}{\text{vreemd vermogen}}$$
- *ratio van liquiditeit :*
$$\frac{\text{beschikbare} + \text{omzetbare waarden}}{\text{schulden op korte termijn.}}$$

ARTIKEL 9

BUDGETTERINGSMETHODE EN KOSTPRIJSBEREKENING:

1. De budgetteringsmethode...,
2. De berekeningsmethode van de kostprijs,
3. De structuur van de kosten en de spreiding ervan...,

Een beschrijving van de methode die het ziekenfonds gebruikt om zijn doelstellingen op verschillende gebieden vast te leggen. Daarenboven dient eveneens toegelicht te worden op welke wijze deze methode gebruikt wordt als algemeen beheersinstrument in de onderneming.

Zo er geen eigenlijke budgetteringsmethode wordt toegepast zullen eventueel de regels of criteria worden toegelicht die de directie van het ziekenfonds voor het beheer hanteert.

Deze methode van berekening moet beschreven worden.

Deze gegevens dienen te slaan op de belangrijkste kostprijsfactoren, het bedrag ervan en hun uitsplitsing naar dienst. In dit derde deel worden cijfergegevens gevraagd, terwijl in punt 1° en 2° het eerder om een theoretische beschrijving gaat.

ARTIKEL 10
PERSONEELSKOSTEN:

- kosten personeelsdienst en sociale dienst,
- bezoldigingen van het personeel...,

In voorkomend geval zullen deze uitgesplitste personeelskosten per onderdeel verstrekt worden, d.w.z. hetzij per dienst, hetzij per prestatie. Zoals hoger vermeld in artikel 1 dienen in elk geval als onderdeel beschouwd te worden, de sector “verplichte verzekering” en de sector “vrije en aanvullende verzekering”.

De uitsplitsing moet geschieden overeenkomstig het bepaalde in het artikel 10 van het besluit.

ARTIKEL 11
PROGRAMMA EN ALGEMENE
TOEKOMSTVERWACHTINGEN:

- strekt zich uit over alle aspecten van de activiteit van de onderneming...,

Te verstrekken op niveau technische bedrijfs-eenheid en op niveau juridische, economische of financiële entiteit.

Deze inlichtingen sluiten eigenlijk aan met de elementen van de budgettering in de onderneming.

Rekening houdend met de specifieke activiteiten van de sector zouden de volgende inlichtingen kunnen medegedeeld worden:

- de organisatieproblemen;
- de sociale aspecten, zoals de tewerkstelling, aantal gerechtigden en aantal rechthebbenden,
- de ontwikkeling van het aantal leden,
- de oprichting van nieuwe diensten,
- het speurwerk,
- de voorgenomen investeringen,
- de financieringswijze,
- de gegevens en documenten die worden medegedeeld aan de beheersorganen en aan de officiële instellingen.

ARTIKEL 12
WETENSCHAPPELIJK SPEURWERK:

... terzake gevoerde beleid

... aangewende middelen...,

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen het werk van de eigen studiedienst en het speurwerk dat aan andere instellingen wordt opgedragen.

Hierbij wordt er dan commentaar gegeven over:

- de aangewende middelen,
- de personen en instellingen die met dit speurwerk worden belast,
- de aard, de oriëntering en het resultaat van het speurwerk.

ARTIKEL 14 ORGANIGRAM :

Het organigram...,

Het nominatieve organigram geeft de verschillende bevoegdheden en verantwoordelijkheden weer.

Het plan van de onderneming,

Dit plan dient de geografische spreiding van de verschillende activiteitspunten te omvatten. Deze documenten moeten eveneens medegedeeld worden aan het comité voor veiligheid, gezondheid en verfraaiing der werkplaatsen.

De tabel van de organisatie van de groep...,

De bedoeling van deze tabel is dat de werknemers in staat zouden gesteld worden hun onderneming te situeren in de juridische, economische of financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt.

Rekening houdend met dit doel dienen verstrekt te worden :

- *een lijst van de ondernemingen en instellingen waarmede de ziekenfondsstructuur verbonden is, maar die een andere juridische vorm hebben,*
- *de banden - al dan niet controlebanden - die er bestaan tussen de entiteiten.*

ARTIKEL 17 JAARLIJKSE INFORMATIE :

1. Bijwerking basisinformatie,

2. Een exemplaar van de balans, resultatenrekening...,

De jaarrekening moet medegedeeld worden, d.w.z. de balans, de resultatenrekening, de toelichting, het jaarverslag van de beheerraad, het controleverslag waarin ontlasting wordt verleend aan de beheerders (d.i. het document dat door de landsbond wordt opgesteld over de jaarrekeningen van de verbonden).

Teneinde de informatie zo volledig mogelijk te maken, zouden de volgende documenten nog moeten medegedeeld worden :

- *de documenten die door de ziekenfondsen moeten worden medegedeeld aan de officiële organen waarvan zij afhangen;*
- *de documenten die worden medegedeeld aan de beheersorganen van het ziekenfonds.*

ARTIKEL 24
PERIODIEKE TOELICHTING :

... inlichtingen over...

Deze informatie dient desgevallend per onderdeel te worden verstrekt.

Volgende gegevens moeten voor de sector ziekenfondsen worden verstrekt in een schriftelijke samenvatting :

- *het bedrag der bijdragen;*
- *het bedrag van de overheidssubsidies;*
- *de storting van de ereleden;*
- *de giften, legaten en diverse inkomsten;*
- *de interesten en winsten op gerealiseerde waarden;*
- *andere interesten;*
- *de verschillende uitgaven voor verplichte verzekering, vrije verzekering, voorhuwelijks-sparen, uitkeringen gezondheidszorg, enz.;*
- *aantal leden, uitgesplitst naar beroepscategorie, rekening houdend met de bijzondere kenmerken van de verschillende soorten verzekering;*
- *de aanwendingsgraad van de belangrijke uitrusting;*
- *de productiviteit;*
- *de personeelskosten;*
- *de uitvoering van het budget en van het programma en de toekomstverwachtingen.*

Deze gegevens dienen voor de voorbije periode van drie maanden te worden verstrekt met vermelding in welke mate de streefcijfers werden bereikt.

Daarenboven dienen dezelfde inlichtingen voor de volgende periode te worden gegeven, dus streefcijfers en vooruitzichten terzake. Opgemerkt dient te worden dat een vergelijking met de basis- en jaargegevens moet mogelijk zijn.

De Minister van Economische Zaken,

M. EYSKENS

BIJLAGE 1C

19 MAART 1984

MINISTERIE VAN ECONOMISCHE ZAKEN

MINISTERIËLE OMZENDBRIEF OVER DE TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973, HOUDENDE REGLEMENTERING VAN DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE INLICHTINGEN, TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN, IN DE SECTOR ZIEKENHUIZEN

**ARTIKELEN KONINKLIJK BESLUIT 27
NOVEMBER 1973
DIE EEN AANPASSING VERGEN**

**TOEPASSING OP DE SECTOR
ZIEKENHUIZEN**

ARTIKEL 1.

**DE INFORMATIE DIENST OP VIER NIVEAUS TE
WORDEN VERSTREKT :**

1. de technische bedrijfseenheid;
2. de juridische entiteit waarvan de technische
bedrijfseenheid deel uitmaakt;
3. zo het voorkomt de economische of financiële
entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt;
4. voor de bij het koninklijk besluit uitdrukkelijk
aangeduide aangelegenheden dient er een
uitsplitsing van de informatie per onderdeel te
gebeuren.

*Dit is het niveau waarop de ondernemingsraad is
opgericht, en omvat de ziekenhuiseenheid stricto
sensu.*

*Inlichtingen van dezelfde aard dienen te worden
vertrekt over de juridische entiteit indien de
technische bedrijfseenheid met de juridische entiteit
niet samenvalt.*

*Om deze entiteit te kunnen bepalen dient rekening
te worden gehouden met een aantal aanwijzingen;
men kan van een economische of financiële entiteit
spreken wanneer één of meer externe structuren
een beslissende economische of financiële invloed
uitoefenen op de oriëntering van het beleid van het
ziekenhuis, ongeacht de wijze waarop dit gebeurt
(directie, participaties, contracten, ...), en vice
versa.*

*Het ontbreken van juridische structuren kan geen
argument zijn om inlichtingen over de economische
en financiële entiteit niet mede te delen.*

*De op dit niveau te verstrekken inlichtingen komen
voor in de artikelen 5, 8, 11, 14 en 17, van het
koninklijk besluit van 27 november 1973.*

*Krachtens artikel 1 van het koninklijk besluit van
27 november 1973 is de ondernemingsraad bevoegd
voor het bepalen van onderdelen. Nochtans, en dit
louter als voorbeeld, zou een praktische oplossing
er in kunnen bestaan de volgende groepen van
activiteiten als onderdelen te beschouwen : de*

raadplegingen, de verplegingseenheden en de medisch-technische eenheden; waar dit het geval is, kunnen de door het ziekenhuis georganiseerde raadplegingen in externe centra eveneens als een onderdeel worden beschouwd.

Deze indeling zal echter moeten verfijnd worden voor sommige bijzondere bepalingen (cfr. Infra).

BASISINFORMATIE

ART. 5. STATUUT

1. De juridische vorm;

Op niveau technische bedrijfseenheid, en eventueel juridische, economische of financiële entiteit te verstrekken.

2. De statuten en wijzigingen;

Naast het verstrekken van de statuten in de enge zin, zou het ondernemingshoofd, ten einde een goed begrip ervan te verzekeren, een aantal documenten ter inzage van de leden van de ondernemingsraad kunnen houden, zoals de wet op de vzw's, de wet van 23 december 1963 betreffende de ziekenhuizen met de daaruit volgende geschreven documenten, evenals de door het ministerie van Volksgezondheid uitgevaardigde reglementen.

Dit vloeit voort uit de bepalingen van artikel 30 van het koninklijk besluit van 27 november 1973, dat stelt dat de inlichtingen "worden toegelicht en het voorwerp uitmaken van een gedachtewisseling, en van artikel 3, dat bepaalt dat de werknemers in staat moeten zijn zich met kennis van zaken een oordeel te vormen.

3. De leiding;

Omvat de leden van de raad van beheer van de inrichtende macht, de leden van de raad van beheer of van het beheerscomité van de ziekenhuiseenheid, de verantwoordelijken voor het dagelijks beheer; ter informatie : ook de commissaris(sen).

Wat het niveau betreft tot waar deze inlichtingen moeten afdalen, is het wenselijk uit te gaan van de personen, aangeduid als directiepersoneel n.a.v. de sociale verkiezingen, met daarbij vermeld de geneesheer die optreedt als technisch adviseur van de directie en wiens naam werd medegedeeld aan het ministerie van Volksgezondheid bij de aanvraag van de erkenning.

4. De financieringsmiddelen op half lange en lange termijn

Deze omvatten :

- *eigen middelen :*
  - = *maatschappelijk kapitaal, met inbegrip van de gereserveerde winst, uitgaande van het*

aanvangskapitaal, de naam van de geldschiet(s) en verdere evolutie;

- = de verschillende hulp, met inbegrip van giften en legaten voor zover de bezittingen door elkaar lopen;
- = subsidies;
- = eventuele participaties;
- = lijst van de voornaamste aandeelhouders (in geval van een handelsvennootschap) of van de voornaamste leden van de vzw (met vermelding van de personen die verenigingsleden van de vzw vertegenwoordigen);

- *het bedrag van de leningen*

- = op lange termijn (3 jaar en meer) : duur , intrestvoeten (bv. leningen voor bouwwerken, ...);
- = op halflange termijn (1 tot 3 jaar) : duur , intrestvoeten (bv. leningen voor medische en niet-medische uitrusting, grote onderhoudswerken, ...).

Deze inlichtingen kunnen worden aangevuld met de vermelding van de ontlenende instellingen en de aan de leningen verbonden voorwaarden.

Gezien het belang van de kaskredieten in de financiering van de ziekenhuizen, is het aangewezen daaromtrent eveneens zekere inlichtingen te verstrekken.

5. ... het bestaan en de aard van de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de onderneming.

Voor zover ze fundamentele en duurzame gevolgen hebben op de toestand van de ziekenhuizen dienen de voornaamste punten te worden medegedeeld over o.a. :

- *huurcontracten op lange termijn;*
- *verschillende soorten van financiële hulp krachten overeenkomsten van lange duur;;*
- *leasing-contracten;*
- *contracten afgesloten met zusterondernemingen of andere externe instellingen;*
- *overeenkomsten met het medisch korps van het ziekenhuis :*
  - *samenstelling van het medische korps;*
  - *mogelijkheden voor het medische korps om overeenkomsten te sluiten met personeelsleden-stagiairs of assistenten;*
  - *aard van de banden van het medische korps met het ziekenhuis (individueel, collectief, ...);*
  - *mechanismen en gevolgen van de betrekkingen tussen geneesheren en ziekenhuis,*
- *ten slotte dient de nomenclatuur van de verstrekkingen van het RIZIV en de overeenkomsten met het RIZIV afgesloten en die betrekking hebben op de verpleegdag, ... ter beschikking van de ondernemingsraad gehouden.*

ART. 6.
DE CONCURRENTIEPOSITIE

1. De voornaamste nationale... concurrenten...;
2. De concurrentiemogelijkheden en – moeilijkheden
3. De afzetgebieden;
4. De aan- en verkoopcontracten en –akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben...;
7. De boekhoudkundige gegevens in verband met de omzet, en zijn evolutie over vijf jaar... in voorkomend geval, een uitsplitsing per onderdeel...;
8. Een overzicht van de kostprijzen en verkoopprijzen per eenheid,...
9. De marktpositie van de onderneming en de evolutie ervan in het binnenland,...

Te verstrekken eventueel ook over de juridische entiteit.

Dit omvat een lijst van de inrichtingen die in het ziekenhuisgebied een gelijkaardige activiteit uitoefenen.

De “sterke” en “zwakke” punten van het ziekenhuis t.o.v. de in sub 1 vermelde inrichtingen, zoals technologische middelen, organisatiemethoden, het “handelsbeleid”, de demografische toestand, de regionale of subregionale taak van het ziekenhuis, het al of niet bestaan van een eventueel aantal universiteitsbedden, gespecialiseerde diensten of materieel, kwalificaties van het personeel en geneesherenkorps, het publiek of privé-statuu, ...

Zekere inlichtingen over het soort van cliënteel dat in de instellingen verzorgd werd.

Dit omvat de voornaamste bepalingen van contracten die lopen over langer dan één jaar voor aankopen van goederen en diensten (keuken, wasserij, reiniging, ...), overeenkomsten van het ziekenhuis met sommige farmaceutische bedrijven, structuur en aankoopbeleid van apotheek, ...

Hieronder wordt verstaan : een tabel, over de laatste vijf jaar, met het totale bedrag van de facturering en de andere diverse ontvangsten.

Onder begrip “kostprijs” wordt verstaan, voor de verplegingseenheden, de prijs van een verpleegdag, zoals die berekend wordt volgens de reglementering van Volksgezondheid, en uitgesplitst per verplegingsdienst, zoals die gekend is volgens het eenvormig boekhoudkundig plan der ziekenhuizen.

Onder het begrip “verkoopprijs” wordt verstaan de basisprijs voor een gemeenschappelijke kamer, opgelegd door het ministerie van Volksgezondheid met erbij vermeld de mogelijke aangerekende toeslagen (bv. voor individuele kamer), en de toeslagen voor diverse dienstverleningen.

Deze inlichtingen dienen te worden verstrekt uitgaande van de nationale statistieken inzake het aantal bedden en het aantal verpleegdagen.

ART. 7
DE PRODUCTIE EN DE PRODUCTIVITEIT

De in dit artikel bedoelde inlichtingen dienen over een periode van 5 jaar verstrekt te worden, eventueel per onderdeel.

1. de evolutie van de productie, uitgedrukt in ...
getal ... in waarde en in toegevoegde waarde;

Met de evolutie van de productie in getal wordt bedoeld het aantal per dienst gefactureerde ligdagen, evenals de waarde ervan, en de toegevoegde waarde; onder dit laatste wordt verstaan de som van de aan de productiefactoren toegekende vergoedingen, nl. lonen, wedden, ... aan de factor arbeid, en intresten, winsten, ... van de factor kapitaal.

Daarbij komen globale gegevens nopens het aantal en-of de kosten van de medisch-technische prestaties, geleverd door het ziekenhuis en zijn verschillende onderdelen, ook voor derden buiten het ziekenhuis, ten slotte dient eveneens melding te worden gemaakt van prestaties die stelselmatig aan derden worden opgedragen, ten behoeve van het ziekenhuis.

2. de aanwending van de economische
productiecapaciteit

Voor de sector "verpleging" handelt dit over de bezetting van de bedden t.o.v. beschikbare bedden, en over de gemiddelde verblijfsduur.

Voor de medisch-technische, informatica en administratieve diensten worden volgende inlichtingen verstrekt :

- *de lijst van het bestaande zware materieel, met cijfergegevens over de aanwending als dat redelijkerwijs mogelijk is;*
- *de verhoudingen tussen de jaarlijkse investeringen in materieel enerzijds, en de omzet of de resultaten anderzijds;*

3. de evolutie van de productiviteit ...

Deze inlichtingen worden verstrekt aan de hand van de ratio's :

- *voor de dienst "verpleging" : de verhouding tussen het aantal arbeidsuren en het aantal verpleegdagen;*
- *voor alle diensten, ook de verpleging : de verhouding tussen het aantal personeelsleden (gewogen voor de deeltijdse) en het totale omzetcijfer.*

ART. 8. DE FINANCIËLE STRUCTUUR.

Deze inlichtingen gaan over de technische bedrijfseenheid, en in voorkomend geval over de juridische, economische of financiële entiteit.

1. een verklarende commentaar van het gebruikte
rekeningenstelsel;
2. een ontleding van de financiële structuur ...

Dit behelst het eenvormig boekhoudkundig plan van de ziekenhuizen, met commentaar.

De bedoelde inlichtingen omvatten :

- *een vergelijking van de volledige jaarrekeningen (balans, resultatenrekening, bijlagen, ...), met commentaar, over de vijf laatste jaren;*

- bij deze commentaar worden volgende ratio's gebruikt (de nummers verwijzen naar de mecanografische nummers van het eenvormig boekhoudkundig plan);

= rentabiliteit :

- a) bruto-economische rentabiliteit

$$\frac{(90) + (70)}{(69)} \times 100$$

- b) cash flow/eigen vermogen :

$$\frac{(90) + (70)}{(10) + (11) + (12)} \times 100$$

= solvabiliteit :

$$\frac{10) + (11) + (12)}{(10) + (11) + (12) + (13) + (90)} \times 100$$

- liquiditeit :

$$\frac{(20) + (21) + (22) + (23) + (29) + (30) + (39) + (50) + (51) + (52) + (53) + (54) + (55) + (56) + (59)}{(31) + (13.000) + (12.01)}$$

ART. 9. DE BUDGETTERINGSMETHODE EN DE KOSTPRIJSBEREKENING

1. de budgetteringsmethode...;

Een beschrijving van de methode die gebruikt wordt, met aanduiding van de wijze waarop het budget aangewend wordt als beheersinstrument.

2. de berekeningsmethode van de kostprijs;

Deze methode van berekening moet beschreven worden, met de nodige toelichting omtrent de terzake geldende administratieve regels, en dit voor de verpleegdiensten; voor de overige diensten dienen de gegevens verstrekt te worden zonder individualisaties te veroorzaken.

3. Voldoende gegevens nopens de structuur van de kosten en de spreiding ervan ...

ART. 10 PERSENEELSKOSTEN

- kosten verbonden aan de personeelsdienst en de sociale dienst;

In voorkomend geval zullen de uitgesplitste personeelskosten worden verstrekt per onderdeel.

Bedoeld wordt de sociale dienst voor het personeel.

Hierbij dient bezoldigd medisch personeel apart vermeld.

- vergoeding van het personeel, uitgesplitst per werknemers, bedienden, directiepersoneel, ...

Op verzoek van de ondernemingsraad, of met zijn unaniem akkoord, kunnen de personeelskosten eveneens uitgesplitst worden overeenkomstig de reglementering van het Ministerie van Volksgezondheid : medisch personeel,

loontrekkend personeel, administratief personeel, verplegend personeel, paramedisch personeel, ander personeel.

ART. 11
PROGRAMMA EN ALGEMENE
TOEKOMSTVERWACHTINGEN

... strekt zich uit tot alle aspecten van de onderneming...

Te verstrekken op niveau technische bedrijfseenheid en op niveau juridische, economische of financiële entiteit.

De bedoelde inlichtingen te verstrekken overeenkomstig deze bepalingen hebben betrekking op :

- *aspecten in verband met de uitrusting en de organisatie : nieuwe diensten, rationalisatie, reorganisatie, herstructureringsmaatregelen...;*
- *sociale aspecten, evolutie inzake de bezetting van de arbeidsplaatsen;*
- *financiële en commerciële aspecten;*
- *aspecten in verband met het speurwerk;*
- *voorgenomen investeringen : voorgenomen uitbreiding, financiering van de voorgenomen investeringen naar aard en bedrag.*

ART. 12
HET WETENSCHAPPELIJK SPEURWERK

... het terzake gevoerde beleid ...
... aangewende middelen, de personen ...,
... de oriëntering ...

Voor zover de directie ervan op de hoogte is, moeten o.a. inlichtingen worden verstrekt over klinische of andere testen met bepaalde geneesmiddelen tot het verrichten waarvan het ziekenhuis of zijn geneesheren zich tegenover farmaceutische bedrijven hebben verbonden.

ART. 13.
DE OVERHEIDSTEGEMOETKOMINGEN

... slaan zowel op de aard en de omvang ... als op de eraan verbonden voorwaarden en de bestemming...

Dit omvat alle mogelijke subsidies, zoals subsidies van het Ministerie van Volksgezondheid, bouwpremies, bijdragen van de RVA in de betaling van BTK'ers, stagiairs en tewerkgestelde werklozen, de ter beschikkingstelling van gemeentegronen, sommige verlagingen van gemeentebelastingen, ...

ART. 14.
ORGANIGRAM.

Het organigram ... beschrijft en verklaart ...

Het nominatief organigram dient de werkelijkheid van de interne organisatie van het ziekenhuis te doen uitkomen, de functies van de erin opgenomen personen te omschrijven en een opsomming te bevatten van de leden die de medische raad vormen en van hun prerogatieven. Dit organigram dient nominatief uitgebouwd ten minste tot de hoofden van dienst.

Jaarlijkse informatie.

ART. 17.

De documenten bevatten ten minste

1° ...

2° ... een exemplaar van ...

Hierbij dienen ook alle documenten gevoegd die de directie in dit verband voorlegt aan de algemene vergadering.

ART. 19.

Het ondernemingshoofd...

Commentarieert vooral...

5° de wijzigingen in de vaste activa.

Deze inlichtingen over de vaste activa dienen onderverdeeld te worden in grote categorieën zoals “gronden”, “gebouwen”, “grote onderhoudswerken”, “investerings in roerende goederen”, alsmede de verordeningen in deze posten, ten einde een vergelijking mogelijk te maken met de krachtens artikel 11 verstrekte inlichtingen.

ART. 22.

... gegevens betreffende de winst- en verliesrekening per onderdeel...

Hierbij dient rekening gehouden te worden met het bepaalde in artikel 1;

Periodieke voorlichting

ART. 24.

... de inlichtingen, met name...

Occasionele voorlichting.

Voor het verstrekken van deze inlichtingen dient rekening te worden gehouden met het bepaalde in voorgaande commentaren.

ART. 25 EN ART. 26.

... 1. Telkens zich gebeurtenissen voordoen ...

2. in alle gevallen waarin interne beslissingen ...

De bepalingen van deze artikelen slaan ook op de activiteiten van afgevaardigden van externe organen, zoals financiële adviseurs, beheersexperts, ... wat betreft hun opdrachten, de verslagen en saneringsplannen e.d. die zij opstellen, en de maatregelen die er uit voortvloeien.

De minister van Economische zaken

M. EYSKENS.

BIJLAGE 1D

15 FEBRUARI 1985

MINISTERIELE OMZENDBRIEF OVER DE TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973 HOUDENDE REGLEMENTERING VAN DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN, IN DE SECTOR VAN HET ONDERWIJS

ARTIKELEN KONINKLIJK BESLUIT 27 NOVEMBER 1973 DIE EEN AANPASSING VERGEN

TOEPASSING OP DE SECTOR ONDERWIJS

ARTIKEL 1 HET ONDERNEMINGSHOOFD

De niveaus waarop de informatie dient te worden
verstrekkt :

1. Technische bedrijfseenheid

*De voorzitter van de inrichtende macht of de
terzake gemachtigde(n).*

*De eenheid waar de ondernemingsraad gevestigd
is (deze eenheid kan ook bestaan, naar gelang
het geval, uit :*

- een schoolinrichting die volledig samenvalt
met de juridische entiteit waaruit zij voortspuit;*
- verscheidene onderwijsinrichtingen,
afhange van eenzelfde juridische entiteit of
inrichting (inrichtende macht);*
- verscheidene inrichtingen die afhangen van
verschillende inrichtende machten, doch in
eenzelfde entiteit geïntegreerd.)*

2. De juridische entiteit

*Deze moet worden gelijkgesteld met de inrichtende
macht(en) (vzw) of feitelijke vereniging(en).*

3. De economische en financiële entiteit

*Deze notie omvat de verschillende juridische of
feitelijke entiteiten die een fundamentele en
duurzame economische of financiële invloed
uitoefenen op een inrichtende macht of op de
technische bedrijfseenheid zelf.*

4. Onderdeel

*Het al of niet bestaan van onderdelen hangt af van
een beslissing terzake door de ondernemingsraad.
In het algemeen kunnen als onderdeel beschouwd
worden, alle afdelingen, afzonderlijke
vestigingsplaatsen of niveaus welke in de
betrokken technische bedrijfseenheid bestaan.*

BASISINFORMATIE

ARTIKEL 5 STATUUT

2. De statuten en eventuele wijzigingen

Naast het verstrekken van de statuten in de enge zin, zou het ondernemingshoofd, teneinde een goed begrip ervan te verzekeren, een aantal documenten ter inzage van de leden van de ondernemingsraad kunnen houden, zoals de wet op de vzw's, de wetgevingen en organieke reglementeringen uitgaande van het Ministerie van Onderwijs die betrekking hebben op de materies waarvoor de ondernemingsraad bevoegd is.

3. De leiding

Voor verenigingen en vennootschappen met rechtspersoonlijkheid omvat dat de Raad van Beheer; voor de feitelijke verenigingen : de leden die deel uitmaken van de inrichtende macht zoals ze worden vermeld in de bij het Ministerie van Onderwijs neergelegde lijst.

4. De financieringsmiddelen op halflange en lange termijn

Dit omvat :

- *het bedrag der eigen middelen van de technische bedrijfseenheid en, in voorkomend geval, van de juridische en andere entiteit(en) waarvan de inrichting afhangt;*
- *het bedrag van de leningen op halflange en lange termijnen : de looptijd ervan, de toegepaste interestvoeten, de voorwaarden van afbetaling en de verstrekende instellingen of organismen.*

Daarnaast dient eveneens een toelichting te worden verstrekt bij het systeem van toelaging voor werking, uitrusting, bouw en schoolbehoeften.

5. Overeenkomsten en akkoorden

Dit geldt ook voor de overeenkomsten en akkoorden die gesloten worden in het kader van een scholengemeenschap en andere structurele bindingen.

ARTIKEL 6 CONCURRENTIEPOSITIE

1. De voornaamste concurrenten

De nominatieve lijst van de onderwijsinrichtingen, van gelijk niveau, die in de streek gevestigd zijn.

2. Concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden

De sterke en zwakke punten van de inrichting t.o.v. de andere gelijkaardige inrichtingen in de streek, o.a. op gebied van infrastructuur, leergangen, recrutering... en dit ook m.b.t. de internaten.

3. De afzetgebieden

De recruiteringszone van de inrichting.

6. Elementen die moeten toelaten een inzicht te krijgen in de commercialisatie...

Daarmee wordt o.a. bedoeld het beleid en de methoden inzake recrutering alsmede het beleid inzake informatie van het publiek, en de publiciteit.

7. De boekhoudkundige gegevens van de omzet en zijn evolutie over 5 jaar...

Dienen te worden verstrekt, in voorkomend geval, per onderdeel, alle inkomsten, te weten :

de ontvangen werkings-, uitrustings- en bouwtoelagen, de toelagen voor leerboeken en schoolbehoeften, de inkomsten en ontvangsten voortvloeiend uit initiatieven voor steun aan de scholen, giften, kostgelden van internaten, maaltijdtickets, bij- en naschoolse activiteiten, en alle andere inkomsten. Indien de instelling kennis heeft van het totaal van de weddetoelagen, zal dit eveneens worden medegedeeld.

8. Een overzicht van de kost- en verkoopprijzen per eenheid...

Dit omvat een overzicht van de evolutie van de effectieve kostprijs per leerling, eventueel per onderdeel, met uitsluiting van de kosten die door de weddetoelagen gedekt worden. Voor de internaten dient dit te worden aangevuld met gegevens over de effectieve kostprijs per leerling en het kostgeld dat per leerling wordt aangerekend.

9. De marktpositie van de onderneming en de evolutie ervan

De toestand en de evolutie van de schoolbevolking ten opzichte van de andere inrichtingen uit de streek, zal verstrekt worden voor zover een statistiek terzake beschikbaar is.

ARTIKEL 7 PRODUCTIE EN PRODUCTIVITEIT

De in dit artikel bedoelde inlichtingen dienen voor de laatste 5 jaar verstrekt te worden en moeten eventueel per onderdeel verschaft worden.

1. De evolutie van de productie

De evolutie van het aantal ingeschreven leerlingen per oriëntatie en/of afdeling.

2. De aanwending van de economische productiecapaciteit

De opvangcapaciteit van de instelling zoals zij kan worden geraamd op grond o.a. van de gegevens inzake de accommodatiemogelijkheden van de klaslokalen, machine-uitrusting, refter, ... alsmede de mogelijkheden van indienstneming van nieuwe personeelsleden; hetzelfde geldt ook voor de internaten.

3. De evolutie van de productiviteit

Dit omvat :

- *het aantal georganiseerde lesuren t.o.v. het aantal gesubsidieerde lesuren;*
- *het aantal georganiseerde lesuren t.o.v. het aantal subsidieerbare lesuren;*
- *het aantal afgeleverde diploma's en certificaten.*

ARTIKEL 8

FINANCIELE STRUCTUUR

1. Een verklarende commentaar van het gebruikte rekeningenstelsel.

De jaarrekeningen van de laatste 5 jaar...

Dit omvat de nodige uitleg teneinde de structuur van de rekeningen te begrijpen.

Dit omvat een vergelijking met commentaar van de slotrekeningen van de werkingstoelagen.

Bovendien moeten op niveau van de juridische entiteit inlichtingen verstrekt worden omtrent de inkomsten en uitgaven, staat van bezittingen en schulden, balans (voor zover de inrichtende macht wettelijk ertoe gehouden is deze op te stellen), ... en de eventuele toelichtingen, teneinde een volledig beeld te hebben van de financiële structuur.

ARTIKEL 9

BUDGETTERINGSMETHODE EN KOSTPRIJSBEREKENING

1. De budgetteringsmethode

Dit omvat de nodige uitleg over de wijze waarop het budget wordt opgemaakt en over de wijze waarop het gehanteerd wordt als beheersinstrument.

2. De berekeningsmethode van de kostprijs

Hier dient de methode beschreven waarmee de inlichtingen, bedoeld in art. 6, 8°, berekend worden.

3. Voldoende gegevens nopens de structuur van de kosten en de spreiding ervan... per onderdeel...

Dit hangt eveneens samen met de inlichtingen bedoeld in art. 6, 8°.

ARTIKEL 10

PERSONEELSKOSTEN

Naast de kosten verbonden aan de personeelsdienst en de sociale diensten dienen enkel de personeelskosten buiten de weddetoelagen medegedeeld te worden overeenkomstig de in dit artikel voorziene bepalingen.

ARTIKEL 11

PROGRAMMA EN TOEKOMSTVERWACHTINGEN

- strekt zich uit over alle aspecten van de activiteit van de onderneming...

Naast het bedrag, de bestemming en de financiering van de voorgenomen investeringen, worden o.m. de volgende inlichtingen verstrekt :

- de programmatie van opties en secties;
- de intenties en vooruitzichten inzake de eventuele uitbreiding, opheffing of rationalisering van de instelling, of onderdelen ervan, evenals inzake eventuele fusies, en eveneens inzake de eventuele onderhandelingen met de overheid daaromtrent;
- de afwijking tussen bepaalde verwezenlijkingen en de oorspronkelijke intenties;
- de oprichting van scholengemeenschappen;
- de bepaling van prioriteiten inzake de uitrusting;
- de vooruitzichten met betrekking tot de tewerkstelling;
- de vooruitzichten inzake de personeelskosten ten laste van de technische bedrijfseenheid.

ARTIKEL 12 **WETENSCHAPPELIJK SPEURWERK**

... terzake gevoerde en in het vooruitzicht gestelde beleid...

Dit behelst onder meer het gevoerde en in het vooruitzicht gestelde beleid inzake recyclage der leerkrachten en het pedagogische, didactische en methodologische speurwerk.

66

ARTIKEL 24 **PERIODIEKE VOORLICHTING**

... Zij moet de ondernemingsraad in staat stellen de gang van zaken in de onderneming te volgen...

De overeenkomstig art. 24 te verstrekken inlichtingen dienen gegeven te worden rekening houdend met de hierboven verstrekte verklaringen.

Daarbij dient ook rekening te worden gehouden met de reglementaire bepalingen eigen aan het onderwijs i.v.m. de vaststelling van het aantal leerlingen, uurroosters, gebruik van de uurkredieten en de staat van het personeel.

De gegevens die het Ministerie van Onderwijs slechts per schooljaar opvraagt, worden ook slechts eenmaal per jaar verstrekt.

De Minister van Economische Zaken,

M. EYSKENS

BIJLAGE 1E

28 FEBRUARI 1985

MINISTERIELE OMZENDBRIEF OVER DE TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER HOUDENDE REGLEMENTERING VAN DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN, IN DE UNIVERSITAIRE INSTELLINGEN

ARTIKEL 1 ARTIKEL 1 NOVEMBER 1973 DIE EEN AANPASSING VERGEN

TOEPASSING IN DE UNIVERSITAIRE INSTELLINGEN

ARTIKEL 1 **HET ONDERNEMINGSHOOFD**

De niveaus waarop de informatie dient te worden
verstrekkt :

1. De technische bedrijfseenheid.

*De voorzitter van de raad van beheer of zijn
afgevaardigde, die hem bindt.*

*Dit is enerzijds de academische inrichting, d.w.z.
de entiteit(en) waarin zowel door het patrimonium
als door de staat (werkingstoelagen) gefinancierde
onderwijs- en onderzoeksactiviteiten geconcen-
treerd zijn, en, anderzijds, de academische zieken-
huizen.*

2. De juridische entiteit.

Dit is de universitaire instelling in haar geheel.

*Op te merken valt dat de academische
ziekenhuizen eventueel een aparte juridische entiteit
kunnen vormen.*

*De te verstrekken inlichtingen zijn omschreven in
de ministeriële omzendbrief betreffende de
toepassing van onderhavig koninklijk besluit in de
sector ziekenhuizen.*

3. De economische en financiële entiteit.

*Het geheel van de entiteiten die rechtstreeks
afhangen van de universitaire instelling als juridische
entiteit, en het geheel van entiteiten, ondernemingen
of diensten, die een fundamentele en duurzame
invloed uitoefenen op haar beslissingen en waarmee
ze economische betrekkingen heeft uit hoofde van
een van haar taken.*

4. Het onderdeel

*Het al of niet beschouwen van onderdelen hangt af
van een beslissing van de ondernemingsraad,
rekening houdend met criteria, zoals eigen budget
of financiering, zelfstandigheid, eigen beheer...*

BASISINFORMATIE

ARTIKEL 5 STATUUT

1. De rechtsvorm
2. De statuten

Naast de statuten dient rekening gehouden te worden met de specifieke wetgeving in verband met de universitaire instellingen, hun patrimonium, hun financiering... om een goed begrip van de eigenlijke statuten te verzekeren.

4. De financieringsmiddelen...

Dit omvat een overzicht van de eigen middelen, inkomsten van het patrimonium naar onderdeel, privé-steunverlening, leningen, evenals de financiële en economische betrekkingen met andere entiteiten.

5. Overeenkomsten en akkoorden...

Bedoeld wordt, het bestaan en de aard van de overeenkomsten en akkoorden die, hetzij afzonderlijk, hetzij in hun totaliteit, een blijvende en duurzame weerslag hebben op het bestaan van de universitaire instelling.

ARTIKEL 6 CONCURRENTIEPOSITIE

1. De voornaamste... concurrenten

Lijst van de instellingen van het universitaire en hoger niet-universitaire onderwijs welke gelijkwaardige diploma's afleveren en tot dezelfde taalrol behoren.

3. De afzetgebieden

Een overzicht van het aantal ingeschreven Belgische en vreemde studenten, teneinde een verband te kunnen leggen tussen de demografische ontwikkeling en het aantal inschrijvingen.

6. Elementen die moeten toelaten een algemeen inzicht te krijgen in de wijze waarop de producten gecommmercialiseerd worden.

Inlichtingen die het mogelijk maken een algemeen inzicht te krijgen in het beleid en de eraan bestede financiële middelen met betrekking tot recrutering, propaganda, informatie over de inrichting en betrekkingen met het publiek.

7. De boekhoudkundige gegevens in verband met de omzet, en zijn evolutie over vijf jaar.

Boekhoudkundige gegevens over alle ontvangsten in tijdreeksen van vijf jaar, eventueel uitgesplitst per onderdeel.

8. Een overzicht van de kostprijzen en verkoopprijzen per eenheid...

Een gecommmentarieerd overzicht van de reële en forfaitaire kostprijs per student, per studierichting en per cyclus, met zijn evolutie, of een overzicht van de door de staat toegekende kostprijs per student, met zijn evolutie.

9. De marktpositie...

Bedoeld worden statistische gegevens omtrent het aantal studenten in de verschillende universitaire instellingen, uitgesplitst naar studierichting.

ARTIKEL 7

PRODUCTIE EN PRODUCTIVITEIT

1. De evolutie van de productie, uitgedrukt in...
getal...evenals in waarde en toegevoegde waarde.

2. De aanwending van de economische
productiecapaciteit...

3. De evolutie van de productiviteit

De in dit artikel bedoelde inlichtingen dienen voor de laatste vijf jaar verstrekt te worden en moeten eventueel per onderdeel verschaft worden.

Deze gegevens omvatten :

- 1. een overzicht van het aantal studenten, per studierichting, en een overzicht van het aantal subsidieerbare en niet-subsidieerbare studenten per faculteit;*
- 2. inlichtingen over het wetenschappelijk onderzoek (verslag van de raad voor wetenschappelijk onderzoek);*
- 3. meetbare resultaten van de sociale dienstverlening aan de studenten en aan derden.*

Hier dienen gegevens verstrekt over het aantal studenten ten opzichte van de opvangcapaciteit, de theoretische personeelsformatie en de werkelijke bezetting ervan...

De evolutie van de verschillende categorieën personeel, toegelicht met ratio's, zoals :

- aantal studenten t.o.v. aantal werknemers;*
- aantal studenten t.o.v. aantal lesgevers;*
- aantal gepresteerde lessen t.o.v. aantal lesgevers.*

ARTIKEL 8

JAARREKENINGEN

1. Een verklarende commentaar van het gebruikte
rekeningstelsel

Dit dient te gebeuren rekening houdend met de wet van 27 juli 1971 op de financiering van de universiteiten, het koninklijk besluit van 8 april 1976 inzake de patrimoniumrekening...

ARTIKEL 10

PERSONEELSKOSTEN

Mits het akkoord van de ondernemingsraad kunnen de vergoedingen van het personeel als volgt uitgesplitst worden :

- professorencorps;*
- wetenschappelijk corps;*
- administratief personeel;*
- technisch personeel;*
- beheerspersoneel;*
- gespecialiseerd personeel;*
- paramedisch personeel;*
- directiepersoneel.*

ARTIKEL 12
WETENSCHAPPELIJK SPEURWERK

Deze inlichtingen omvatten het geheel van het wetenschappelijk onderzoek, zowel in eigen opdracht als voor derden.

.. op het terzake gevoerde en in het vooruitzicht gestelde beleid.
... over de aangewende middelen, de personen en instellingen gelast met het speurwerk...

JAARLIJKSE INFORMATIE

ARTIKEL 17

2. Een exemplaar van...

Indien aan de voorlopige rekeningen wijzigingen worden gebracht (door de toezichthoudende overheid, het Rekenhof...), zullen deze ten spoedigste aan de ondernemingsraad worden medegedeeld, met de nodige commentaar.

ARTIKEL 19 EN ARTIKEL 20

De gegevens te verstrekken overeenkomstig art. 19 en art. 20 dienen te worden uitgesplitst zowel voor de gewone of werkingsbegroting, de patrimoniumbegroting als de begroting betreffende de investeringen.

De Minister van Economische Zaken,

M. EYSKENS

BIJLAGE 1F

9 JANUARI 1987

MINISTERIELE OMZENDBRIEF OVER DE TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973 HOUDENDE REGLEMENTERING VAN DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN, IN DE SECTOR OPVOEDINGS- EN HUISVESTINGSINSTELLINGEN

ARTIKELN VAN HET KONINKLIJK BESLUIT
VAN 27 NOVEMBER 1973 DIE EEN UITLEG
BEHOEVEN

TOEPASSING OP DE SECTOR OPVOEDINGS-
EN HUISVESTINGSINSTELLINGEN

ARTIKEL 1

Het ondernemingshoofd

De Voorzitter van de inrichtende macht of zijn gemachtigde.

De technische bedrijfseenheid

De instelling (of groep van instellingen) waarin een ondernemingsraad werd opgericht.

De economische of financiële entiteit

Van een economische of financiële entiteit kan sprake zijn wanneer op de werking van de technische bedrijfseenheid, door een andere entiteit een permanent beslissende invloed kan uitgeoefend worden, niet alleen op financieel gebied, doch ook op sociaal en organisatorisch gebied.

Voor de toepassing van deze bepalingen kan deze invloed ook van de technische bedrijfseenheid uitgaan naar andere entiteiten.

De onderdelen

Het betreft afdelingen (van een technische bedrijfseenheid) die een zekere homogeniteit vertonen en een autonomie hebben.

BASISINFORMATIE

ARTIKEL 5

Het statuut

Naast de eigenlijke statuten van de juridische entiteit of de inrichtende macht zal het ondernemingshoofd tevens een aantal inlichtingen ter consultatie ter beschikking houden i.v.m. het reglementair statuut van de instelling (Fonds 81, Dienst voor jeugdbescherming...), eventuele wetten, besluiten, decreten en circulaires die van toepassing zijn, evenals de erkenningsbesluiten.

De leiding

Het betreft de samenstelling van de directie en van het beleidsorgaan van de inrichtende macht (raad van bestuur, OCMW, bestendige deputatie).

Daarbij dienen ook andere instellingen of organen vermeld die een economische, financiële of andere feitelijke invloed uitoefenen op de instelling.

De financieringsmiddelen

Dit omvat zowel de eigen middelen als de leningen en de door de gebruikers aangebrachte financiële middelen.

Belangrijke en langdurige overeenkomsten of akkoorden

Dit omvat o.a. samenwerkingsakkoorden met andere instellingen of diensten, overeenkomsten met derden (huur- of leasingovereenkomsten, vervoer, schoonmaak, aankoop van voedingswaren, wassen van het linnen, verkoop van de productie).

ARTIKEL 6 DE CONCURRENTIEPOSITIE

1. De voornaamste concurrenten

Lijst van de instellingen binnen dezelfde cultuurgemeenschap die dezelfde functie(s) vervullen.

3. De afzetgebieden

De herkomst van de gebruikers volgens provincie.

6. De commercialisatie

De methoden en middelen welke de instelling aanwendt om haar diensten en specifieke kenmerken ter kennis te brengen van het publiek.

7. De boekhoudkundige gegevens in verband met de omzet

Dit zijn de totale ontvangsten, zowel wat de forfaitaire onderhoudsprijs betreft als de andere ontvangsten : financiële bijdrage ten laste van de gebruikers, eventuele afdrachten van dokters en andere zorgenverstrekkers op hun honoraria, vergoedingen voor verstrekte diensten, andere opbrengsten en ontvangsten.

8. Een overzicht van de kostprijzen en verkoopprijzen per eenheid

Dit omvat de gemiddelde werkelijke kost van de opvang per dag en per persoon, alsmede de vergoeding per onderhoudsdag die de instelling ontvangt, eventueel verhoogd met wat de gebruiker per dag bijbetaalt. Worden die rekeningen per afdeling gemaakt, dan dienen zij ook te worden medegedeeld.

9. De marktpositie van de onderneming.

Dit is :

- *de opnamecapaciteit van alle instellingen uit de omgeving die zich richten tot gelijkaardige doelgroepen en de theoretische opnamecapaciteit van de eigen instelling m.b.t. lokalen, uitrusting en personeel.*
- *het effectief aantal gebruikers van de instelling t.o.v. het totaal aantal gebruikers van de andere instellingen uit de omgeving als dit wordt medegedeeld door de overheid.*

Deze gegevens dienen, desgevallend, uitgesplitst te worden tussen internaten en semi-internaten en naar doelgroep.

ARTIKEL 7
DE PRODUCTIE EN PRODUCTIVITEIT

1. De evolutie van de productie

Met betrekking tot artikel 7 beslaan de te verstrekken inlichtingen een periode van vijf jaar.

Het aantal onderhoudsdagen, het aantal gebruikers (uitgesplitst internaat - semi-internaat) en het aantal erkende plaatsen.

2. De aanwending van de economische productiecapaciteit

De bezettingsgraad, in % t.o.v. de maximale opnamecapaciteit.

3. De evolutie van de productiviteit

De verhouding tussen het aantal onderhoudsdagen en het aantal door het personeel gepresteerde en effectief uitbetaalde uren.

73

ARTIKEL 8
DE FINANCIËLE STRUCTUUR

1. Een verklarende commentaar van het gebruikte rekeningstelsel

Dit is het gestandaardiseerd boekhoudplan voorgeschreven aan de instellingen, eventueel aangevuld met het eigen rekeningstelsel van de instelling.

2. De jaarrekening van de vijf laatste jaren.

Dit omvat de volledige jaarrekeningen van de vijf laatste jaren, met commentaar aan de hand van o.a.:

- *de liquiditeitsratio :*

$$\frac{\text{bezittingen op minder dan 1 jaar in geld omzetbaar}}{\text{schulden binnen het jaar te betalen}} \times 100$$

- *de solvabiliteitsratio :*

$$\frac{\text{totaal bezit}}{\text{totale schulden}} \quad \text{of} \quad \frac{\text{eigen vermogen}}{\text{vreemd vermogen}}$$

ARTIKEL 10
DE PERSONEELSKOSTEN

Deze kosten kunnen uitgesplitst worden in :

- *directiepersoneel;*
- *opvoedend personeel;*
- *medisch personeel;*
- *arbeiders;*
- *administratief personeel;*

ARTIKEL 24
PERIODIEKE INFORMATIE

Deze inlichtingen omvatten :

- *de evolutie van de totale ontvangsten;*
  - *de evolutie van het aantal gebruikers;*
  - *de evolutie van de kosten;*
  - *de evolutie van de onderhoudsprijs;*
  - *de evolutie van de productiviteit;*
  - *de evolutie van de tewerkstelling, en*
- moeten verstrekt worden voor de laatste maanden (in vergelijking met de vooruitzichten en met de gegevens betreffende de overeenkomstige drie maanden van het voorgaande jaar) en in vooruitzicht voor de drie volgende maanden.*

De Minister van Economische Zaken,

PH. MAYSTADT

BIJLAGE 1G

12 JANUARI 1987
MINISTERIELE OMZENDBRIEF OVER DE TOEPASSING
VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973, HOUDENDE
REGLEMENTERING VAN DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE INLICHTINGEN
TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN, IN DE SECTOR
BESCHUTTE WERKPLAATSEN

ARTIKELEN KONINKLIJK BESLUIT VAN 27
NOVEMBER 1973 DIE EEN AANPASSING
VERGEN

TOEPASSING OP DE SECTOR BESCHUTTE
WERKPLAATSEN

ARTIKEL 1

De informatie dient op vier niveaus te worden verstrekt

1. De technische bedrijfseenheid
2. De juridische entiteit waarvan de technische bedrijfseenheid deel uitmaakt
3. Zo het voorkomt, de economische of financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt
4. Uitsplitsing per onderdeel, voor zover uitdrukkelijk voorzien in de reglementering en in zoverre deze uitsplitsing in de boekhouding van de onderneming reeds bestaat

Dit is de entiteit die van het Rijksfonds voor sociale reclassering van minder-validen een erkenningsnummer heeft gekregen.

Indien de juridische entiteit verschillende technische bedrijfseenheden omvat, zal in elk van deze eenheden aan de ondernemingsraad alle informatie over de betrokken technische bedrijfseenheid en van de volledige juridische entiteit worden medegedeeld.

De bedoeling moet zijn, de technische bedrijfseenheid te kunnen situeren in het ruimer kader van de economische of financiële groep waarvan ze deel uitmaakt. De te verstrekken inlichtingen op dit niveau komen voor in de artikelen 5, 8, 11, 14 en 17 van het koninklijk besluit van 27 november 1973.

Krachtens het koninklijk besluit is de ondernemingsraad bevoegd voor het bepalen van de onderdelen. Eventuele activiteiten of afdelingen die een zekere homogeniteit vertonen en enige onafhankelijkheid bezitten, kunnen door de ondernemingsraad mogelijk als onderdeel worden aangewezen.

Opmerking : Wegens de specifieke kenmerken van de sector beschutte werkplaatsen, vooral door het feit dat het grootste aantal van de betrokken werknemers uit minder-validen bestaat, is het belangrijk de informatie zodanig op te stellen en over te brengen dat, hoewel voldaan wordt aan de kwaliteitseisen van het koninklijk besluit, de mededeling van de gegevens en de communicatie in het algemeen voldoende inspelen op de behoeften en vooral de mogelijkheden van de werknemers.

BASISINFORMATIE

ARTIKEL 5 HET STATUUT

1. De juridische vorm
2. De statuten en de wijzigingen ervan
3. De leiding
4. Financieringsmiddelen op de halflange en op lange termijn
- en de financiële en economische betrekkingen
5. Het bestaan en de aard van de overeenkomsten en akkoorden met fundamentele en duurzame gevolgen

Eventueel ook op niveau juridische, economische of financiële entiteit te verstrekken.

Het is aangewezen de tekst van de wetgeving die de organisatie van de sector regelt, ter inzage te houden van de ondernemingsraadsleden. Het besluit tot erkenning van de instelling zal eveneens in het basisdossier worden opgenomen.

Omvat de lijst van de leden van de raad van bestuur en van de personen belast met het dagelijks bestuur.

Het bedrag, de interestvoet, de ontlende instelling, de duur van de leningen die lopen over meer dan één jaar. Vervolgens worden vermeld, het eigen vermogen en de namen van de leden van de algemene vergadering van de rechtspersoon.

De lijst van de ondernemingen waarmee banden van controle en afhankelijkheid bestaan.

De essentiële elementen van belangrijke en duurzame contracten worden verstrekt. Dit kunnen bijvoorbeeld zijn : contracten met sociale secretariaten, samenwerkingsovereenkomsten met andere beschutte werkplaatsen, onderhoudscontracten, huurcontracten, enz., die een voldoende belangrijk en duurzaam karakter dragen.

ARTIKEL 6 DE CONCURRENTIEPOSITIE

1. De namen van de voornaamste concurrenten
2. De concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden
3. De afzetgebieden
4. De aan- en verkoopcontracten met fundamentele en duurzame gevolgen

Eventueel te verstrekken voor de juridische entiteit.

Het begrip concurrentie dient aangepast te worden aan de specifieke toestand van de beschutte werkplaats in de markt.

Het bestaan en de druk van sommige activiteiten op de mogelijkheid voor de beschutte werkplaats om bestellingen te bemachtigen kan worden belicht. De op lokaal vlak voorkomende activiteiten van gewone bedrijven, gevangeniswerk, enz., kunnen hierbij eveneens een element ter bespreking zijn.

De afzetgebieden, zowel voor de eigen producten als voor de toeleveringsproducten, worden medegedeeld.

De voornaamste bepalingen van eventuele aan- of verkoopcontracten en -akkoorden worden medegedeeld. Hieronder vallen bijvoorbeeld de industriële of commerciële exclusiviteitscontracten.

6. De elementen die moeten toelaten een inzicht te krijgen in de commercialisatie

De inlichtingen over de verkooptechnieken, eventuele reclamebudgetten, distributiekkanalen enz., die het mogelijk maken om potentiële opdrachtgevers aan te trekken, als toeleveringsbedrijf of als producent van eigen producten, worden bedoeld.

7. De boekhoudkundige gegevens van de omzet, zijn evolutie over vijf jaar.

Als "omzet" wordt over vijf jaar verstrekt: het totaal van de inkomsten, waarbij een opsplitsing kan gemaakt worden tussen de inkomsten uit exploitatie, de toelagen en de andere inkomsten (giften, tombola's, enz.). Indien de ondernemingsraad onderdelen heeft bepaald, zullen deze gegevens eveneens per onderdeel worden verstrekt.

8. Een overzicht van de kost- en verkoopprijzen

Bij het opstellen van de gegevens volgens de door artikel 6, 8, voorziene mogelijkheden (per eenheid, per groep of voor enkele representatieve producten) kan teruggegrepen worden naar de exploitatierekening, waaruit voldoende elementen voor het geven van een evolutie van de kost- en verkoopprijzen moeten kunnen geput worden.

9. De marktpositie en de evolutie van de onderneming

De marktpositie zal geschetst worden aan de hand van de statistische gegevens die voorhanden zijn.

ARTIKEL 7 DE PRODUCTIE EN DE PRODUCTIVITEIT

Deze inlichtingen moeten verstrekt worden voor de laatste vijf jaar en eventueel uitgesplitst per onderdeel.

1. De evolutie van de productie

De evolutie zal in volume, in waarde en in toegevoegde waarde moeten worden uitgedrukt. Voor de berekening van de waarde moet het omzetcijfer in aanmerking worden genomen. De toegevoegde waarde wordt bekomen door van de omzet de grondstoffen af te trekken. Hierbij kan ten slotte een onderscheid worden gemaakt tussen de productie in eigen beheer en die voor rekening van derden.

2. De aanwending van de economische productiecapaciteit

Zo in de werkplaats de bezettingsgraad van de gebruikte machines wordt opgevolgd, zal deze in de informatie worden opgenomen.

3. De evolutie van de productiviteit

Deze wordt normaliter uitgedrukt door de bruto-opbrengst te plaatsen tegenover het aantal gepresteerde arbeidsuren.

ARTIKEL 8 DE FINANCIËLE STRUCTUUR

1. Een verklarende commentaar van het gebruikte rekeningenstelsel
2. De jaarrekeningen van de laatste vijf jaar

De inlichtingen slaan op de financiële structuur van de technische bedrijfseenheid en eventueel van de juridische, economische of financiële entiteit.

Een toelichting van de wijze waarop het door het Rijksfonds opgelegde rekeningenstelsel in de beschutte werkplaats wordt toegepast.

Hieronder valt eveneens de exploitatierekening opgesteld overeenkomstig de voorschriften van het Rijksfonds. De liquiditeits- en solvabiliteits-ratio's zullen eveneens worden verstrekt.

ARTIKEL 9 DE BUDGETTERINGSMETHODE EN DE KOSTPRIJSBEREKENING

1. De budgetteringsmethode
2. De berekeningsmethode van de kostprijs
3. De structuur van de kosten en de spreiding ervan

Een beschrijving van de methode en van de wijze waarop deze in de loop van het boekjaar wordt gebruikt en aangepast volstaat.

De methode van berekening van de kostprijs moet worden beschreven.

De structuur heeft betrekking op de posten grondstoffen, lonen, afschrijvingen, administratieve kosten, die per product of per grote afdeling zullen worden verstrekt.

ARTIKEL 10 DE PERSONEELSKOSTEN

In voorkomend geval zullen de personeelskosten per onderdeel worden verstrekt. De uitsplitsing gebeurt op grond van de verschillende elementen vermeld in artikel 10 van het koninklijk besluit van 1973.

ARTIKEL 11 HET PROGRAMMA EN DE ALGEMENE TOEKOMSTVERWACHTINGEN

Strekt zich uit over alle aspecten van de activiteit van de onderneming

Te verstrekken op niveau technische bedrijfseenheid en op niveau juridische, economische of financiële entiteit.

Naast de financieel-economische aspecten is in de sector vooral de sociale opdracht belangrijk, met name de psychisch-sociale bijstand en begeleiding van de minder-valide werknemers. Als informatie zullen er verstrekt worden : de criteria van toelating of weigering van de minder-validen in de beschutte werkplaats; de methode van onthaal, de modaliteiten van het groepswork, enz.

ARTIKEL 12.
HET WETENSCHAPPELIJK SPEURWERK

Terzake gevoerde beleid

Dit kan op alle aspecten van de activiteit slaan : nieuwe producten, productieprocessen, nieuwe pedagogische methoden, nieuwe methoden voor sociale integratie en nieuwe werkmethoden aangepast aan de minder-validen.

ARTIKEL 13
DE OVERHEIDSTEGEMOETKOMINGEN

Alle vormen van overheidstegemoetkomingen

Inlichtingen over de oorsprong, de aard, het volume en de bestemming van alle vormen van overheidstoelagen op alle niveaus : Rijksfonds, provincie, gemeente, enz.

ARTIKEL 14

Het organigram

Een nominatief beeld van de werkelijke organisatie met vermelding van de functies tot en met de laatste hiërarchische verantwoordelijke.

Het plan van de onderneming

Een plan van de vestigingsplaats, de gebouwen, de afdelingen, onderafdelingen en posten van de beschutte werkplaats.

Een tabel van de organisatie van de groep

Deze tabel moet de werknemers in staat stellen hun onderneming te situeren in de juridische, economische of financiële entiteit waarvan zij deel uitmaakt.

DE JAARLIJKSE INFORMATIE

ARTIKEL 17 EN VOLGENDE

Bijwerking van de basisinformatie. Een exemplaar van de balans, enz.

De volledige jaarrekening moet worden medegedeeld en van commentaar voorzien. De bijwerking van de basisinformatie moet schriftelijk gebeuren.

Toelichting door het ondernemingshoofd

Het ondernemingshoofd zal de van het Rijksfonds of andere instellingen ontvangen kapitaaltoelagen moeten vergelijken met de reële investeringskosten. De vastgestelde verschillen zullen uitgelegd worden en de middelen om deze verschillen weg te werken zullen worden aangestipt.

DE PERIODIEKE VOORLICHTING

ARTIKEL 24

Inlichtingen over...

Deze inlichtingen zullen desgevallend per onderdeel worden verstrekt.

Gezien de periodieke informatie als doel heeft de activiteiten van de beschutte werkplaats op korte termijn te volgen en te evalueren, is het aangewezen de voornaamste elementen van de exploitatierekening of de exploitatierekening in haar geheel, als informatie te verstrekken. Het ondernemingshoofd zal deze informatie verduidelijken en een vergelijking mogelijk maken met de basisinformatie en de gegevens van het vorige kwartaal. Ten slotte zal hij een projectie naar het volgende kwartaal uitvoeren.

DE OCCASIONELE INFORMATIE

80

ARTIKEL 25 EN 26

Bij belangrijke gebeurtenis of interne beslissing

Onder het begrip “belangrijke gebeurtenis” valt bijvoorbeeld het verlies of het verkrijgen van belangrijke bestellingen. Ook al te grote schommelingen van ordervoorraden kunnen soms een aanzienlijke weerslag hebben op de werkgelegenheid.

Het begrip “interne beslissing” slaat bijvoorbeeld op een wijziging van het personeelsbestand of van het aantal kaderleden als gevolg van grote schommelingen van de bestellingen.

De Minister van Economische Zaken,

PH. MAYSTADT

BIJLAGE 1H

5 MAART 1987

MINISTERIELE OMZENDBRIEF OVER DE TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973 HOUDENDE REGLEMENTERING VAN DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN, IN DE BANKSECTOR

ARTIKEL EN VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973 DIE UITLEG VERGEN

TOEPASSING IN DE BANKSECTOR

ARTIKEL 1

De onderneming - de juridische entiteit :

Elke ondernemingsraad zal de inlichtingen ontvangen over de entiteit waarvoor hij is opgericht en vervolgens, in voorkomend geval, ook de inlichtingen over de juridische entiteit waarvan hij deel uitmaakt of de juridische entiteiten waaruit hij bestaat.

De economische of financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt :

Indien de onderneming deel uitmaakt van een economische of financiële entiteit, dienen over deze entiteit de inlichtingen te worden verstrekt zoals voorzien in de artikelen 5, 8, 11, 14 en 17 van het besluit.

Voor het definiëren van de economische of financiële entiteit in de banksector moet worden uitgegaan van de definitie van de groep die in artikel 7 van het besluit van 13 juni 1972 van de Bankcommissie houdende het reglement betreffende het eigen vermogen wordt geformuleerd.

Zo gezien, omvat de economische en financiële entiteit :

- 1. de moedermaatschappij van de bank;*
- 2. de filialen en subfilialen van de bank;*
- 3. de andere ondernemingen die afhangen van of gecontroleerd worden door de moedermaatschappij.*

De onderdelen :

Op beslissing van de ondernemingsraad kunnen o.m. afdelingen van de centrale administratie, de zetels, de filialen en andere onderafdelingen als onderdeel beschouwd worden

DE BASISINFORMATIE

ARTIKEL 5

2° Statuten en eventuele wijzigingen :

Naast de statuten zelf zal het ondernemingshoofd tevens informatie inzake de betekenis van het statuut en van de belangrijkste wettelijke reglementaire bepalingen geven alsmede hun gevolgen voor de onderneming.

3° De leiding :

Hier moet worden medegedeeld, de samenstelling van de raad van bestuur en van het hoogste lichaam belast met het dagelijks beheer. Dit betekent voor de naamloze vennootschappen, het directiecomité en de raad van bestuur, voor de coöperatieve vennootschappen, de raad van de beherende vennoten: voor de banken naar buitenlands recht, de directieleden van het overeenkomstig niveau.

4° De financieringsmiddelen :

Deze informatie omvat eveneens de voornaamste aandeelhouders voor zover ze bekend zijn, met inbegrip van de eventuele participatie van een holding en de participatie van de bank zelf in andere financiële instellingen.

5° Bestaan en aard van de overeenkomsten en akkoorden :

Het zijn de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de ondernemingen en gesloten werden met andere ondernemingen of andere instellingen met vermelding van hun invloed op het beleid en de activiteit van de bank.

Het ware wenselijk ook bepaalde akkoorden en overeenkomsten met betrekking tot het monetair en financieel beleid mee te delen die met name worden gesloten in het kader van de Belgische Vereniging der Banken.

Iedere onderneming zal een praktische regeling treffen voor de mededeling van de wetten, besluiten, reglementen en andere officiële stukken aan de ondernemingsraad.

ARTIKEL 6

1° De voornaamste nationale en internationale concurrenten :

Deze inlichtingen slaan niet uitsluitend op de erkende banken, maar eventueel ook op spaarkassen, de openbare instellingen en de kredietmaatschappijen, die onder hoofdstuk 1 van de wet van 10 juni 1964 vallen, het Bestuur der Postchecks en andere instellingen, zoals vertegenwoordigingskantoren.

Het komt erop aan de wijzigingen in het licht te stellen die de activiteiten van de ene of andere van deze instellingen teweeg kunnen brengen, inzonderheid op het stuk van de werkgelegenheid in de optiek van artikel 3 van het koninklijk besluit.

2° De concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden :

Omvatten een reeks factoren die door hun gecombineerde uitwerking van groot belang zijn en moeten toelaten na te gaan of de onderneming zich in een gunstige of ongunstige concurrentiepositie bevindt. Deze factoren zijn o.m. de rentevoeten, de valuterings, de dienstverlening aan de klanten, het beleid inzake de commissies aan de cliënteel, het peil van de reserves, de internationale markt, de tarieven, het peil van de diverse kosten, het bankbeleid tegenover de concurrentie en het beleid van de financiële groepen voor zover het samenhangt met dat van de bank.

3° De afzetgebieden :

Dit omvat de belangrijkste gegevens van de financiële context van de bank, zoals de bedragen van de verrichtingen volgens de voornaamste soorten van deposito's, kredieten en diensten, voor zover mogelijk uitgesplitst naar land of landgroep. De ondernemingsraad zal bepalen welke gegevens moeten worden meegedeeld, bv. zichtdeposito's, enz., geografische of valutaspreiding.

4° De aankoop- en verkoopcontracten en -akkoorden :

Deze inlichtingen omvatten :

- *de akkoorden van samenwerking gesloten op bepaalde gebieden met andere financiële instellingen, de participatie van de onderneming in interbankinitiatieven (compensatie, UCV, Eurocheck, enz.);*
- *de verplichtingen voortvloeiend uit contracten tegenover de monetaire en controleoverheden en eventuele andere tegenprestaties;*
- *de overeenkomsten met het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Buitenlandse Handel, de monetaire en bankautoriteiten, de regionale besturen (o.m. in het raam van sommige sectoriële beleidsmaatregelen)...*

N.B. : Enkel de contractuele bepalingen die een precies idee kunnen geven van de fundamentele en duurzame weerslag van de overeenkomsten en akkoorden op de bankinstellingen moeten worden meegedeeld.

5°

Vergt geen bijzondere commentaar.

6° De elementen die moeten toelaten een algemeen inzicht te krijgen in de wijze waarop de producten van de onderneming gecommercialiseerd worden :

Deze informatie slaan bijvoorbeeld op :

- *de belangrijke veranderingen op de "markt" van de bank;*
- *de relevante ontwikkelingen of merkbare verbetering van de "producten" van de bank;*
- *het reclamebudget en de soort reclame waarvoor gekozen is;*
- *het handelsnet;*
- *het bedrag of percentage van de provisies en de commissies die de bank afstaat aan tussenpersonen.*

7° De boekhoudkundige gegevens in verband met de omzet, en zijn evolutie over 5 jaar, met aanduiding ... :

Onder omzet dient hier te worden verstaan, de som van de ontvangen interesten en provisies, de inkomsten uit effecten en de diverse inkomsten die op de creditzijde van de winst- en verliesrekening komen, overeen periode van 5 jaar; met aanduiding, percentsgewijze, van het aandeel dat gerealiseerd werd in België, in de EU en in andere landen : de nodige uitleg zal verstrekt worden over de manier waarop deze geografische uitsplitsing is gebeurd, wanneer de banken een uitsplitsing maken volgens hun eigen methodes.

8° Een overzicht van de kostprijzen en verkoopprijzen per eenheid :

Deze inlichtingen omvatten de verschillende interestpercentages vergoed op de rekening van bankiers, van klanten en voor herdisconto die in de loop van het jaar achtereenvolgens werden toegepast, alsmede de interestpercentages ontvangen op het krediet aan de cliënteel en aan de overheid; eventueel ook het jaargemiddelde.

Daarnaast zal ook medegedeeld worden welke tarieven werden toegepast voor de verschillende diensten die in de betrokken inrichting worden verleend, evenals de resultaten van de interne rendements- en rentabiliteitsstudies die invloed (kunnen) uitoefenen op het beleid van de banken.

Ten slotte omvatten deze inlichtingen ook de kostprijs van een activiteitssector of een dienst, voor zover deze werd berekend.

9° De marktpositie van de onderneming en de evolutie ervan :

Deze inlichtingen bevatten relevante vergelijkingen die kunnen worden gemaakt aan de hand van het beschikbaar materiaal.

ARTIKEL 7

De inlichtingen die verstrekt worden overeenkomstig dit artikel zullen slaan op een periode van 5 jaar.

1° De evolutie van de productie :

Deze inlichtingen omvatten :

- *de productie uitgedrukt in werkvolume (aantal rekeningen, overschrijvingen, boekjes, effecten...) met vermelding van de corresponderende waarden;*
- *de financiële productie : verdeling van de wederbeleggingen volgens de verschillende categorieën (krediet aan particulieren, aan bedrijven, aan de Staat, in Belgische franken of in deviezen, hypothecair krediet, enz.) rekening houdend met kredietopneming enerzijds en kredietopneming anderzijds.*
- *inlichtingen over het totale bedrag van de verrichtingen, zoals de opgenomen kredieten.*

2° De aanwending van de economische productiecapaciteiten :

Hier worden medegedeeld :

- *een beschrijving van het computer- en rand-apparaatpark;*
- *de aanwendingscoëfficiënten van de belangrijke elementen van de uitrusting.*

3° De evolutie van de productiviteit :

Met betrekking tot de productiviteit kunnen coëfficiënten medegedeeld worden, zoals bijvoorbeeld :

- $$\frac{\text{toegevoegde waarde (omzetcijfer, zoals bepaald m.b.t. artikels 6 en 7, min vergoede interesten en provisies)}}{\text{aantal arbeidsuren of personeelsbestand}}$$
- $$\frac{\text{aantal verrichtingen op de lopende rekening}}{\text{aantal arbeidsuren of personeelsbestand}}$$
- $$\frac{\text{aantal verrichtingen op journaal}}{\text{aantal arbeidsuren of personeelsbestand}}$$
- $$\frac{\text{bedrag van of aantal verrichtingen (balanstotaal, kredieten, deposito's, verleende diensten, ontvangsten, of aantal boekingen)}}{\text{aantal arbeidsuren of personeelsbestand vastgesteld tijdens of aan het einde van één of meer referteperiodes}}$$
- $$\frac{\text{gebruikt materiaal}}{\text{aantal arbeidsuren of personeelsbestand vastgesteld tijdens of aan het einde van één of meer referteperiodes}}$$
- $$\frac{\text{verricht werk}}{\text{gebruikt materiaal vastgesteld tijdens of aan het einde van één of meer referteperiodes}}$$

N.B. : in de drie hiervoor vermelde coëfficiënten moeten de teller en de noemer op dezelfde periodes betrekking hebben.

ARTIKEL 8

1° Een verklarend commentaar van het gebruikte rekeningstelsel :

De inlichtingen hieromtrent bevatten :

1. *het rekeningstelsel "Model A" opgelegd door de Bankcommissie;*
2. *het eigen rekeningstelsel of een min of meer vergaande uitbreiding van de in "Model A" opgenomen rubrieken, die, dankzij de computertechnieken, naar believen kunnen worden gegroepeerd ter wille van de eisen van het beheer en dit met de nodige toelichting over de aard en de oorzaken van de eventuele verschillen tussen de twee schema's.*

2° Een ontleding van de financiële structuur door middel van een vergelijking met commentaar van de jaarrekeningen van de vijf laatste jaren :

De vergelijking van de jaarrekeningen zal gepaard gaan met commentaar, voornamelijk inzake de rentabiliteitsratio's, de coëfficiënt der eigen middelen en andere relevante coëfficiënten die van jaar tot jaar vergelijkbaar zijn.

ARTIKEL 9

1° De budgetteringsmethode en de toelichting :

De inlichtingen betreffende de aangewende budgetteringsmethode en de kostprijsberekening omvatten minstens de methode die wordt toegepast voor de budgettering, naar doelstellingen en de controle erop en de toelichting van de wijze waarop het budget wordt aangewend als algemeen beheersinstrument van de onderneming.

Indien geen systematische budgetteringsmethode wordt toegepast, zullen gegevens worden verstrekt over de wijze waarop bepaalde doelstellingen worden vastgelegd, de middelen die ervoor worden aangewend en de resultaten die zij opleveren.

2° De berekeningsmethode van de kostprijs :

Dit omvat een uiteenzetting over de basis en de wijze waarop door de bankinstelling de verschillende kosten worden toegeschreven aan de verschillende soorten van activiteiten, nl. inzameling van werkmiddelen, kredietverlening, dienstverlening, met vermelding van de rechtstreekse kosten van de verrichtingen, de onrechtstreekse kosten, de interesten en de interestmarge.

Wanneer er geen welbepaalde methode wordt toegepast om de kostprijs te berekenen, moeten er gedeeltelijke gegevens worden meegedeeld, zodanig gekozen dat de wijze waarop de bankinstelling de totale kosten uitsplitst van elk van haar verschillende activiteiten of groepen van activiteiten, voldoende wordt toegelicht.

3° Voldoende gegevens nopens de structuur van de kosten :

Deze inlichtingen zullen uitgesplitst worden conform met de gegevens verstrekt overeenkomstig de verdeling die bij artikel 6, 8°, werd gedaan.

ARTIKEL 10

... De vergoeding van het personeel, uitgesplitst per arbeiders, bedienden, directiepersoneel :

Deze inlichtingen zullen verstrekt worden per categorie, zoals bepaald door de praktijk in de betrokken instelling, die voortvloeit uit de arbeidsovereenkomsten en de bestaande classificaties.

ARTIKEL 11

... strekt zich uit tot alle aspecten van de activiteit van de onderneming :

Deze inlichtingen zullen alle aspecten van de activiteiten van de bank omvatten, zo bijvoorbeeld de bouwprogramma's, de sociale programma's, de uitbouw van nieuwe diensten, de opening van nieuwe kantoren, de uitbreiding van sommige diensten, de herschikking van het net, de oprichting van filialen, het beroep doen op toelevering, de technische innovaties, de beheers- en organisatiemethoden en de wijziging ervan, de rentabiliteitsdoelstellingen.

ARTIKEL 12

De inlichtingen betreffende het wetenschappelijk
speurwerk :

*Deze inlichtingen zullen bijvoorbeeld handelen
over studies en onderzoeken zoals marktstudies,
automatisering van de diensten, psychologisch
en sociologisch onderzoek i.v.m. personeels-
beleid, onderzoek inzake technische
samenwerking met andere financiële instellingen
of inzake de organisatie van de onderneming;
deze studies kunnen zowel door de bank zelf
worden uitgevoerd als door derden.*

ARTIKEL 13

Inlichtingen in verband met de overheidstegemoet-
komingen :

*Dit artikel slaat op alle vormen van
overheidstegemoetkomingen zoals die kunnen
voorkomen.*

DE JAARLIJKSE VOORLICHTING

ARTIKEL 17

1° Eengeschreven verslag waarin de basisinformatie,
voorgeschreven in artikel 4 tot 14, wordt bij-
gewerkt :

*De jaarlijkse bijwerking van de geschreven
basisinformatie dient te gebeuren rekening
houdend met de hiervoor verstrekte toelichtingen.
Ze moet zo worden opgesteld dat ze gemakkelijk
kan worden vergeleken met de basisinformatie
en met de resultaten van de voorgaande jaren.
Er weze aan herinnerd dat ook een exemplaar
van de jaarrekeningen, het door de raad van
bestuur opgesteld jaaroverzicht voor de
algemene vergadering en het rapport van de
revisor moet worden medegedeeld.*

*De ratio's moeten zo worden berekend dat de
vergelijkingen van het ene jaar tot het andere
mogelijk zijn .*

ARTIKEL 24

... zij moet de ondernemingsraad in staat stellen de
gang van zaken in de onderneming te volgen...

*Deze periodieke voorlichting heeft tot doel de
jaarlijkse voorlichting bij te werken en heeft
betrekking op dezelfde gegevens.*

DE OCCASIONELE VOORLICHTING

ARTIKEL 25

...2) in alle gevallen waarin interne beslissingen....

Het gaat hier eveneens om de beslissingen die binnen de bank worden genomen ten gevolge van aanbevelingen, aanmaningen of beslissingen van de controleoverheden die een merkbare weerslag hebben op de betrokken instelling.

De Minister van Economische Zaken,

PH. MAYSTADT

BIJLAGE 1I

10 NOVEMBER 1988

MINISTERIELE OMZENDBRIEF OVER DE TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973 HOUDENDE REGLEMENTERING VAN DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN, IN DE SECTOR SPAARBANKEN

ARTIKELN VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973 DIE WORDEN AANGEPAST AAN DE BIJZONDERE KENMERKEN:

TOEPASSING IN DE SECTOR SPAARBANKEN:

ARTIKEL 1

De onderneming - de juridische entiteit :

Elke ondernemingsraad zal ten eerste, de inlichtingen ontvangen over de entiteit waarvoor hij is opgericht en ten tweede, ook de inlichtingen over de juridische entiteit waarvan hij deel uitmaakt of de juridische entiteiten waaruit hij bestaat.

In voorkomend geval is het koninklijk besluit op dezelfde wijze van toepassing op de succursalen van buitenlandse spaarbanken in België als op de filialen van die spaarbanken.

De economische en financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt :

Indien de onderneming deel uitmaakt van een economische of financiële entiteit, dienen over deze entiteit de inlichtingen te worden verstrekt zoals voorzien in de artikelen 5, 8, 11, 14 en 17 van het besluit.

*Voor het definiëren van de economische of financiële entiteit in de sector spaarbanken moet worden uitgegaan van de definitie van de groep die in artikel 7 van het besluit van 13 juni 1972 van de Bankcommissie houdende het reglement betreffende het eigen vermogen wordt geformuleerd.
Zo gezien omvat de economische en financiële entiteit :*

- 1. de moedermaatschappij van de bank;*
- 2. de filialen en subfilialen van de bank;*
- 3. de andere ondernemingen die afhangen van of gecontroleerd worden door de moedermaatschappij.*

De onderdelen :

Op beslissing van de ondernemingsraad kunnen o.m. afdelingen van de centrale administratie, de zetels, de filialen en andere onderafdelingen als onderdeel beschouwd worden.

I. DE BASISINFORMATIE :

ARTIKEL 5

1° en 2° Statuten en eventuele wijzigingen :

Naast de statuten zelf zal het ondernemingshoofd tevens informatie inzake de betekenis van het statuut en van de belangrijkste wettelijke reglementaire bepalingen geven alsmede hun gevolgen voor de onderneming.

3° De leiding van de onderneming :

Hier moet worden medegedeeld, de samenstelling van de raad van bestuur en van het hoogste lichaam belast met het dagelijks beheer. Dit betekent voor de naamloze vennootschappen, het directiecomité en de raad van bestuur; voor de coöperatieve vennootschappen, de raad van de beherende vennoten; voor de spaarbanken naar buitenlands recht, de directieleden van het overeenkomstig niveau.

4° De financieringsmiddelen :

Deze informatie omvat eveneens de voornaamste aandeelhouders voor zover ze bekend zijn, met inbegrip van de eventuele participatie van een holding en de participatie van de spaarbank zelf in andere financiële instellingen.

Tevens worden de identiteit en de participaties van de in artikel 1 aangehaalde ondernemingen medegedeeld.

5° Bestaan en aard van de overeenkomsten en akkoorden :

Het zijn de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de onderneming met vermelding van hun invloed op het beleid, de activiteit en het rendement van de spaarbank o.m. het aandeel van de spaarbank in de opbrengsten en kosten van bedoelde akkoorden.

Het ware wenselijk ook bepaalde akkoorden en overeenkomsten met betrekking tot het monetair en financieel beleid mee te delen.

Voor zover er geen overheidsverbod bestaat, geldt dit ook voor de akkoorden met de Nationale Bank, de Bankcommissie en de overheidsinstellingen.

Iedere onderneming zal een praktische regeling treffen voor de mededeling van de wetten, besluiten, reglementen en andere officiële stukken aan de ondernemingsraad.

ARTIKEL 6

1° De voornaamste nationale en internationale concurrenten :

Deze inlichtingen slaan niet uitsluitend op de spaarbanken, maar op alle ondernemingen van de financiële sector die bedrijvig zijn in de door de spaarkassen bewerkte marktsegmenten uit het oogpunt van de aard van de verrichtingen of ruimtelijk gezien.

Het komt erop aan de wijzigingen in het licht te stellen die de activiteiten van de ene of andere van deze instellingen teweeg kunnen brengen, inzonderheid op het stuk van de werkgelegenheid.

2° De concurrentiemogelijkheden en moeilijkheden :

Omvatten een reeks factoren die door hun gecombineerde uitwerking van groot belang zijn en moeten toelaten na te gaan of de onderneming zich in een gunstige of ongunstige concurrentiepositie bevindt. Deze factoren zijn o.m. de rentevoeten, de valuterings, de dienstverlening aan de klanten, het beleid inzake de commissies aan de cliënteel, het peil van de reserves, de internationale markt, de tarieven, het peil van de diverse kosten, het beleid van de spaarbank tegenover de concurrentie en het beleid van de financiële groep voor zover het samenhangt met dat van de instellingen.

3° De afzetgebieden :

Dit omvat de belangrijkste gegevens van de financiële context van de spaarbank, zoals de bedragen van de voornaamste soorten van deposito's, kredieten en diensten, voor zover mogelijk uitgesplitst naar land of landengroep. De ondernemingsraad zal bepalen welke gegevens moeten worden meegedeeld, bv. zichtdeposito's, enz., geografische of valutaspreiding.

4° De aankoop- en verkoopcontracten en -akkoorden :

Deze inlichtingen omvatten :

- *de akkoorden van samenwerking gesloten op bepaalde gebieden met andere financiële instellingen, de participatie van de onderneming in interbankinitiatieven (compensatie, UCV, Eurocheck, Euro-clear, Bancontact, enz.);*
- *de verplichtingen voortvloeiend uit contracten tegenover de monetaire en controleoverheden en eventuele andere tegenprestaties;*
- *de overeenkomsten met het Ministerie van Financiën, het Ministerie van Buitenlandse Handel, de monetaire en bankautoriteiten, de regionale besturen (o.m. in het raam van sommige sectoriële beleidsmaatregelen...)*

N.B. : Enkel de contractuele bepalingen die een precies idee kunnen geven van de fundamentele en duurzame weerslag van de overeenkomsten en akkoorden moeten worden medegedeeld.

5°

Vergt geen bijzondere commentaar.

6° De elementen die moeten toelaten een algemeen inzicht te krijgen in de wijze waarop de producten van de onderneming gecommercialiseerd worden :

Deze informatie slaan bijvoorbeeld op :

- *de belangrijke veranderingen op de "markt" van de spaarbank;*
- *relevante ontwikkelingen of merkbare verbetering van de "producten" van de spaarbank : nieuwe vormen van krediet, van deposito's, van diensten, merkbare verbetering van deze "producten", ontwikkeling van de telematica (verkooppuntterminals, thuisbank, uitwisselingscentrum voor te verrekenen verrichtingen, diensten aan bedrijven...);*
- *het reclamebudget en de soort reclame waarvoor gekozen is:*
- *het handelsnet met inbegrip van de gemandateerde agenten;*
- *het bedrag of percentage van de provisies en de commissies die de spaarbank afstaat aan tussenpersonen met inbegrip van de gemandateerde agenten.*

7° De boekhoudkundige gegevens in verband met de omzet, en zijn evolutie over vijf jaar, met aanduiding ... :

Onder omzet dient hier te worden verstaan, de som van de ontvangen interesten en provisies, de inkomsten uit effecten en de diverse inkomsten die op de creditzijde van de winst- en verliesrekening voorkomen, over een periode van vijf jaar.

92

8° Een overzicht van de kostprijzen en verkoopprijzen per eenheid

Deze inlichtingen omvatten de verschillende interestpercentages vergoed op de rekening van bankiers, van klanten en voor herdisconto die in de loop van het jaar achtereenvolgens werden toegepast, alsmede de interestpercentages ontvangen op het krediet aan de cliënteel en aan de overheid; eventueel ook het jaargemiddelde.

Daarnaast zal ook meegedeeld worden welke tarieven werden toegepast voor de verschillende diensten die in de betrokken inrichting worden verleend, evenals de resultaten van de interne rendements- en rentabiliteitsstudies die invloed kunnen uitoefenen op het beleid van de spaarbank.

Ten slotte omvatten deze inlichtingen ook de kostprijs van een activiteitssector of een dienst, voor zover deze werd berekend.

9° De marktpositie van de onderneming en haar ontwikkeling op de binnenlandse markt, de EU-markt en de markt van andere landen :

Deze inlichtingen bevatten relevante vergelijkingen die kunnen worden gemaakt aan de hand van het beschikbaar materiaal inzake de financiële sector in zijn geheel, volgens activiteitstype : geldinzameling, kredietsoorten en diverse diensten.

ARTIKEL 7

De inlichtingen die verstrekt worden overeenkomstig dit artikel zullen slaan op een periode van vijf jaar.

1° De evolutie van de productie :

Deze inlichtingen omvatten :

- *de productie uitgedrukt in werkvolume (aantal rekeningen, overschrijvingen, boekjes, effecten, contracten) met vermelding van de corresponderende waarden;*
- *de financiële productie : verdeling van de wederbeleggingen volgens de verschillende categorieën (krediet aan particulieren, aan bedrijven, aan de Staat, in Belgische franken of in deviezen, hypothecair krediet, enz.) rekening houdend met kredietopening enerzijds en kredietopneming anderzijds;*
- *de inlichtingen over het totale bedrag van de verrichtingen, zoals de opgenomen kredieten.*

Het verloop van deze productie kan worden nagegaan door over verscheidene jaren de verhouding tussen het totale volume en het aantal verrichtingen te vergelijken.

2° De aanwending van de economische productiecapaciteit :

Hier worden medegedeeld :

- *een beschrijving van het computer- en randapparatuurpark;*
- *de aanwendingscoëfficiënten van de belangrijke elementen van de uitrusting, enz.*

De uit hoofde van artikel 7, 2°, meegedeelde informatie moet in verband worden gebracht met de gegevens die overeenkomstig artikel 6, 6°, aan de ondernemingsraad worden verstrekt over de commercialisering van de producten van de onderneming.

3° De evolutie van de productiviteit :

In dit verband zal volgende ratio worden medegedeeld.

Met betrekking tot de productiviteit kunnen coëfficiënten meegedeeld worden zoals bijvoorbeeld :

- *toegevoegde waarde (omzetcijfer, zoals bepaald m.b.t. artikel 6, 7°, min vergoede interesten en provisies)*

---

aantal arbeidsuren of personeelsbestand (fulltime-equivalent).

De in de noemer gehanteerde parameter moet eens en voor altijd op dezelfde wijze worden bepaald om de vergelijkbaarheid in de tijd te verzekeren.

ARTIKEL 8

1° Een verklarend commentaar van het gebruikte rekeningstelsel :

De boekhouding van de spaarbank wordt doorgaans op twee niveaus gevoerd :

- *een eigen rekeningstelsel voor iedere spaarbank of een min of meer vergaande uitbreiding van de in model A opgenomen rubrieken, die dankzij de computertechnieken, naar believen kunnen worden gegroepeerd ter wille van de eisen van het beheer.*
- *het rekeningstelsel volgens "Model A" opgelegd door de Bankcommissie.*

Het ondernemingshoofd zal hier het eigen rekeningstelsel van de "spaarbank" meedelen, maar de gegevens groeperen zoals in "Model A" om de omvang ervan te verkleinen.

Naast dit bijzonder rekeningstelsel zal ook "Model A" zelf worden meegedeeld. Als de spaarbank geen eigen rekeningstelsel heeft, zal zij het schema "Model A" meedelen. In zijn toelichting zal het ondernemingshoofd zo nodig de aard en de oorzaken van eventuele verschillen tussen die twee schema's toelichten.

2° Een ontleding van de financiële structuur door middel van een vergelijking met commentaar van de jaarrekeningen van de vijf laatste jaren :

De informatie zal worden aangevuld met een aantal boekhoudkundige ratio's voorzien van de nodige commentaar.

Inzake de rentabiliteit wordt minstens de ratio verstrekt die de winst op het eigen vermogen uitdrukt. De andere in de instelling gehanteerde ratio's alsmede de wijze waarop deze worden berekend, kunnen eveneens worden medegedeeld.

Inzake de solvabiliteit zal de aan de Bankcommissie medegedeelde ratio worden verstrekt.

Inzake de liquiditeit, zal, zolang de EEG geen richtlijn met een eenvormige ratio heeft voorgeschreven, de in de instelling gebruikelijke ratio medegedeeld worden alsmede de gevolgde berekeningsmethode.

De andere ratio's welke worden medegedeeld aan de externe controleorganen (Bankcommissie, Nationale Bank...) en die welke de instelling zelf voor eigen gebruik berekent, kunnen ter kennis worden gebracht van de ondernemingsraad.

ARTIKEL 9

1° De budgetteringsmethode en de toelichting :

De inlichtingen betreffende de aangewende budgetteringsmethode en de kostprijsberekening omvatten minstens de methode die wordt toegepast voor de budgettering, haar doelstellingen en de controle erop en de toelichting van de wijze waarop het budget wordt aangewend als algemeen beheersinstrument van de onderneming.

Indien geen systematische budgetteringsmethode wordt toegepast, zullen gegevens worden verstrekt over de wijze waarop bepaalde doelstellingen worden vastgelegd, de middelen die ervoor worden aangewend en de resultaten die zij opleveren.

2° De berekeningsmethode van de kostprijs :

Dit omvat een uiteenzetting over de basis en de wijze waarop door de spaarbank de verschillende kosten worden toegeschreven aan de verschillende soorten van activiteiten, nl. inzameling van werkmiddelen, kredietverlening, dienstverlening, met vermelding van de rechtstreekse kosten van de verrichtingen, de onrechtstreekse kosten, de interesten en de interestmarge.

Wanneer er geen welbepaalde methode wordt toegepast om de kostprijs te berekenen, moeten er gedeeltelijke gegevens worden medegedeeld, zodanig gekozen dat de wijze waarop de spaarbank de totale kosten uitsplitst van elk van haar verschillende activiteiten of groepen van activiteiten, voldoende wordt toegelicht.

95

ARTIKEL 10

... De vergoeding van het personeel, uitgesplitst per arbeiders, bedienden, directiepersoneel :

Deze inlichtingen zullen verstrekt worden per categorie, zoals bepaald door de praktijk in de betrokken instelling, die voortvloeit uit de arbeidsovereenkomsten en de bestaande classificaties.

ARTIKEL 11

... strekt zich uit tot alle aspecten van de activiteit van de onderneming :

Deze inlichtingen zullen alle aspecten van de activiteiten van de spaarbank omvatten, zo bijvoorbeeld de bouwprogramma's, de sociale programma's, de uitbouw van nieuwe diensten, de opening van nieuwe kantoren, de uitbreiding van sommige diensten, de herschikking van het net, de oprichting van filialen, het beroep doen op toelevering, de technische innovaties, de beheers- en organisatiemethoden en de wijzigingen ervan, de rentabiliteitsdoelstellingen.

Als de instelling over een budget beschikt, dienen de verbanden tussen dit budget en de betrokken programma's duidelijk in het licht gesteld te worden.

ARTIKEL 12

De inlichtingen betreffende het wetenschappelijk
speurwerk :

Deze inlichtingen zullen bijvoorbeeld handelen over studies en onderzoeken, zoals marktstudies, automatisering van de diensten, psychologisch en sociologisch onderzoek i.v.m. personeelsbeleid, onderzoek inzake technische samenwerking met andere financiële instellingen, of inzake de organisatie van de onderneming; deze studies kunnen zowel door de spaarbank zelf worden uitgevoerd als door derden.

ARTIKEL 13

Inlichtingen in verband met de
overheidstegemoetkomingen :

Dit artikel slaat op alle vormen van overheidstegemoetkomingen zoals die kunnen voorkomen (rentetoeelage, fiscale voordelen, tegemoetkoming in de sociale zekerheid, waarborg voor zaken).

II. DE JAARLIJKSE VOORLICHTING :

ARTIKEL 17

Een geschreven verslag waarin de basisinformatie,
voorgeschreven in artikels 4 tot 14, wordt
bijgewerkt :

De jaarlijkse bijwerking van de geschreven basisinformatie dient te gebeuren rekening houdend met de hiervoor verstrekte toelichtingen. Ze moet zo worden opgesteld dat ze gemakkelijk kan worden vergeleken met de basisinformatie en met de resultaten van de voorgaande jaren. Er weze aan herinnerd dat ook een exemplaar van de jaarrekening, het door de raad van bestuur opgesteld jaaroverzicht voor de algemene vergadering en het rapport van de revisor moet worden meegedeeld.

III. DE PERIODIEKE VOORLICHTING :

ARTIKEL 24

... zij moet de ondernemingsraad in staat stellen de gang van zaken in de onderneming te volgen...

Deze periodieke voorlichting heeft tot doel de jaarlijkse voorlichting bij te werken en heeft betrekking op dezelfde gegevens.

Het ware wenselijk dat de driemaandelijke gegevens gemakkelijk en correct te vergelijken zouden zijn met de gegevens van hetzelfde kwartaal van het jaar voordien en met de aanvankelijk terzake vastgelegde doelstellingen.

IV. DE OCCASIONELE VOORLICHTING :

ARTIKEL 25

... 2. in alle gevallen waarin interne beslissingen...

Het gaat hier eveneens om de beslissingen die binnen de spaarbank worden genomen ten gevolge van aanbevelingen, aanmaningen of beslissingen van de controleoverheden die een merkbare weerslag hebben op de betrokken instelling.

De Minister van Economische Zaken en van het Plan,

W. CLAES

BIJLAGE 1J

20 MAART 1989

MINISTERIELE OMZENDBRIEF OVER DE TOEPASSING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973 HOUDENDE REGLEMENTERING VAN DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE INLICHTINGEN TE VERSTREKKEN AAN DE ONDERNEMINGSRADEN, IN DE SECTOR VAN DE OPENBARE KREDIETINSTELLINGEN

ARTIKELN VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 27 NOVEMBER 1973 DIE WORDEN AANGEPAST AAN DE BIJZONDERE KENMERKEN VAN DE SECTOR :

TOEPASSING IN DE SECTOR OPENBARE KREDIETINSTELLINGEN, MET NAME :

- de Entiteit I van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas;
  - het Gemeentekrediet van België;
  - de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid;
- en, van zodra ze tot de oprichting van een ondernemingsraad zullen gehouden zijn :
- het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet;
  - de Nationale kas voor Beroepskrediet;
  - het Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet;
  - de openbare kredietinstellingen, die hierboven niet vermeld zijn en die zouden worden opgericht op initiatief of met de medewerking van een Belgische overheid

ARTIKEL 1

De onderneming - de technische en juridische entiteit :

Elke ondernemingsraad zal ten eerste, inlichtingen ontvangen over de entiteit waarvoor hij is opgericht en ten tweede, ook de inlichtingen over de juridische entiteit waarvan hij deel uitmaakt of de juridische entiteiten waaruit hij bestaat.

De economische en financiële entiteit waarvan de onderneming deel uitmaakt :

Indien de onderneming deel uitmaakt van een economische of financiële entiteit, dienen over deze entiteit de inlichtingen te worden verstrekt zoals voorzien in de artikelen 5, 8, 11, 14 en 17 van het besluit van 27 november 1973.

Voor het definiëren van de economische of financiële entiteit in de sector openbare kredietinstellingen moet worden uitgegaan van de definitie van de groep die in artikel 7 van het besluit van 13 juni 1972 van de Bankcommissie houdende het reglement betreffende het eigen vermogen wordt geformuleerd.

Zo gezien omvat de economische en financiële entiteit :

1. de moedermaatschappij van de instelling;
2. de filialen en subfilialen van de instelling;
3. de andere ondernemingen die afhangen van of gecontroleerd worden door de moedermaatschappij.

De onderdelen :

Het is de ondernemingsraad die de onderdelen vaststelt. Uitgaande van organisatorische en regionale criteria, kunnen afdelingen van de centrale administratie (b.v. "privé-cliënteel", "overheids-cliënteel", "effectenportefeuille"), de zetels, de filialen of regionale directies en andere onderafdelingen door de ondernemingsraad worden beschouwd als onderdelen. Inzake de agentschappen moet de ondernemingsraad uitmaken welke agentschappen, gezien hun belangrijkheid, eventueel als onderdelen dienen beschouwd te worden. De zelfstandige agentschappen mogen in geen geval als onderdelen worden beschouwd.

I. DE BASISINFORMATIE

ARTIKEL 5

1° en 2° Statuten en eventuele wijzigingen :

Naast de statuten zelf zal het ondernemingshoofd tevens informatie inzake de betekenis van het statuut en van de belangrijkste wettelijke reglementaire bepalingen geven alsmede hun gevolgen voor de onderneming.

3° De leiding van de onderneming :

Hier moet worden medegedeeld, de samenstelling van de raad van bestuur en van het hoogste lichaam belast met het dagelijks beheer.

4° De financieringsmiddelen :

Deze informatie omvat eveneens de voornaamste aandeelhouders voor zover ze bekend zijn, met inbegrip van de eventuele participatie van een holding en de participatie van de openbare kredietinstelling zelf in andere financiële instellingen.

Tevens worden de identiteit en de participaties van de in artikel 1 aangehaalde ondernemingen medegedeeld.

5° Bestaan en aard van de overeenkomsten en akkoorden :

Het zijn de overeenkomsten en akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de toestand van de onderneming met vermelding van hun invloed op het beleid, de activiteit en het rendement van de openbare kredietinstelling o.m. het aandeel van de openbare kredietinstelling in de opbrengsten en kosten van bedoelde akkoorden.

Het ware wenselijk ook bepaalde akkoorden en overeenkomsten met betrekking tot het monetair en financieel beleid mede te delen.

Voor zover er geen overheidsverbod bestaat, geldt dit ook voor de akkoorden met de Nationale Bank, de Bankcommissie en de overheidsinstellingen.

Iedere openbare kredietinstelling zal een praktische regeling treffen voor de mededeling van de wetten, besluiten, reglementen en andere officiële stukken aan de ondernemingsraad.

ARTIKEL 6

Deze inlichtingen slaan op de erkende banken, de spaarkassen, de andere openbare kredietinstellingen en de kredietmaatschappijen, die onder hoofdstuk I van de wet van 10 juni 1964 vallen, het Bestuur der Postchecks en andere instellingen, zoals vertegenwoordigingskantoren.

1° De voornaamste nationale en internationale concurrenten :

Het komt erop aan de wijzigingen in het licht te stellen die de activiteiten van de ene of andere van deze instellingen teweeg kunnen brengen, inzonderheid op het stuk van de werkgelegenheid.

2° De concurrentiemogelijkheden en -moeilijkheden :

Omvatten een reeks factoren die door hun gecombineerde uitwerking van groot belang zijn en moeten toelaten na te gaan of de onderneming zich in een gunstige of ongunstige concurrentiepositie bevindt. Deze factoren zijn o.m. de rentevoeten, de valuterings, de dienstverlening aan de klanten, het beleid inzake de commissies aan de cliënteel, het peil van de reserves, de internationale markt, de eventuele informatietechnologie, de tarieven, het peil van de diverse kosten, het beleid van de openbare kredietinstelling tegenover de concurrentie en het beleid van de financiële groep voor zover het samenhangt met dat van de instelling.

3° De afzetgebieden :

Dit omvat de belangrijkste gegevens van de financiële context van de openbare kredietinstelling, zoals de bedragen van de verrichtingen naar de voornaamste soorten van deposito's, kredieten en diensten, voor zover mogelijk uitgesplitst naar land of landengroep. De ondernemingsraad zal bepalen welke gegevens moeten worden meegedeeld, bv. zichtdeposito's enz., geografische of valuta-spreiding.

4° De aankoop- en verkoopcontracten en -akkoorden die fundamentele en duurzame gevolgen hebben voor de onderneming :

Deze inlichtingen omvatten :

- *de akkoorden van samenwerking gesloten op bepaalde gebieden met andere financiële instellingen, de participatie van de onderneming in interbankinitiatieven (compensatie, UCV, Eurocheck, Euro-clear, Bancontact, Mister Cash, Swift, enz.)*
- *de verplichtingen voortvloeiend uit contracten tegenover de monetaire en controleoverheden en eventuele andere tegenprestaties;*
- *de overeenkomsten met het ministerie van Financiën, het ministerie van Buitenlandse Handel, de monetaire en bankautoriteiten, de regionale besturen (o.m. in het raam van sommige sectoriële beleidsmaatregelen)...*

6° De elementen die moeten toelaten een algemeen inzicht te krijgen in de wijze waarop de producten van de instelling gecommmercialiseerd worden :

- de overeenkomsten in het raam waarvan sommige openbare kredietinstellingen, om hun sociale opdrachten te vervullen, krediet verlenen tegen lagere rentevoeten dan de marktrente, enz.

Deze informatie slaan bijvoorbeeld op :

- de belangrijke veranderingen op de "markt" van de instelling;
- belangrijke ontwikkelingen van de "producten" van de instelling : nieuwe vormen van krediet, van deposito's, van diensten, merkbare verbetering van deze "producten", ontwikkeling van de telematica (verkooppuntterminals, thuisbank, uitwisselingscentrum voor te verrekenen verrichtingen, diensten aan de ondernemingen...)
- het handelsnet met inbegrip van alle beschikbare commerciële informatie betreffende de zelfstandige agenten;
- het bedrag of percentage uitgesplitst naar product, van de provisies en de commissies die de instelling afstaat aan tussenpersonen met inbegrip van de zelfstandige agenten.
- het budget voor de verschillende soorten van reclame (klassieke, sponsoring, mecenaat);

7° De boekhoudkundige gegevens in verband met de omzet, en zijn evolutie over 5 jaar, met aanduiding... :

Onder omzet dient hier te worden verstaan de som van de ontvangen interesten en provisies, de inkomsten uit effecten en de diverse inkomsten die op de creditzijde van de winst- en verliesrekening voorkomen, over een periode van de jongste 5 jaar.

8° Een overzicht van de kostprijzen en verkoopprijzen per eenheid :

Deze inlichtingen omvatten de verschillende interestpercentages vergoed op de rekening van bankiers, van klanten en voor herdisconto die in de loop van het jaar achtereenvolgens werden toegepast, alsmede de interestpercentages ontvangen op het krediet aan de cliënteel en aan de overheid; eventueel ook het jaargemiddelde.

Daarnaast zal ook medegedeeld worden welke tarieven werden toegepast voor de verschillende diensten die in de betrokken inrichting worden verleend, evenals de resultaten van de interne rendements- en rentabiliteitsstudies die invloed kunnen uitoefenen op het beleid van de instelling.

Ten slotte omvatten deze inlichtingen ook de kostprijs van een activiteitssector of een dienst, voor zover deze werd berekend.

9° De marktpositie van de onderneming en haar ontwikkeling op de binnenlandse markt, de EG-markt en de markt van andere landen :

Deze inlichtingen bevatten relevante vergelijkingen die kunnen worden gemaakt aan de hand van het beschikbaar materiaal inzake de financiële sector in zijn geheel, volgens activiteitstype : geldinzameling, kredietsoorten en diverse diensten.

ARTIKEL 7

De inlichtingen die verstrekt worden overeenkomstig dit artikel zullen slaan op een periode van 5 jaar.

1° De evolutie van de productie :

Deze inlichtingen omvatten :

- *de productie uitgedrukt in werkvolume (aantal rekeningen, overschrijvingen, boekjes, effecten, contracten) met vermelding van de corresponderende waarden;*
- *de financiële productie : verdeling van de wederbeleggingen volgens de verschillende categorieën, (krediet aan particulieren, aan bedrijven, aan de Staat, in Belgische franken of in deviezen, hypothecair krediet, enz.) rekening houdend met kredietopening enerzijds en kredietopneming anderzijds;*
- *inlichtingen over het totale bedrag van de verrichtingen, zoals de opgenomen kredieten.*

Het verloop van deze productie kan worden nagegaan door over verscheidene jaren de verhouding tussen het totale volume en het aantal verrichtingen te vergelijken.

2° De aanwending van de economische productiecapaciteit :

Hier worden medegedeeld :

- *een beschrijving van het computer- en randapparatuurpark;*
- *een aanwendingscoëfficiënt van de belangrijke elementen van de uitrusting.*

3° De evolutie van de productiviteit :

Met betrekking tot de productiviteit kunnen coëfficiënten medegedeeld worden zoals bijvoorbeeld :

- *toegevoegde waarde (omzetcijfer, zoals bepaald m.b.t. artikel 6, 7°, min vergoede interesten en provisies)*

---

aantal arbeidsuren of personeelsbestand (fulltime-equivalent).

Als dit gegeven, in het licht van de bijzondere aard van de betrokken instelling, niet relevant mocht zijn, dient een andere coëfficiënt medegedeeld, die zo dicht mogelijk bij de vermelde ratio aansluit. De uiteindelijk gekozen coëfficiënt dient echter behouden te blijven om een vergelijking in de tijd mogelijk te maken.

ARTIKEL 8

1° Een verklarende commentaar van het gebruikte rekeningstelsel :

Worden meegedeeld :

- *het eigen rekeningstelsel van de openbare kredietinstelling;*
- *commentaar op het rekeningstelsel volgens "Model A" zodra het van toepassing wordt in de sector.*

2° Een ontleding van de financiële structuur door middel van een vergelijking met commentaar van de jaarrekeningen van de vijf laatste jaren :

De informatie zal worden aangevuld met een aantal boekhoudkundige ratio's, voorzien van de nodige commentaar, zoals voorzien voor de sectorbanken.

Inzake de rentabiliteit wordt minstens de ratio verstrekt die de winst op het eigen vermogen uitdrukt. De andere in de instelling gehanteerde ratio's alsmede de wijze waarop deze worden berekend, kunnen eveneens worden meegedeeld.

Inzake de solvabiliteit zal de aan de Bankcommissie medegedeelde ratio worden verstrekt.

Inzake de liquiditeit zal, zolang de EEG geen richtlijn met een eenvormige ratio heeft voorgeschreven, de in de instelling gebruikelijke ratio medegedeeld worden alsmede de gevolgde berekeningsmethode.

De andere ratio's welke worden meegedeeld aan de externe controleorganen (Bankcommissie, Nationale Bank...) en die welke de instelling zelf voor eigen gebruik berekent, kunnen ter kennis worden gebracht van de ondernemingsraad.

ARTIKEL 9

1° De budgetteringsmethode en de toelichting :

De inlichtingen betreffende de aangewende budgetteringsmethode en de kostprijsberekening omvatten minstens de methode die wordt toegepast voor de budgettering, haar doelstellingen en de controle erop en de toelichting van de wijze waarop het budget wordt aangewend als algemeen beheersinstrument van de onderneming.

Indien geen systematische budgetteringsmethode wordt toegepast, zullen gegevens worden verstrekt over de wijze waarop bepaalde doelstellingen worden vastgelegd, de middelen die ervoor worden aangewend en de resultaten die zij opleveren.

2° De berekeningsmethode van de kostprijs :

Voor zover een dergelijke methode bestaat, dient te worden uiteengezet op welke basis de directie van de instelling de verschillende kosten toeschrijft aan de verschillende soorten van activiteiten, t.w. inzameling van werkmiddelen, kredietverlening, dienstverlening, waarbij telkens dienen te worden vermeld :

- *de rechtstreekse kosten van de verrichting (registratie, behandelings-verwerkings-controlekosten);*
- *de onrechtstreekse kosten : aandeel in de algemene kosten, de huur, de kosten van het meubilair, de machines, de briefwisseling, enz...*
- *de interesten en de interestmarge.*

Wanneer er geen welbepaalde methode wordt toegepast om de kostprijs te berekenen, moeten er gedeeltelijke gegevens worden medegedeeld, zodanig gekozen dat de wijze waarop de instelling de totale kosten uitsplitst van elk van haar verschillende activiteiten of groepen van activiteiten, voldoende wordt toegelicht.

ARTIKEL 10

... De vergoeding van het personeel, uitgesplitst per arbeiders, bedienden, directiepersoneel :

Deze inlichtingen zullen worden verstrekt per categorie, zoals bepaald door de praktijk in de betrokken instelling, die voortvloeit uit de arbeidsovereenkomsten en de bestaande classificaties. Bij gebrek aan consensus over de precieze definitie van het directiepersoneel, dient deze categorie op dezelfde wijze bepaald te worden, als bij de jongste sociale verkiezingen.

ARTIKEL 11

... strekt zich uit tot alle aspecten van de activiteit van de onderneming op korte en langere termijn.

Deze inlichtingen zullen alle aspecten van de activiteiten van de instelling omvatten, zo bijvoorbeeld de bouwprogramma's, de sociale programma's, de uitbouw van nieuwe diensten, de opening van nieuwe kantoren, de uitbreiding van sommige diensten, de herschikking van filialen, het beroep doen op toelevering, de technische innovaties, de beheers- en organisatiemethoden en de wijzigingen ervan, de rentabiliteitsdoelstellingen.

Als de instelling over een budget beschikt, dienen de verbanden tussen dit budget en de betrokken programma's duidelijk in het licht gesteld te worden.

ARTIKEL 12

De inlichtingen betreffende het wetenschappelijk onderzoek :

Deze inlichtingen zullen bijvoorbeeld handelen over studies en onderzoeken, zoals marktstudies, automatisering van de diensten psychologisch en sociologisch onderzoek i.v.m. personeelsbeleid, onderzoek inzake technische samenwerking met andere financiële instellingen, of inzake de organisatie van de onderneming ; deze studies kunnen zowel door de instelling zelf worden uitgevoerd als door derden.

ARTIKEL 13

Inlichtingen in verband met de overheids-
tegemoetkomingen :

*Dit artikel slaat op alle vormen van
overheidstegemoetkomingen zoals die kunnen
voorkomen, rentetoelage, fiscale voordelen,
tegemoetkoming in de sociale zekerheid, bedrag
of percentage van de verrichting waarop de overheid
haar waarborg verleent.*

II. DE JAARLIJKSE VOORLICHTING

ARTIKEL 17

1° Een geschreven verslag waarin de
basisinformatie, voorgeschreven in artikel 4 tot
14, wordt bijgewerkt :

*De jaarlijkse bijwerking van de geschreven
basisinformatie dient te gebeuren rekeninghoudend
met de hiervoor verstrekte toelichtingen. Ze moet
zo worden opgesteld dat ze gemakkelijk kan
worden vergeleken met de basisinformatie en met
de resultaten van de voorgaande jaren. Er weze
aan herinnerd dat ook een exemplaar van de
jaarrekeningen, het door de raad van bestuur
opgesteld jaaroverzicht voor de algemene
vergadering en het rapport van de revisor moet
worden meegedeeld.*

ARTIKEL 19

Balans en commentaar :

*De ratio's moeten zodanig worden berekend dat
vergelijkingen van het ene tot het andere jaar
mogelijk zijn.*

ARTIKEL 20 WINST- EN VERLIESREKENING

4° Vergoedingen aan de leden van de beheers-,
bestuurs- en controleorganen :

*Hier wordt medegedeeld, het globale bedrag van de
vergoedingen, die werden toegekend, buiten de
normale bezoldigingen.*

III. DE PERIODIEKE VOORLICHTING

ARTIKEL 24

Vergt geen bijzondere toelichting.

IV. DE OCCASIONELE VOORLICHTING

ARTIKEL 25

De door de openbare kredietinstellingen genomen “interne beslissingen” waarover het ondernemingshoofd de ondernemingsraad moet inlichten, omvatten ook de beslissingen die voortkomen uit aanbevelingen, aanmaningen of beslissingen van de controleoverheden die een merkbare weerslag hebben op de betrokken instelling.

De Minister van Economische Zaken en het Plan,

W. CLAES

BIJLAGE 2

BEPALINGEN VAN HET WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN ¹ DIE KUNNEN HELPEN BIJ DE OMSCHRIJVING VAN HET BEGRIP ECONOMISCHE EN FINANCIËLE ENTITEIT EN ALS DE ONDERNEMING VERPLICHT IS EEN GECONSOLIDEERDE JAARREKENING OP TE RICHTEN

CONTROLE, MOEDER- EN DOCHTERVENNOOTSCHAPPEN

Afdeling I

Controle

Art. 5. § 5. Onder “controle” over een vennootschap moet worden verstaan, de bevoegdheid in rechte of in feite om een beslissende invloed uit te oefenen op de aanstelling van de meerderheid van bestuurders of zaakvoerders of op de oriëntatie van het beleid.

§ 2. De controle is in rechte en wordt onweerlegbaar vermoed :

- 1° wanneer zij voortvloeit uit het bezit van de meerderheid van de stemrechten verbonden aan het totaal van de aandelen van de betrokken vennootschap;
- 2° wanneer een vennoot het recht heeft de meerderheid van de bestuurders of zaakvoerders te benoemen of te ontslaan;
- 3° wanneer een vennoot krachtens de statuten van de betrokken vennootschap of krachtens met die vennootschap gesloten overeenkomsten over de controlebevoegdheid beschikt;
- 4° wanneer op grond van een overeenkomst met andere vennoten van de betrokken vennootschap, een vennoot beschikt over de meerderheid van de stemrechten verbonden aan het totaal van de aandelen van die vennootschap;
- 5° in geval van gezamenlijke controle.

§ 3. De controle is in feite wanneer zij voortvloeit uit ander factoren dan bedoeld in § 2.

Een vennoot wordt, behoudens bewijs van het tegendeel, vermoed over een controle in feite te beschikken op een vennootschap, wanneer hij op de voorlaatste en laatste algemene vergadering van deze vennootschap stemrechten heeft uitgeoefend die de meerderheid vertegenwoordigen van de stemrechten verbonden aan de op deze algemene vergaderingen vertegenwoordigde aandelen.

Art. 6. Voor de toepassing van dit wetboek wordt verstaan :

- 1° onder “moedervenootschap”, de vennootschap die een controlebevoegdheid uitoefent over een andere vennootschap;
- 2° onder “dochtervennootschap”, de vennootschap ten opzichte waarvan een controlebevoegdheid bestaat.

¹ Wet van 7 mei 1999 houdende het wetboek van vennootschappen

Art. 7. § 1. Om de controlebevoegdheid vast te stellen :

- 1° wordt de onrechtstreekse bevoegdheid via een dochtervennootschap bij de rechtstreekse bevoegdheid geteld;
- 2° wordt de bevoegdheid van een persoon die optreedt als tussenpersoon van een andere persoon, geacht uitsluitend in het bezit te zijn van laatstgenoemde.

Om de controlebevoegdheid vast te stellen wordt geen rekening gehouden met een schorsing van stemrechten, noch met de stemrechtbeperking bedoeld in dit wetboek of in wettelijke of statutaire beperkingen met een soortgelijke uitwerking.

Voor de toepassing van artikel 5, § 2, 1° en 4° moeten de stemrechten verbonden aan het totaal van de aandelen van een dochtervennootschap worden verminderd met de stemrechten verbonden aan de aandelen van deze dochtervennootschap, gehouden door laatstgenoemde zelf of door haar dochtervennootschap. Dezelfde regel is van toepassing in het artikel 5, § 3, tweede lid, bedoelde geval, wat de aandelen betreft die op de laatste twee algemene vergaderingen zijn vertegenwoordigd.

§ 2. Onder “tussenpersoon” moet worden verstaan, elke persoon die optreedt krachtens een overeenkomst van lastgeving, commissie, portage, naamlening, fiducie of een overeenkomst met een gelijkwaardige uitwerking voor rekening van een andere persoon.

Art. 8. Onder “exclusieve controle” moet worden verstaan, de controle die een vennootschap alleen of samen met één of meer van haar dochtervennootschappen uitoefent.

Art. 9. Onder “exclusieve controle” moet worden verstaan, de controle die een beperkt aantal vennoten samen uitoefenen, wanneer zij zijn overeengekomen dat beslissingen omtrent de oriëntatie van het beleid niet zonder hun gemeenschappelijke instemming kunnen worden genomen.

Onder “gemeenschappelijke dochtervennootschap” moet worden verstaan, de vennootschap ten opzichte waarvan een gezamenlijke controle bestaat.

Afdeling II

Consortium

Art. 10. § 1. Er is een “consortium” wanneer een vennootschap enerzijds, en één of meer andere vennootschappen naar Belgisch of naar buitenlands recht anderzijds, die geen dochtervennootschappen zijn van elkaar, noch dochtervennootschappen zijn van één en dezelfde vennootschap, onder centrale leiding staan.

§ 2. Deze vennootschappen worden onweerlegbaar vermoed onder centrale leiding te staan :

- 1° wanneer de centrale leiding van deze vennootschappen voortvloeit uit tussen deze vennootschappen gesloten overeenkomsten of uit statutaire bepalingen, of
- 2° wanneer hun bestuursorganen voor het merendeel bestaan uit dezelfde personen.

§ 3. Behoudens tegenbewijs worden vennootschappen vermoed onder centrale leiding te staan wanneer de meerderheid van hun aandelen worden gehouden door dezelfde personen. De bepalingen van artikel 7 zijn van toepassing.

Deze paragraaf is niet van toepassing op de aandelen gehouden door overheden.

Afdeling III

Verbonden en geassocieerde vennootschappen

Art. 11. Voor de toepassing van dit wetboek wordt verstaan :

1° onder “met een vennootschap verbonden vennootschappen” :

- a) de vennootschappen waarover zij een controlebevoegdheid uitoefent;
- b) de vennootschappen die een controlebevoegdheid over haar uitoefenen;
- c) de vennootschappen waarmee zij een consortium vormt;
- d) de andere vennootschappen die, bij weten van haar bestuursorgaan, onder de controle staan van de vennootschappen bedoeld in a), b) en c);

2° onder “personen verbonden met een persoon”, de natuurlijke en rechtspersonen die verbonden zijn met een persoon in de betekenis van het 1°.

Art. 12. Onder “geassocieerde vennootschap” wordt verstaan, elke andere vennootschap dan een dochtervennootschap of een gemeenschappelijke dochtervennootschap waarin een andere vennootschap een deelneming bezit en waarin zij een invloed van betekenis uitoefent op de oriëntatie van het beleid.

Behoudens tegenbewijs wordt deze invloed van betekenis vermoed indien de stemrechten verbonden aan deze deelneming één vijfde of meer vertegenwoordigers van het totaal aantal stemrechten van de aandeelhouders of vennoten van deze vennootschap. De bepalingen van artikel 7 zijn van toepassing.

Afdeling IV

Deelneming en deelnemingsverhouding

109

Art. 13. Worden als deelnemingen beschouwd, de maatschappelijke rechten in andere vennootschappen die ertoe strekken door het scheppen van een duurzame en specifieke band met die andere vennootschappen, de vennootschap in staat te stellen een invloed uit te oefenen op de oriëntatie van het beleid van deze vennootschappen.

Behoudens bewijs van het tegendeel, wordt vermoed een deelneming te zijn :

1° het bezit van maatschappelijke rechten die één tiende vertegenwoordigen van het kapitaal, van het maatschappelijk fonds of van een categorie aandelen van een vennootschap;

2° het bezit van maatschappelijke rechten die een quotum van minder dan 10% vertegenwoordigen :

- a) wanneer ze, samen met de maatschappelijke rechten in die in dezelfde vennootschap worden aangehouden door de dochters van die vennootschap, één tiende bereiken van het kapitaal, van het maatschappelijk fonds of van een categorie aandelen van die vennootschap;
- b) wanneer de daden van beschikking over deze aandelen of de uitoefening van de daaraan verbonden rechten onderworpen zijn aan overeenkomsten of aan eenzijdige verbintenissen die de vennootschap heeft aangegaan.

Art. 14. Onder “vennootschappen waarmee een deelnemingsverhouding bestaat” wordt verstaan, de vennootschappen welke geen verbonden vennootschappen zijn :

- 1° waarin de vennootschap rechtstreeks dan wel haar dochters een deelneming aanhouden;
- 2° die, bij weten van het bestuursorgaan van de vennootschap rechtstreeks of waarvan de dochters een deelneming in het kapitaal van de vennootschap aanhouden;
- 3° die, bij weten van het bestuursorgaan van de vennootschap dochters zijn van de vennootschappen bedoeld in het 2°.

GROOTTE VAN VENNOOTSCHAPPEN EN GROEPEN

Afdeling I

Kleine vennootschappen

Art. 15. § 1. Kleine vennootschappen zijn deze vennootschappen met rechtspersoonlijkheid die voor het laatst afgesloten boekjaar, niet maar dan één der volgende criteria overschrijden :

- jaargemiddelde van het personeelsbestand : 50;
- jaaromzet, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde : 6.250.000 euro ¹
- balanstotaal : 3.125.000 euro ¹

tenzij het jaargemiddelde van het personeelsbestand meer dan 100 bedraagt.

§ 2. Voor vennootschappen die met hun bedrijf starten, worden voor de toepassing van de in § 1 vermelde criteria, deze cijfers bij het begin van het boekjaar te goeder trouw geschat.

Als een vennootschap het vorige boekjaar de criteria bedoeld in § 1 niet overschreed, dan wordt ze voor het lopende boekjaar als kleine vennootschap aangezien, ook al voldoet ze voor dat boekjaar niet langer aan de criteria daartoe vereist.

Als een vennootschap het vorige boekjaar de criteria bedoeld in § 1 overschreed, dan wordt ze voor het lopende boekjaar niet als een kleine vennootschap aangezien, ook al voldoet ze voor dat boekjaar aan de criteria daartoe vereist.

§ 3. Heeft het boekjaar een duur van minder of meer dan twaalf maanden, dan wordt het bedrag van de omzet exclusief de belasting over de toegevoegde waarde bedoeld in § 1, vermenigvuldigd met een breuk waarvan de noemer twaalf is en de teller het aantal maanden van het boekjaar, waarbij elke begonnen maand voor een volle maand wordt geteld.

§ 4. Het gemiddelde aantal werknemers bedoeld in § 1 is het gemiddelde van het per einde van elke maand van het boekjaar in het krachtens het koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten gehouden personeelsregister ingeschreven aantal werknemers uitgedrukt in voltijdse equivalenten.

Het aantal werknemers uitgedrukt in voltijdse equivalenten is gelijk aan het arbeidsvolume teruggebracht tot voltijds tewerkgestelde equivalenten, te berekenen voor de deeltijdse werknemers op basis van het conventioneel aantal te presteren uren, gerelateerd ten opzichte van de normale arbeidsduur van een vergelijkbare voltijdse werknemer (referentiewerknemer).

¹ KB 17/2/2000, art. 4

Wanneer de opbrengsten die voortspruiten uit het gewoon bedrijf van een vennootschap voor meer dan de helft bestaan uit opbrengsten die niet aan de omschrijving beantwoorden van de post “omzet”, dan moet voor de toepassing van § 1 onder omzet worden verstaan : het totaal van de opbrengsten met uitsluiting van de uitzonderlijke opbrengsten.

Het balanstotaal bedoeld in § 1 is de totale boekwaarde van de activa zoals ze blijkt uit het balansschema dat vastgesteld is bij koninklijk besluit op grond van artikel 92, § 1.

§ 5. Als de vennootschap met één of meer andere vennootschappen verbonden is in de zin van artikel 11, worden de criteria inzake omzet en balanstotaal bedoeld in § 1 berekend op geconsolideerde basis. Wat het criterium personeelsbestand betreft, wordt het aantal werknemers opgeteld dat door elk van de betrokken verbonden vennootschappen jaarlijks gemiddeld wordt tewerkgesteld.

§ 6. De Koning kan de in § 1 vermelde cijfers en de wijze waarop ze worden berekend, wijzigen. Deze koninklijke besluiten worden genomen na overleg in de Ministerraad en na advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven. Voor de wijziging van § 4, eerste en tweede lid, wordt bovendien het advies van de Nationale Arbeidsraad gevraagd.

Afdeling II

Kleine groepen

Art. 16. § 1. Een vennootschap samen met haar dochtervennootschappen, of vennootschappen die samen een consortium uitmaken, worden geacht een kleine groep te vormen, indien deze vennootschappen samen, op geconsolideerde basis, niet meer dan één van de volgende criteria overschrijden :

- jaaromzet, exclusief belasting over de toegevoegde waarde : 25.000.000 euro ¹
- balanstotaal : 12.500.000 euro¹
- jaargemiddelde van het personeelsbestand : 250.

De in het eerste lid bedoelde cijfers worden voor de boekjaren die ingaan voor 1 januari 2000 als volgt verhoogd :

- jaaromzet, exclusief de belasting over de toegevoegde waarde : 49.500.000 euro ²
- balanstotaal : 25.000.000²
- jaargemiddelde van het personeelsbestand : 500.

§ 2. De in § 1 bedoelde cijfers worden getoetst op de datum van de afsluiting van de jaarrekening van de consoliderende vennootschap, op basis van de laatste opgemaakte jaarrekeningen van de te consolideren vennootschappen; pas als twee jaar lang de criteria worden overschreden, heeft zulks uitwerking.

§ 3. Het gemiddelde aantal werknemers bedoeld in § 1 is het gemiddelde van het per einde van elke maand van het boekjaar in het krachtens het koninklijk besluit nr. 5 van 23 oktober 1978 betreffende het bijhouden van sociale documenten gehouden personeelsregister ingeschreven aantal werknemers, uitgedrukt in voltijdse equivalenten.

Het aantal werknemers uitgedrukt in voltijdse equivalenten is gelijk aan het arbeidsvolume teruggebracht tot voltijdse tewerkgestelde equivalenten, te berekenen voor de deeltijdse werknemers op basis van het

¹ KB 17/2/2000, art. 5

² KB 17/2/2000, art. 5

conventioneel aantal te presteren uren, gerelateerd ten opzichte van de normale arbeidsduur van een vergelijkbare voltijdse werknemer (referentiewerknemer).

Wanneer de opbrengsten die voortspruiten uit het gewoon bedrijf van een vennootschap voor meer dan de helft bestaan uit opbrengsten die niet aan de omschrijving beantwoorden van de post “omzet”, dan moet voor de toepassing van § 1 onder omzet worden verstaan : het totaal van de opbrengsten met uitsluiting van de uitzonderlijke opbrengsten.

Het balanstotaal bedoeld in § 1 is de totale boekwaarde van de activa zoals ze blijkt uit het balansschema dat vastgesteld is bij koninklijk besluit ter uitvoering van artikel 117, § 1.

§ 4. De Koning kan de in § 1 vermelde cijfers en de wijze waarop ze worden berekend, wijzigen. Deze koninklijk besluiten worden genomen na overleg in de Ministerraad en na advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

Geconsolideerde jaarrekening, jaarverslag en openbaarmakingsverplichtingen

Afdeling II

De consolidatieverplichting

Art. 109. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan :

- onder “consoliderende vennootschap”, de vennootschap die de geconsolideerde jaarrekening opstelt;
- onder “vennootschappen opgenomen in de consolidatie”, de consoliderende vennootschap alsmede haar integraal of evenredig geconsolideerde dochtervennootschappen en dochterondernemingen; worden niet beschouwd als vennootschappen die in de consolidatie zijn opgenomen, de vennootschappen en dochterondernemingen waarvan het aandeel in het eigen vermogen en in het resultaat met toepassing van de vermogensmutatiemethode in de geconsolideerde jaarrekening is opgenomen;
- “onder “dochteronderneming”, indien zij onder controle staan van een Belgische vennootschap,
  - 1° de dochtervennootschap naar Belgisch of buitenlands recht,
  - 2° het Europees economisch samenwerkingsverband met zetel in België of in het buitenland, en
  - 3° de instelling naar Belgisch of buitenlands recht, al dan niet openbaar, met of zonder winstoogmerk, die, al dan niet ingevolge haar statutaire opdracht een activiteit uitoefent van commerciële, financiële of industriële aard”;Wet 23/1/2001, art. 2. 7°b)
- onder “geconsolideerd geheel”, het geheel van vennootschappen die in de consolidatie zijn opgenomen.

Art. 110. Elke moedervernootschap moet een geconsolideerde jaarrekening en een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening opstellen indien zij, alleen of gezamenlijk, één of meer dochterondernemingen controleert.

Wet 23/1/2001, art. 2. 8°

Art. 111. In geval van een consortium moet een geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld waarin alle vennootschappen worden opgenomen die het consortium vormen, alsook hun dochterondernemingen.

Wet 23/1/2001, art. 2. 9°

Elk van de vennootschappen die het consortium vormen, wordt als een consoliderende vennootschap beschouwd.

De vennootschappen die het consortium vormen, staan gezamenlijk in voor de opstelling en de openbaarmaking van de geconsolideerde jaarrekening en het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening.

Art. 112. Een vennootschap wordt vrijgesteld van de verplichting om een geconsolideerde jaarrekening en een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening op te stellen wanneer ze deel uitmaakt van een kleine groep.

Art. 113. § 1. Een vennootschap wordt, voor zover is voldaan aan de voorwaarden bepaald in § 2, vrijgesteld van de verplichting om een geconsolideerde jaarrekening en een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening op te stellen indien zij zelf de dochtervennootschap is van een moedervennootschap die een geconsolideerde jaarrekening en een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening opstelt, laat controleren en openbaar maakt.

§ 2. De beslissing om gebruik te maken van de in § 1 bedoelde vrijstelling wordt genomen door de algemene vergadering van de betrokken vennootschap voor ten hoogste twee boekjaren; deze beslissing kan worden vernieuwd.

Tot de vrijstelling kan slechts worden besloten indien aan de volgende voorwaarden is voldaan :

1° de vrijstelling werd goedgekeurd in een algemene vergadering door een aantal stemmen dat negen tiende vertegenwoordigt van de stemmen verbonden aan het geheel van de effecten of, indien de betrokken vennootschap niet de rechtsvorm heeft van een naamloze vennootschap of van een commanditaire vennootschap op aandelen, door een aantal stemmen dat acht tienden vertegenwoordigt van het aantal stemmen verbonden aan het geheel van de stemrechten der vennoten;

2° de betrokken vennootschap en, onverminderd artikel 116, al haar dochtervennootschappen worden opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening opgesteld door de in § 1 bedoelde moedervennootschap;

3° a) indien de in § 1 bedoelde moedervennootschap valt onder het recht van een lidstaat van de Europese Unie, moeten haar geconsolideerde jaarrekeningen worden opgesteld, gecontroleerd en openbaar gemaakt overeenkomstig de voorschriften die deze lidstaat heeft uitgevaardigd met toepassing van de richtlijn 83/349/EEG van de Raad van 13 juni 1983;

b) indien de in § 1 bedoelde moedervennootschap niet valt onder het recht van een lidstaat van de Europese Unie, dan worden haar geconsolideerde jaarrekening en haar jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening opgesteld overeenkomstig voornoemde richtlijn 83/349/EEG dan wel op een gelijkwaardige wijze als de jaarrekeningen en jaarverslagen die zijn opgesteld in overeenstemming met deze richtlijn; deze geconsolideerde jaarrekening wordt gecontroleerd door een persoon die krachtens het recht waaronder deze moedervennootschap valt, is gemachtigd om de jaarrekening te certificeren;

4° a) een exemplaar van de geconsolideerde jaarrekening van de in § 1 bedoelde moedervennootschap, van het controleverslag over deze jaarrekening en van een stuk dat de inlichtingen voorgeschreven door artikel 119 bevat, worden binnen twee maanden nadat zij verkrijgbaar zijn gesteld voor de vennoten en uiterlijk zeven maanden na afsluiting van het boekjaar waarop zij betrekking hebben, door de bestuurders of zaakvoerders van de vrijgestelde vennootschap neergelegd bij de Nationale Bank van België. De artikelen 101, 102, eerste tot derde lid, en 103 zijn van toepassing. Voor de toepassing van artikel 102, derde lid, is het bedoelde dossier het dossier van de vrijgestelde vennootschap;

b) eenieder kan op de zetel van de vrijgestelde vennootschap inzage nemen van het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening van de in § 1 bedoelde moedervennootschap en daarvan op aanvraag, kosteloos een volledig afschrift krijgen;

c) de geconsolideerde jaarrekening, het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening en het controleverslag van de geconsolideerde jaarrekening van de in § 1 bedoelde moedervennootschap

moeten, met het oog op hun verkrijgbaarstelling voor het publiek in België overeenkomstig voorgaande leden, in taal of de talen worden opgesteld of vertaald waarin de vrijgestelde vennootschap haar jaarrekening dient openbaar te maken;

- d) de geconsolideerde jaarrekening van de in § 1 bedoelde moedervernootschap en het geconsolideerde jaar- en controleverslag over deze jaarrekening hoeven evenwel niet te worden openbaar gemaakt zoals voorgeschreven in de punten a) en b) wanneer zij reeds met toepassing van de artikelen 120 en 121 of van punt a) werden openbaar gemaakt in de taal of de talen als bedoeld in punt c).

§ 3. De toelichting bij de jaarrekening van de vrijgestelde vennootschap :

- 1° vermeldt dat zij gebruik heeft gemaakt van de in § 1 geboden mogelijkheid om geen eigen geconsolideerde jaarrekening noch een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening op te maken en openbaar te maken;
- 2° vermeldt de naam en de zetel en als het een vennootschap naar Belgisch recht betreft, het btw-nummer of het nationale identificatienummer van de vennootschap die de in § 2, 2°, bedoelde geconsolideerde jaarrekening opstelt en openbaar maakt;
- 3° vermeldt, ingeval toepassing wordt gemaakt van § 2, d), de datum van neerlegging van de bedoelde stukken;
- 4° bevat een bijzondere motivering inzake de naleving van de in dit artikel voorgeschreven voorwaarden.

§ 4. In geval van consolidatie bij een consortium is de in § 1 bedoelde vrijstelling eveneens van toepassing, met dien verstande dat voor de toepassing van de §§ 2 en 3 de geconsolideerde jaarrekening van het consortium, de geconsolideerde jaarrekening van de moedervernootschap vervangt.

Art. 114. De in de artikelen 112 en 113 bedoelde vrijstellingen zijn niet van toepassing wanneer alle of een deel van de aandelen die zijn uitgegeven door één van de vennootschappen die moeten worden geconsolideerd, zijn genoteerd in de zin van artikel 4.

Art. 115. De artikelen 112 en 113 laten onverlet de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen over de opstelling van een geconsolideerde jaarrekening of van een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening indien deze stukken worden verlangd :

1° ter voorlichting van de werknemers of van hun vertegenwoordigers;

2° op verzoek van overheid of rechter voor eigen kennisneming.

Afdeling III

Consolidatiekring en geconsolideerde rekening

Art. 116. De Koning bepaalt de regels volgens welke de consolidatiekring wordt vastgesteld.

Art. 117. § 1. De Koning bepaalt de vorm en de inhoud van de geconsolideerde jaarrekening.

§ 2. In geval van consolidatie bij een consortium mag de geconsolideerde jaarrekening worden opgesteld volgens de wetgeving en in de nationale munt van een buitenlandse vennootschap die tot het consortium behoort, wanneer het hoofdbedrijf van het consortium in die vennootschap is gelokaliseerd dan wel geschiedt in de munt van het land waar zij haar zetel heeft.

Onder de eigen-vermogensposten in de geconsolideerde jaarrekening moeten de samengevoegde bedragen worden opgenomen die zijn toe te rekenen aan elk van de vennootschappen die het consortium vormen.

Art. 118. De geconsolideerde jaarrekening moet worden opgesteld door het bestuursorgaan van de vennootschap.

Afdeling IV

Jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening

Art. 119. De geconsolideerde jaarrekening wordt door de bestuurders of zaakvoerders een jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening gevoegd.

Dit verslag bevat :

- 1° een commentaar op de geconsolideerde jaarrekening waarbij een getrouw overzicht wordt gegeven van de gang van zaken en van de positie van het geconsolideerde geheel;
- 2° informatie omtrent de belangrijke gebeurtenissen die na het einde van het boekjaar hebben plaatsgevonden;
- 3° voor zover zij niet van die aard zijn dat zij ernstig nadeel zouden berokkenen aan een vennootschap opgenomen in de consolidatie, inlichtingen over de omstandigheden die de ontwikkeling van het geconsolideerde geheel aanmerkelijk kunnen beïnvloeden;
- 4° informatie omtrent de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling. Het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening mag worden gecombineerd met het jaarverslag dat is opgesteld op grond van artikel 96, in zoverre de vereiste gegevens afzonderlijk worden verstrekt voor de consoliderende vennootschap en het geconsolideerde geheel.

115

Afdeling V

Openbaarmakingsverplichtingen

Art. 120. De geconsolideerde jaarrekening en het verslag over de geconsolideerde jaarrekening worden ter beschikking gesteld van de vennoten van de consoliderende vennootschap onder dezelfde voorwaarden en binnen dezelfde termijnen als de jaarrekening. Deze stukken worden aan de algemene vergadering meegedeeld en binnen dezelfde termijn als de jaarrekening openbaar gemaakt.

Van het eerste lid kan worden afgeweken wanneer de geconsolideerde jaarrekening wordt afgesloten op een ander tijdstip dan de jaarrekening van de consoliderende vennootschap om rekening te houden met de balansdatum van de meeste of van de belangrijkste van de in de consolidatie opgenomen vennootschappen. In dat geval moeten de geconsolideerde jaarrekening en de geconsolideerde verslagen uiterlijk zeven maanden na afsluitdatum ter beschikking worden gesteld van de vennoten en openbaar gemaakt.

Art. 121. De artikelen 100, 1°, en 101 tot 106, alsook de ter uitvoering van deze artikelen genomen besluiten, zijn van toepassing op de geconsolideerde jaarrekeningen en op de verslagen over de geconsolideerde jaarrekening.

Voor de toepassing van artikel 102, derde lid, is het bedoelde dossier het dossier van de consoliderende vennootschap.

De geconsolideerde jaarrekening kan, naast de openbaarmaking voorgeschreven door het eerste lid, in de munt waarin zij overeenkomstig de toepasselijke wetgeving is opgesteld, ook openbaar gemaakt worden in de munt van een lidstaat van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling, zulks met gebruiksmaking van de omrekeningskoers op de datum van de geconsolideerde balans. Deze koers wordt in de toelichting aangegeven.

BIJLAGE 3

INFORMATIE EN TERMIJNEN WAAROVER HET ONDERNEMINGSHOOFD BESCHIKT OM ZE AAN DE ONDERNEMINGSRAAD TE VERSTREKKEN

SOORT VAN INFORMATIE	VOORWERP VAN DE INFORMATIE
BASISINFORMATIE	<p>a) het statuut van de onderneming ;</p> <p>b) de concurrentiepositie van de onderneming op de markt ;</p> <p>c) de productie en de productiviteit ;</p> <p>d) de financiële structuur van de onderneming ;</p> <p>e) de budgettering en de kostprijsberekening ;</p> <p>f) de personeelskosten ;</p> <p>g) het programma en de algemene toekomstverwachtingen van de onderneming ;</p> <p>h) het wetenschappelijk speurwerk ;</p> <p>i) de overheidshulp van gelijk aard die aan de onderneming verleend werd ;</p> <p>j) het organigram van de onderneming.</p>
JAARLIJKSE VOORLICHTING	<p>* een schriftelijke bijwerking van de basisinformatie ;</p> <p>* de balans ;</p> <p>* de resultatenrekeningen ;</p> <p>* de bijlage ;</p> <p>* eventueel, het rapport van de revisor ;</p> <p>* het verslag over de fiscale, financiële en sociale aanmoedigingsmaatregelen vanwege de overheid ;</p> <p>* de geconsolideerde jaarrekening ;</p> <p>* het geconsolideerde jaaroverzicht.</p>
PERIODIEKE VOORLICHTING	<p>Inlichtingen over met name het te verwachten verloop van de afzet, van de bestellingen, van de markt, van de productie, van de kosten en van de kostprijzen, van de voorraden, van de productiviteit en van de tewerkstelling.</p> <p>Inlichtingen over de uitvoering van het programma van de onderneming.</p> <p>Inlichtingen omtrent de toepassing van de fiscale, financiële en sociale aanmoedigingsmaatregelen vanwege de overheid.</p> <p>In voorkomend geval, inlichtingen inzake het beheer bij middel van budgettering en eventueel naar doelstelling</p>
OCCASIONELE VOORLICHTING	<p>1° telkens zich gebeurtenissen voordoen die een belangrijke weerslag kunnen hebben op de onderneming ;</p> <p>2° in alle gevallen waarin interne beslissingen die een belangrijke weerslag kunnen hebben op de onderneming tot stand komen.</p>

WETTELIJKE OF REGLEMENTAIRE BEPALINGEN	TERMIJN
art. 4 tot 14 kb 27/11/1973	Binnen de twee maanden die volgen op de verkiezing of herverkiezing van de leden van de ondernemingsraad
art. 5 kb 27/11/1973	Deze informatie wordt toegelicht en besproken tijdens een vergadering
art. 6 kb 27/11/1973	die met dit doel wordt samengeroepen ten minste vijftien dagen en
art. 7 kb 27/11/1973	hoogstens twee maanden na het overhandigen van de bescheiden.
art. 8 kb 27/11/1973	
art. 9 kb 27/11/1973	
art. 10 kb 27/11/1973	
art. 11 kb 27/11/1973	
art. 12 kb 27/11/1973	
art. 13 kb 27/11/1973	
art. 14 kb 27/11/1973	
art. 15 tot 23 kb 27/11/1973	Verstrekt en besproken in de loop van de drie maanden die volgen op het afsluiten van het dienstjaar
art. 1 kb 12/3/1981 en art. 1 kb 6/3/1990	De vergadering van de ondernemingsraad gewijd aan het onderzoek van deze voorlichting heeft verplicht plaats voor de algemene vergadering tijdens welke de vennoten zich uitspreken over het beheer en de jaarrekeningen.
art. 19 kb 27/11/1973	
art. 20 kb 27/11/1973	Vijftien dagen voor de algemene vergadering
art. 20 kb 27/11/1973 (art. 2 kb 12/8/1981)	
art. 21 kb 27/11/1973 (art. 2 kb 6/3/1990)	
art. 17 kb 27/11/1973 (art. 1 kb 6/3/1990)	
art. 24 kb 27/11/1973	Ten minste om de drie maanden
	Een samenvatting van deze voorlichting wordt aan de leden van de ondernemingsraad medegedeeld vijftien dagen voor de vergadering met op de agenda het onderzoek van deze voorlichting
art. 3 kb 12/8/1981	
art. 25 kb 27/11/1973	Zo mogelijk worden deze beslissingen medegedeeld alvorens ze worden uitgevoerd.

BIJLAGE 4

LIJST VAN DE AAN DE AANDEELHOUDERS BEZORGDE STUKKEN DIE IN HET KADER VAN DE JAARLIJKSE EN OCCASIONELE VOORLICHTING AAN DE ONDERNEMINGSRAAD MOETEN WORDEN MEDEGEDEELD

VOORWERP VAN DE INFORMATIE	AARD VAN DE INFORMATIE
A. Ingevolge het wetboek van vennootschappen	
I. Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid	
1. Quasi-inbreng	
verkrijging binnen twee jaar na de oprichting	-verslag van de commissaris
van vermogensbestanddelen toebehorend	of een bedrijfsrevisor
aan een oprichter, zaakvoerder of vennoot	-bijzonder verslag van het bestuursorgaan
2. Uitgifte van aandelen zonder stemrecht	
door conversie van reeds uitgegeven aandelen	maximumaantal te converteren aandelen,
met stemrecht	conversievoorwaarden en -termijn
3. Algemene vergadering	oproeping
	-datum
	-agenda
	-afschrift van de stukken die ter beschikking moeten worden gesteld
a. Gewone algemene vergadering	-jaarrekening
	-geconsolideerde jaarrekening
	-samenstelling van de portefeuille
	-lijst van de vennoten die hun aandelen niet
	hebben volgestort
	-jaarverslag en verslag van de commissarissen
b. Buitengewone algemene vergadering	-hetzij, voorstel tot wijziging van de statuten
	(bepaaldelijk aangegeven in de oproeping)
	-hetzij, wijziging van het doel (verslag van het
	bestuursorgaan, staat van activa en passiva,
	verslag van de commissarissen over die staat)
	-hetzij, wijziging van de rechten verbonden
	aan effecten (verslag van het bestuursorgaan)
4. Kapitaalverhoging	
a. Algemeen	cf. hierboven de procedure inzake statuten-
	regeling
b. Inbreng in natura	-verslag van commissaris of van
	een bedrijfsrevisor
	- bijzonder verslag van het bestuursorgaan
5. Kapitaalvermindering	cf. hierboven de procedure
	inzake statutenwijziging
6. Verlies waardoor het nettoactief gedaald is	bijzonder verslag van het bestuursorgaan
tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal	

WETTELIJKE OF VERORDENENDE BEPALINGEN	TERMIJN
art. 220 tot 222 WV	samen met de oproepingsbrief voor de algemene vergadering (art. 269 WV) vijftien dagen voor die vergadering (art. 268 WV)
art. 241 WV	vijftien dagen voor de algemene vergadering
art. 268 en 269 WV	vijftien dagen voor de algemene vergadering
art. 283 WV	idem (cf. art. 269)
art. 286 WV	idem (cf. art. 269)
art. 287 WV	idem (cf. art. 269)
art. 288 WV	idem (cf. art. 269)
art. 302 WV	idem (cf. art. 269)
art. 313 WV	idem (cf. art. 269)
art. 316 WV	idem (cf. art. 269)
art. 332 WV	idem (cf. art. 269)

VOORWERP VAN DE INFORMATIE	AARD VAN DE INFORMATIE
II. Coöperatieve vennootschap	
A. Gemeenschappelijke bepalingen	
Algemene vergadering van vennoten	a) verzending aan de vennoten die erom verzoeken van een afschrift van de stukken waarvoor het wetboek van vennootschappen in deze mogelijkheid voorziet
	b) oproeping tot de algemene vergadering
B. Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid	
1. Quasi-inbreng	- verslag opgemaakt door de commissaris of door een bedrijfsrevisor
verkrijging binnen twee jaar na de oprichting van vermogensbestanddelen toebehorend aan een oprichter, bestuurder of vennoot	- bijzonder verslag van het bestuursorgaan
2. Algemene vergadering van vennoten	- jaarrekening
	- geconsolideerde jaarrekening
	- samenstelling van de portefeuille
	- jaarverslag en verslag van de commissarissen
3. Wijziging van het doel	- verslag van het bestuursorgaan
	- staat van activa en passiva
	- verslag van de commissarissen over die staat
4. Kapitaalverhoging door inbreng in natura	- verslag van de commissaris of van een bedrijfsrevisor
	- bijzonder verslag van het bestuursorgaan
5. Verlies waardoor het nettoactief gedaald is tot minder dan de helft van het vaste gedeelte van het maatschappelijk kapitaal	- bijzonder verslag van het bestuursorgaan
6. Wijziging van de aansprakelijkheid van de vennoten	- staat van activa en passiva
	- verslag van een bedrijfsrevisor of een externe accountant over die staat

WETTELIJKE OF VERORDENENDE BEPALINGEN	TERMIJN
art. 381 WV	vijftien dagen voor de algemene vergadering
art. 383 WV	minstens vijftien dagen voor de algemene vergadering
art. 396 WV	idem
art. 410 WV	idem - art. 381 WV voor jaarrekening en verslagen - de andere stukken zijn be- schikbaar ten zetel van de vennootschap
art. 413 WV	idem - art. 381 WV
art. 423 WV	idem
art. 431 WV	idem
art. 436 WV	idem

VOORWERP VAN DE INFORMATIE	AARD VAN DE INFORMATIE
III. Naamloze vennootschap	
1. Quasi-inbreng	- verslag opgemaakt door een commissaris of een bedrijfsrevisor - bijzonder verslag van de raad van bestuur
2. a) Besluit van de raad van bestuur tot splitsing in twee delen van een register van effecten op naam	- bekendmaking in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad van de plaats waar het tweede deel van het register berust
b) Wijziging door de algemene vergadering van het besluit tot splitsing van het register	
3. Onafhankelijke bestuurders	- kandidatenlijst
4. Algemene vergadering van de aandeel houders	- oproeping, agenda - voorstellen tot besluit - jaarrekening - jaarverslag - verslag van de commissarissen - geconsolideerde jaarrekening
5. Wijziging van het doel	- verslag van de raad van bestuur - staat van activa en passiva
6. Wijziging van de rechten verbonden aan effecten	- verslag van de raad van bestuur
7. Kapitaalverhoging	
a) Algemeen	- verslag van de raad van bestuur (cf. art. 560 WV)
b) Uitgifte van aandelen zonder vermelding van nominale waarde	- omstandig verslag van de raad van bestuur - verslag opgesteld door een commissaris of door een bedrijfsrevisor of een externe accountant
c) Uitgifte van converteerbare obligaties of warrants	- bijzonder verslag van de raad van bestuur
d) Uitoefening van het voorkeurrecht voor de aandelen waarop in geld wordt ingeschreven, de converteerbare obligaties en de warrants	- bericht in de Bijlagen bij het Belgisch Staatsblad en in de pers - aangetekende brief aan de houders van aandelen op naam
e) Beperking van het voorkeurrecht	- omstandig verslag van de raad van bestuur - verslag opgesteld door de commissaris of door een bedrijfsrevisor of een externe accountant
f) Inbreng in natura	- voorafgaand verslag van de commissaris of van een bedrijfsrevisor - bijzonder verslag van de raad van bestuur
g) Verhoging van het geplaatste maatschappelijk kapitaal tot het toegestane kapitaal	bij d), e) en f) hierboven vermelde stukken

WETTELIJKE OF VERORDENENDE BEPALINGEN	TERMIJN
art. 445 en 447 WV	vanaf vijftien dagen voor de algemene vergadering (art. 533 en 535 WV)
art. 464 WV	
art. 464 WV	
art. 524 WV	voor de algemene vergadering
art. 533, 535 en 553 WV	vanaf vijftien dagen voor de algemene vergadering
	drie weken voor de algemene vergadering bij de genoteerde vennootschappen
art. 559 WV	idem
art. 560 WV	idem
art. 581 WV	idem
art. 582 WV	idem
art. 583 WV	idem
art. 593 WV	geen voorgeschreven termijn
art. 596 WV	vanaf vijftien dagen voor de algemene vergadering (art. 535 WV)
art. 602 WV	idem
	idem
art. 603 WV	

VOORWERP VAN DE INFORMATIE	AARD VAN DE INFORMATIE
h) Hernieuwing van de onder g) hierboven vermelde bevoegdheid	- bijzonder verslag van de raad van bestuur
i) Kapitaalverhoging ten gunste van het personeel	- overleg in de centrale ondernemingsraad van de vennootschap over het beginsel om over te gaan tot de verrichting - advies van die ondernemingsraad over de wijze waarop de vennootschap de verrichting ten uitvoer brengt.
8. Kapitaalvermindering	- verslag van de raad van bestuur - staat van activa en passiva - verslag van de commissaris
9. Verkrijging van eigen effecten (met of zonder stemrecht)	idem bijkomende gegevens in het jaarverslag
10. Aankoop van effecten van een nv door een rechtstreeks gecontroleerde dochtervennootschap	idem
11. Inpandneming van eigen effecten	idem - art. 620 hierboven
12. Verlies waardoor het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal	- bijzonder verslag van de raad van bestuur
13. Verlenging van een nv	- verslag van de raad van bestuur
IV. Commanditaire vennootschap op aandelen	
V. Herstructurering van vennootschappen	
a) Fusie door overneming	- omstandig schriftelijk verslag van het bestuurs orgaan - schriftelijk verslag opgesteld door de commissaris, een bedrijfsrevisor of een externe accountant
b) Fusie door oprichting van een nieuwe vennootschap	idem
c) Met fusie door overneming gelijkgestelde verrichtingen	fusievoorstel
d) Splitsing door overneming	- splitsingsvoorstel - omstandig schriftelijk verslag van het bestuursorgaan - schriftelijk verslag opgesteld door de commissaris, door een bedrijfsrevisor of door een externe accountant
e) Splitsing door oprichting van nieuwe vennootschappen	idem

WETTELIJKE OF VERORDENENDE BEPALINGEN	TERMIJN
art. 604 WV	idem
art. 609 WV	
art. 612 WV	idem
art. 620 en 626 WV	idem
art. 624 WV	
art. 627 WV	idem
art. 630 WV	idem
art. 633 WV	idem
art. 645 WV	idem
art. 657 WV	
De bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen zijn mede van toepassing op de commanditaire vennootschappen op aandelen	
art. 694 en 695 WV	minstens een maand voor de algemene vergadering die over het fusievoorstel moet besluiten
art. 707, 708 en 710 WV	idem
art. 720 WV	idem
art. 728, 730 en 731 WV	idem
art. 743, 745 en 746 WV	idem

VOORWERP VAN DE INFORMATIE	AARD VAN DE INFORMATIE
f) Inbrengen van een algemeenheid of van een bedrijfstak	omstandig schriftelijk verslag van het bestuursorgaan van de vennootschap die de inbreng doet
g) Overdracht van een algemeenheid of van een bedrijfstak	- schriftelijk verslag van het bestuursorgaan - schriftelijk verslag van de commissaris of een bedrijfsrevisor of externe accountant
VI. Omzetting van vennootschappen	- staat van activa en passiva - toelichting in een verslag van het bestuursorgaan - verslag van de commissaris of een bedrijfsrevisor of externe accountant
VII. Economisch samenwerkingsverband	
1. Vergadering van de leden	- oproeping - agenda - jaarrekening
2. Bijzondere inlichtingen	- inlichtingen voorgeschreven door art. 5, 8, 11 en 14 van het kb van 27 november 1973
B. Bijzondere wettelijke en verordenende bepalingen	
Openbaar overnamen aanbod	kennisgeving van het openbaar overnameaanbod en van het advies van de raad van bestuur waarin het standpunt van de ondernemingsraad wordt vermeld

WETTELIJKE OF VERORDENENDE BEPALINGEN	TERMIJN
art. 760, 761 WV	idem fusie en splitsing
art. 770, 771, 772 WV	uiterlijk een maand voor de algemene vergadering
art. 774, 776, 777, 778 WV	vijftien dagen voor de algemene vergadering
art. 861, 862, 866 WV	
art. 871 WV	
art. 3, 4, 5, 15 en 18 tot 20 kb van 8 november 1989 op de openbare overname- aanbiedingen en de wijzigingen in de controle op vennootschappen	nadat de Commissie voor het Bank- en Financiewezen de doelvennootschap op de hoogte heeft gebracht en nadat de raad van bestuur van die vennootschap zich heeft uitgesproken over het bod

BIJLAGE 5

WETTELIJKE EN VERORDENENDE BEPALINGEN BETREFFENDE DE STUKKEN DIE MOETEN WORDEN BEZORGD AAN DE ONDERNEMINGSRAAD (CF. ART. 2 EN 25 KB 27/11/1973 EN DE BIJLAGEN 3 EN 4)

A. Uittreksels uit het wetboek van vennootschappen

I. Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

1. Quasi-inbreng – Verkrijging binnen twee jaar na de oprichting van vermogensbestanddelen toebehorend aan een oprichter, zaakvoerder of vennoot

Art. 220 Omtrent elk vermogensbestanddeel, toebehorend aan een oprichter, zaakvoerder of vennoot, hetwelk de vennootschap overweegt binnen twee jaar te rekenen van de oprichting, in voorkomend geval met toepassing van artikel 60, te verkrijgen tegen een vergoeding van ten minste een tiende van het geplaatste kapitaal, wordt een verslag opgemaakt door de commissaris, of in de vennootschappen waar die er niet is, door een bedrijfsrevisor, die wordt aangewezen door het bestuursorgaan.

[....]

Art. 222 Het verslag bedoeld in artikel 220, vermeldt de naam van de eigenaar van het goed dat de vennootschap wil verkrijgen, de beschrijving van dit goed, alsook de vergoeding die werkelijk als tegenprestatie voor de verkrijging wordt verstrekt en de toegepaste waarderingsmethode. Het verslag moet aangeven of de waarden waartoe deze methoden leiden, tenminste gelijk zijn aan de als tegenprestatie verstrekte vergoeding. Bij dit verslag wordt een bijzonder verslag gevoegd, waarin het bestuursorgaan uiteenzet waarom de overwogen verkrijging van belang is voor de vennootschap en eventueel ook waarom afgeweken wordt van de conclusies van het bijgevoegde verslag.

[....]

Deze verkrijging behoeft vooraf de goedkeuring van de algemene vergadering. De in het tweede lid genoemde verslagen worden in de agenda vermeld.

Een afschrift van deze verlagen wordt verzonden overeenkomstig artikel 269.

[....]

Art. 268 Het bestuursorgaan en de commissarissen, indien er zijn, kunnen de algemene vergadering bijeenroepen. Zij moeten die bijeenroepen wanneer vennoten die een vijfde van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen, het vragen.

De oproepingen tot de algemene vergadering vermelden de agenda met de te behandelen onderwerpen. Zij worden vijftien dagen voor de vergadering bij een per post aangetekende brief verzonden aan de vennoten, de houders van certificaten die met medewerking van de vennootschap werden uitgegeven, de obligatiehouders, de commissarissen en de zaakvoerders.

Art. 269 Samen met de oproepingsbrief voor de algemene vergadering, wordt aan de vennoten, de commissarissen en de zaakvoerders een afschrift verzonden van de stukken die hen krachtens dit wetboek ter beschikking worden gesteld

[....]

2. Uitgifte van aandelen zonder stemrecht door conversie van reeds uitgegeven aandelen met stemrecht

Art. 241

In geval van uitgifte van aandelen zonder stemrecht, door conversie van reeds uitgegeven aandelen met stemrecht, bepaalt de algemene vergadering, volgens de regels gesteld voor de wijziging van de statuten, het maximumaantal te converteren aandelen, alsook de conversievoorwaarden.

[....]

3. Bijeenroeping van de algemene vergadering

Art. 268 (zie hierboven)

Art. 269 (zie hierboven)

a) Gewone algemene vergadering

Art. 283 Vijftien dagen voor de algemene vergadering mogen de vennoten, de houders van certificaten die met medewerking van de vennootschap werden uitgegeven, en de obligatiehouders, ter zetel van de vennootschap, kennis nemen van :

- 1° de jaarrekening
- 2° in voorkomend geval, de geconsolideerde jaarrekening;
- 3° de lijst der openbare fondsen, aandelen, obligaties en andere effecten van vennootschappen die de portefeuille uitmaken;
- 4° de lijst der vennoten die hun aandelen niet hebben volgestort, met vermelding van het getal van hun aandelen en van hun woonplaats;
- 5° het jaarverslag en het verslag van de commissarissen.

De jaarrekening en de verslagen vermeld in het eerste lid, 5°, worden verzonden aan de vennoten, overeenkomstig artikel 269, eerste lid.

b) Buitengewone algemene vergadering

Art. 286 Tenzij anders is bepaald, heeft de algemene vergadering het recht om wijzigingen aan te brengen in de statuten.

De algemene vergadering kan over wijzigingen in de statuten alleen dan geldig beraadslagen en besluiten, wanneer de voorgestelde wijzigingen bepaaldelijk zijn aangegeven in de oproeping en wanneer de aanwezigen ten minste de helft van het maatschappelijk kapitaal vertegenwoordigen.

[....]

Art. 287 Indien de statutenwijziging betrekking heeft op het doel van de vennootschap, moet het bestuursorgaan de voorgestelde wijziging omstandig verantwoorden in een verslag dat in de agenda vermeld wordt. Bij dat verslag wordt een staat van activa en passiva gevoegd die niet meer dan drie maanden voordien is vastgesteld. De commissarissen brengen afzonderlijk verslag uit over die staat. Een afschrift van deze verslagen wordt verzonden overeenkomstig artikel 269.

[....]

Art. 288 Indien er verschillende soorten van aandelen bestaan, kan de algemene vergadering, niettegenstaande elke hiermee strijdige bepaling in de statuten, hun respectieve rechten wijzigen of besluiten dat de aandelen of effecten van een bepaalde soort worden vervangen door die van een andere soort.

De voorgestelde wijzigingen worden, met een omstandige verantwoording, door het bestuursorgaan meegedeeld in een verslag dat in de agenda vermeld wordt. Een afschrift van dit verslag wordt verzonden overeenkomstig artikel 269.

[....]

4) Kapitaalverhoging

a) Algemeen

Art. 302 Tot verhoging van het kapitaal wordt besloten door de algemene vergadering volgens de regels gesteld voor de wijziging van de statuten, in voorkomend geval met toepassing van artikel 288.

b) Inbreng in natura

Art. 313 Indien een kapitaalverhoging een inbreng in natura omvat, maakt een commissaris, of voor de vennootschappen waar er geen is, een bedrijfsrevisor, aangewezen door het bestuursorgaan, een verslag op. Dat verslag heeft inzonderheid betrekking op de beschrijving van elke inbreng in natura en de toegepaste waarderingsmethoden. Het verslag moet aangeven of het resultaat van deze methode, ten minste overeenkomt met het aantal en de nominale waarde van de tegen de inbreng uit te geven aandelen en, in voorkomend geval, met de uitgiftepremie van de tegen de inbreng uit te geven aandelen. Het verslag vermeldt welke werkelijke vergoeding als tegenprestatie voor de inbreng wordt verstrekt.

Bij dit verslag, wordt een bijzonder verslag gevoegd, waarin het bestuursorgaan uiteenzet waarom zowel de inbreng als de voorgestelde kapitaalverhoging van belang zijn voor de vennootschap en eventueel ook waarom afgeweken wordt van de conclusie van het bijgevoegde verslag.

Het verslag van de bedrijfsrevisor en het bijzonder verslag van het bestuursorgaan worden neergelegd op de griffie van de rechtbank van koophandel overeenkomstig artikel 75. Deze verslagen worden vermeld in de agenda van de algemene vergadering die over de kapitaalverhoging moet beslissen. Een afschrift van de verslagen wordt verzonden overeenkomstig artikel 269.

[....]

5. Kapitaalvermindering

Art. 316 Tot een vermindering van het maatschappelijk kapitaal kan slechts worden besloten door de algemene vergadering van de wijze vereist voor de wijziging van de statuten, waarbij de vennoten die zich in gelijke omstandigheden bevinden gelijk behandeld worden. In voorkomend geval wordt toepassing gemaakt van artikel 288.

In de oproeping tot de algemene vergadering die over een vermindering van het kapitaal moet beslissen, wordt het doel van de vermindering en de voor de verwezenlijking ervan te volgen werkwijze, vermeld.

6. Verlies waardoor het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal

Art. 332 Wanneer ten gevolge van geleden verlies het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal, moet de algemene vergadering, behoudens strengere bepalingen in de statuten, bijeenkomen binnen een termijn van ten hoogste twee maanden nadat het verlies is vastgesteld of krachtens wettelijke of statutaire bepalingen had moeten worden vastgesteld om, in voorkomend geval, volgens de regels die voor een statutenwijziging zijn gesteld, te beraadslagen en te besluiten over de ontbinding van de vennootschap en eventueel over andere in de agenda aangekondigde maatregelen.

Het bestuursorgaan verantwoordt zijn voorstellen in een bijzonder verslag dat vijftien dagen voor de algemene vergadering ter beschikking van de vennoten wordt gesteld op de zetel van de vennootschap. Indien het bestuursorgaan voorstelt de activiteit voort te zetten, geeft hij in het verslag een uiteenzetting van de maatregelen die hij overweegt te nemen tot herstel van de financiële toestand van de vennootschap. Dat verslag wordt in de agenda vermeld. Een afschrift ervan wordt verzonden overeenkomstig artikel 269.

Op dezelfde wijze wordt gehandeld wanneer het netto-actief ten gevolge van geleden verlies gedaald is tot minder dan een vierde van het maatschappelijk kapitaal, met dien verstande dat de ontbinding plaatsheeft wanneer zij wordt goedgekeurd door een vierde gedeelte van de ter vergadering uitgebrachte stemmen.

131

[....]

II. Coöperatieve vennootschappen

A. Gemeenschappelijke bepalingen

Algemene vergadering

a) stukken

Art. 381

Vijftien dagen voor de algemene vergadering verzendt het bestuursorgaan aan de vennoten die erom verzoeken, onverwijld en kosteloos een afschrift van de stukken waarvoor dit wetboek in deze mogelijkheid voorziet.

b) oproeping

Art. 383 Tenzij anders bepaald door de statuten, geschiedt de oproeping tot de algemene vergadering minstens vijftien dagen voor de algemene vergadering bij aangetekende brief, ondertekend door de bestuurders.

B. Coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

1. Quasi-inbreng – Verkrijging met beperkte aansprakelijkheid , oprichting van vermogensbestanddelen toebehorend aan een oprichter, bestuurder of vennoot

Art. 396. § 1. Omtrent elk vermogensbestanddeel toebehorend aan een oprichter, bestuurder of vennoot, hetwelk de vennootschap overweegt binnen twee jaar te rekenen van de oprichting, in voorkomend geval met toepassing van artikel 60, te verkrijgen tegen een vergoeding van ten minste een tiende van het vaste gedeelte van het maatschappelijk kapitaal, wordt een verslag opgemaakt door de commissaris, of in de vennootschappen waar die er niet is, door een bedrijfsrevisor, die wordt aangewezen door het bestuursorgaan.

Het eerste lid is van toepassing op de overdracht gedaan door een persoon die handelt in eigen naam, maar voor rekening van een oprichter, bestuurder of vennoot.

§ 2. Paragraaf 1 is niet van toepassing op verkrijgingen in het gewone bedrijf van de vennootschap en die plaatshebben tegen de voorwaarden en tegen de zekerheden die de vennootschap normaal voor soortgelijke verrichtingen eist, en evenmin op verkrijgingen ter beurse en op verkrijgingen bij een gerechtelijke verkoop.

§ 3. Het verslag bedoeld in § 1 vermeldt de naam van de eigenaar van het goed dat de vennootschap voornemens is te verkrijgen, de beschrijving van dit goed, alsook de vergoeding die werkelijk als tegenprestatie voor de verkrijging wordt verstrekt en de toegepaste waarderingsmethode. Het verslag moet aangeven of het resultaat van deze waarderingsmethode, ten minste gelijk is aan de als tegenprestatie verstrekte vergoeding.

Bij dit verslag wordt een bijzonder verslag gevoegd, waarin het bestuursorgaan uiteenzet waarom de overwogen verkrijging van belang is voor de vennootschap en eventueel ook waarom afgeweken wordt van de conclusies van het bijgevoegde verslag. Het verslag van de commissaris of de revisor en het bijzonder verslag van het bestuursorgaan wordt op de griffie van de rechtbank van koophandel neergelegd overeenkomstig artikel 75.

Deze verkrijging behoeft vooraf de goedkeuring van de algemene vergadering. De in het tweede lid genoemde verslagen worden in de agenda vermeld.

Een afschrift van de verslagen wordt aan de vennoten verzonden overeenkomstig artikel 381.

[....]

2. Algemene vergadering van vennoten

Art. 410 Vijftien dagen voor de algemene vergadering mogen de vennoten ter zetel van de vennootschap kennisnemen van de volgende stukken :

- 1° de jaarrekening;
- 2° in voorkomend geval, de geconsolideerde jaarrekening;
- 3° de lijst der openbare fondsen, aandelen, obligaties en andere effecten van vennootschappen die de portefeuille uitmaken;
- 4° het jaarverslag en het verslag van de commissarissen.

Deze jaarrekening en de verslagen vermeld in het eerste lid, 4°, worden verzonden aan de vennoten overeenkomstig artikel 381.

[....]

3. Wijziging van het doel

Art. 413 Indien de statutenwijziging betrekking heeft op het doel van de vennootschap, moet het bestuursorgaan de voorgestelde wijziging omstandig verantwoorden in een verslag dat in de agenda vermeld wordt. Bij dat verslag wordt een staat van activa en passiva gevoegd die niet meer dan drie maanden voordien is vastgesteld. De commissarissen brengen afzonderlijk verslag uit over die staat.

Een afschrift van deze verslagen wordt aan de vennoten verzonden overeenkomstig artikel 381.

[....]

4. Kapitaalverhoging door inbreng in natura

Art. 423 § 1. In geval van een inbreng in natura, maakt de commissaris of, voor de vennootschap waar die er niet is, een bedrijfsrevisor aangewezen door het bestuursorgaan, vooraf een verslag op.

Dat verslag heeft betrekking op de beschrijving van elke inbreng in natura en de toegepaste waarderingsmethoden. Het verslag moet aangeven of het resultaat van deze waarderingsmethode ten minste overeenkomt met het aantal en de nominale waarde van de tegen de inbreng uit te geven aandelen en, in voorkomend geval, met de uitgiftepremie van de tegen inbreng uit te geven aandelen. Het verslag vermeldt welke werkelijke vergoeding als tegenprestatie voor de inbreng wordt verstrekt.

Bij dit verslag wordt een bijzonder verslag gevoegd, waarin het bestuursorgaan uiteenzet waarom zowel de inbreng van belang is voor de vennootschap en eventueel ook waarom afgeweken wordt van de conclusies van het bijgevoegde verslag.

Het verslag van de revisor en het bijzonder verslag van het bestuursorgaan worden neergelegd op de griffie van de rechtbank van koophandel overeenkomstig artikel 75. Deze verslagen worden vermeld in de agenda van de algemene vergadering die over de kapitaalverhoging moet beslissen. Een afschrift van de verslagen wordt aan de vennoten verzonden overeenkomstig artikel 381.

[....]

5. Verlies waardoor het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het vastegedeelte van het maatschappelijk kapitaal

Art. 431 Wanneer ten gevolge van geleden verlies het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het vaste gedeelte van het maatschappelijk kapitaal, moet de algemene vergadering, behoudens strengere bepalingen in de statuten, bijeenkomen binnen een termijn van ten hoogste twee maanden nadat het verlies is vastgesteld of krachtens wettelijke of statutaire bepalingen had moeten worden vastgesteld om, in voorkomend geval, volgens de regels die voor een statutenwijziging zijn gesteld, te beraadslagen en te besluiten over de ontbinding van de vennootschap en eventueel over andere in de agenda aangekondigde maatregelen.

Het bestuursorgaan verantwoordt zijn voorstellen in een bijzonder verslag dat vijftien dagen voor de algemene vergadering ter beschikking van de vennoten wordt gesteld op de zetel van de vennootschap. Indien het bestuursorgaan voorstelt de activiteit voort te zetten, geeft hij in het verslag een uiteenzetting van de maatregelen die hij overweegt te nemen tot herstel van de financiële toestand van de vennootschap. Dat verslag wordt in de agenda vermeld. Aan iedere vennoot wordt een afschrift ter beschikking gesteld overeenkomstig artikel 381. Er wordt ook onverwijld een afschrift gezonden aan degenen die voldaan

hebben aan de formaliteiten, door de statuten voorgeschreven om tot de vergadering te worden toegelaten. Op dezelfde wijze wordt gehandeld wanneer het netto-actief tengevolge van geleden verlies gedaald is tot minder dan een vierde van het vaste gedeelte van het maatschappelijk kapitaal, met dien verstande dat de ontbinding plaats heeft wanneer zij wordt goedgekeurd door een vierde gedeelte van de ter vergadering uitgebrachte stemmen.

[....]

6. Wijziging van de aansprakelijkheid van de vennoten

Art. 436 § 1. Niettegenstaande enig hiermee strijdig beding, wordt tot een wijziging van de statuten met het oog op de omzetting van een coöperatieve vennootschap met onbeperkte aansprakelijkheid in een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid besloten door de algemene vergadering, met inachtneming van de voorwaarden vereist voor een wijziging van de statuten.

[....]

§ 2. Alvorens tot de wijziging wordt besloten, wordt een staat van activa en passiva van de vennootschap opgemaakt, die niet meer dan drie maanden voordien is vastgesteld en waarin het bedrag van het eigen vermogen wordt opgegeven. Een door de vennoten aangewezen bedrijfsrevisor of een externe accountant brengt verslag uit over die staat en vermeldt inzonderheid of er enige overwaardering van het netto-actief heeft plaatsgehad.

[....]

III. Naamloze vennootschap

1. Quasi-inbreng – Verkrijging binnen twee jaar na de oprichting van vermogensbestanddelen toebehorend aan een bestuurder of aan een aandeelhouder

Art. 445 Omtrent elk vermogensbestanddeel toebehorend aan een persoon door of namens wie de oprichtingsakte is ondertekend, of, in geval van oprichting door inschrijving, die de ontwerp-oprichtingsakte heeft ondertekend, aan een bestuurder of aan een aandeelhouder dat de vennootschap overweegt binnen twee jaar te rekenen van de oprichting, in voorkomend geval met toepassing van artikel 60, te verkrijgen tegen een vergoeding van ten minste een tiende gedeelte van het geplaatste kapitaal, wordt een verslag opgemaakt door een commissaris, of in vennootschappen waar die er niet is, door een bedrijfsrevisor die wordt aangewezen door de raad van bestuur.

Het eerste lid is van toepassing op de overdracht gedaan door een persoon die handelt in eigen naam, maar voor rekening van een in het eerste lid bedoelde persoon.

Art. 447 Het verslag bedoeld in artikel 445, vermeldt de naam van de eigenaar van het goed dat de vennootschap voornemens is te verkrijgen, de beschrijving van dit goed, evenals de vergoeding die werkelijk als tegenprestatie voor de verkrijging wordt verstrekt en de toegepaste methoden van waardering. Het verslag moet aangeven of de waarden waartoe deze methoden leiden, ten minste gelijk zijn aan de als tegenprestatie verstrekte vergoeding.

In het bijzonder verslag, waarbij het in het eerste lid bedoelde verslag wordt gevoegd, zet de raad van bestuur uiteen waarom de overwogen verkrijging van belang is voor de vennootschap en eventueel ook waarom afgeweken wordt van de conclusies van het bijgevoegde verslag. Het bijzonder verslag van de raad van bestuur en het bijgevoegde verslag worden op de griffie van de rechtbank van koophandel neergelegd overeenkomstig artikel 75.

Deze verkrijging behoeft vooraf de goedkeuring van de algemene vergadering. De in het tweede lid genoemde verslagen worden in de agenda vermeld. Een exemplaar ervan kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

De beslissing van de algemene vergadering genomen terwijl de verslagen bedoeld in dit artikel ontbreken, is nietig.

[....]

2. *Splitsing in twee delen van een register van effecten op naam*

a) Besluit van de raad van bestuur tot splitsing van het register

Art. 464 De raad van bestuur kan besluiten tot splitsing van een register van effecten op naam in twee delen, waarvan het ene zal berusten in de zetel van de vennootschap en het andere buiten die zetel, in België of in het buitenland.

[....]

Het besluit van de raad van bestuur om het register van de effecten op naam in twee delen te splitsen, kan slechts gewijzigd worden bij een besluit van de algemene vergadering, in de vorm voorgeschreven voor de wijziging van de statuten.

b) Wijziging door de algemene vergadering van het besluit tot splitsing Art. 464 (zie hierboven)

3. *Bepalingen betreffende de onafhankelijke kandidaat-bestuurders en de vernieuwing van hun mandaat in de genoteerde vennootschappen*

Art. 524 § 1. Op elke beslissing of elke verrichting gedaan ter uitvoering van een beslissing van een genoteerde vennootschap, wordt voorafgaandelijk de procedure toegepast die is vastgelegd in de §§ 2 en 3, wanneer ze verband houdt met :

1° betrekkingen van de genoteerde vennootschap met een vennootschap die daarmee verbonden is, met uitzondering van haar dochtervennootschappen;

2° betrekkingen tussen een dochtervennootschap van de genoteerde vennootschap en een vennootschap die met die dochtervennootschap verbonden is maar geen dochtervennootschap is van de dochtervennootschap.

Met een genoteerde vennootschap wordt gelijkgesteld de vennootschap waarvan de effecten toegelaten zijn tot een markt die gelegen is buiten de Europese Unie en door de Koning erkend als gelijkwaardig voor de toepassing van dit artikel.

Dit artikel is niet van toepassing op :

1° de gebruikelijke beslissingen en verrichtingen die hebben plaatsgevonden onder de voorwaarden en tegen de zekerheden die op de markt gewoonlijk gelden voor soortgelijke verrichtingen;

2° beslissingen en verrichtingen die minder dan één procent van het nettoactief van de vennootschap vertegenwoordigen, zoals dat blijkt uit de geconsolideerde jaarrekening.

§ 2. Alle beslissingen of verrichtingen, bepaald in § 1, moeten voorafgaandelijk onderworpen worden aan de beoordeling van een comité van drie onafhankelijke bestuurders. Dit comité wordt bijgestaan door één of meer onafhankelijke experts, door het comité aangesteld. De expert wordt door de vennootschap vergoed.

Het comité omschrijft de aard van de beslissing of verrichting, beoordeelt het bedrijfsmatige voor- of nadeel voor de vennootschap en voor haar aandeelhouders. Het begroot de vermogensrechtelijke gevolgen ervan en stelt vast of de beslissing of verrichting al dan niet van aard is de vennootschap een nadeel te berokkenen dat in het licht van het beleid dat de vennootschap voert, kennelijk onrechtmatig is. Indien het comité de beslissing of verrichting niet kennelijk onrechtmatig bevindt, doch meent dat zij de vennootschap benadeelt, verduidelijkt het comité welke voordelen de beslissing of verrichting in rekening brengt ter compensatie van de vermelde nadelen.

Het comité brengt een schriftelijk gemotiveerd advies uit bij de raad van bestuur, onder vermelding van elk van de voormelde beoordelingselementen.

§ 3. De raad van bestuur, na kennis te hebben genomen van het advies van het comité bepaald in § 2, beraadslaagt over de voorgenomen beslissing of verrichting. In voorkomend geval is artikel 523 van toepassing.

De raad van bestuur vermeldt in zijn notulen of de hiervoor omschreven procedure werd nageleefd, en, in voorkomend geval, op welke gronden van het advies van het comité wordt afgeweken.

De commissaris verleent een oordeel over de getrouwheid van de gegevens die vermeld staan in het advies van het comité en in de notulen van de raad van bestuur. Dit oordeel wordt aan de notulen van de raad van bestuur gehecht.

Het besluit van het comité, een uittreksel uit de notulen van de raad van bestuur en het oordeel van de commissaris worden afgedrukt in het jaarverslag.

§ 4. In de ondernemingen waar een ondernemingsraad werd ingesteld in uitvoering van de wet van 20 september 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven, wordt de benoeming van de kandidaten tot onafhankelijk bestuurder voorafgaand aan de benoeming door de algemene vergadering, ter kennisgeving aan de ondernemingsraad medegedeeld. Eenzelfde procedure is vereist bij hernieuwing van het mandaat.

De onafhankelijke bestuurders, in de zin van § 2, eerste lid, dienen op zijn minst te voldoen aan volgende criteria :

1° gedurende een tijdvak van twee jaar voorafgaand aan hun benoeming, noch in de vennootschap, noch in een daarmee verbonden vennootschap of persoon zoals bepaald in artikel 11, een mandaat of functie van bestuurder, zaakvoerder, lid van het directiecomité, dagelijks bestuurder of kaderlid hebben uitgeoefend; deze voorwaarde geldt niet voor de verlenging van het mandaat van onafhankelijk bestuurder;

2° geen echtgenoot of persoon met wie zij wettelijk samenwonen of bloed- of aanverwanten tot de tweede graad hebben die in de vennootschap of in een daarmee verbonden vennootschap of persoon zoals bepaald in artikel 11, een mandaat van bestuurder, zaakvoerder, lid van het directiecomité, dagelijks bestuurder of kaderlid uitoefent; of een financieel belang heeft zoals bepaald in 3°;

3° a) geen maatschappelijke rechten bezitten die één tiende of meer vertegenwoordigen van het kapitaal, van het maatschappelijk fonds of van een categorie aandelen van de vennootschap;

b) indien zij maatschappelijke rechten bezitten die een quotum van minder dan 10 % vertegenwoordigen :

- mogen die maatschappelijke rechten samen met de maatschappelijke rechten die in dezelfde vennootschap worden aangehouden door vennootschappen waarover de onafhankelijke bestuurder controle heeft, geen tiende bereiken van het kapitaal, van het maatschappelijk fonds of van een categorie aandelen van de vennootschap;

of

- mogen de daden van beschikking over deze aandelen of de uitoefening van de daaraan verbonden rechten niet onderworpen zijn aan overeenkomsten of aan eenzijdige verbintenissen die de onafhankelijke bestuurder heeft aangegaan;

4° geen relatie onderhouden met een vennootschap die van aard is hun onafhankelijkheid in het gedrang te brengen.

Het benoemingsbesluit maakt melding van de motieven op grond waarvan de hoedanigheid van onafhankelijk bestuurder wordt toegekend.

De Koning, alsook de statuten, kunnen in bijkomende of strengere criteria voorzien.

§ 5. Beslissingen en verrichtingen betreffende betrekkingen die een niet genoteerde Belgische dochtervennootschap van een genoteerde Belgische vennootschap onderhoudt met vennootschappen die met die genoteerde vennootschap verbonden zijn, mogen eerst na toestemming van de moedervernootschap plaatsvinden. Voor die toestemming geldt de procedure vermeld in de §§ 2 en 3. De §§ 6 en 7 alsook artikel 529, tweede lid zijn van toepassing op de moedervernootschap.

§ 6. De vennootschap kan de nietigheid vorderen van beslissingen of verrichtingen die hebben plaatsgevonden met overtreding van de in dit artikel bepaalde regels, indien de wederpartij bij die beslissingen of verrichtingen van die overtreding op de hoogte was of had moeten zijn.

§ 7. De genoteerde vennootschap vermeldt in haar jaarverslag de wezenlijke beperkingen of lasten die de moedervernootschap haar tijdens het besproken jaar heeft opgelegd, of waarvan zij de instandhouding heeft verlangd.

4. Algemene vergadering van aandeelhouders

Art. 533

De oproepingen tot een algemene vergadering vermelden de agenda en zij worden gedaan door middel van een aankondiging die wordt geplaatst :

a) ten minste acht dagen voor de vergadering, in het Belgisch Staatsblad; "voor genoteerde vennootschappen bedraagt die termijn ten minste vijftien dagen; voor genoteerde vennootschappen die gebruik maken van de in artikel 536, derde lid, bepaalde procedure van de registratiedatum, bedraagt deze termijn ten minste vijftien dagen voor de registratiedatum; ingeval een nieuwe oproeping nodig is en de datum van de tweede vergadering werd vermeld in de eerste oproeping, bedraagt de termijn ten minste acht dagen voor de vergadering of in het voorkomend geval, ten minste acht dagen voor de registratiedatum".

Wet 2/8/2002, art. 38

b) tweemaal, met een tussentijd van ten minste acht dagen en de tweede maal ten minste acht dagen voor de vergadering, in een nationaal verspreid blad en in een blad uit de streek waar de vennootschap haar zetel heeft. "Voor genoteerde vennootschappen moet de tweede aankondiging ten minste vijftien dagen voor de vergadering plaatsvinden; voor genoteerde vennootschappen die gebruik maken van de in artikel 536, derde lid, bepaalde procedure van de registratiedatum, moet de tweede aankondiging ten minste vijftien dagen voor de registratiedatum plaatsvinden; ingeval een nieuwe oproeping nodig is en de datum van de tweede vergadering werd vermeld in de eerste oproeping, moet de tweede aankondiging ten minste acht dagen voor de vergadering plaatsvinden, of in voorkomend geval, ten minste acht dagen voor de registratiedatum."

Wet 2/8/2002, art. 38

Aan de houders van aandelen, obligaties of warrants op naam, aan de houders van certificaten op naam, die met medewerking van de vennootschap werden uitgegeven, aan de bestuurders en aan de commissarissen wordt vijftien dagen voor de vergadering een brief gezonden; van de vervulling van deze formaliteit behoeft evenwel geen bewijs te worden overgelegd.

Wanneer alle aandelen, obligaties, warrants of certificaten die met medewerking van de vennootschap werden uitgegeven, op naam zijn, kan met oproeping bij aangetekende brief worden volstaan.

De agenda moet de te behandelen onderwerpen bevatten, alsmede voor de vennootschappen die een openbaar beroep op het spaarwezen doen of hebben gedaan, de voorstellen tot besluit.

Art. 535 Samen met de oproepingsbrief, wordt aan de houders van aandelen op naam, aan de bestuurders en aan de commissarissen een afschrift toegezonden van stukken, die hen krachtens dit wetboek moeten worden ter beschikking gesteld.

138

Er wordt ook onverwijld een afschrift van deze stukken gezonden aan degenen die, uiterlijk zeven dagen voor de algemene vergadering, hebben voldaan aan de formaliteiten, door de statuten voorgeschreven om tot de vergadering te worden toegelaten. De personen die deze formaliteiten na dit tijdstip hebben vervuld, krijgen een afschrift van deze stukken op de algemene vergadering.

Art. 553 Vijftien dagen voor de algemene vergadering mogen de aandeelhouders, de houders van obligaties, warrants en certificaten die met medewerking van de vennootschap werden uitgegeven, ter zetel van de vennootschap kennisnemen van :

- 1° de jaarrekening;
- 2° in voorkomend geval, de geconsolideerde jaarrekening;
- 3° de lijst der aandeelhouders die hun aandelen niet hebben volgestort, met vermelding van het getal van hun aandelen en van hun woonplaats;
- 4° de lijst der openbare fondsen, aandelen, obligaties en andere effecten van vennootschappen die de portefeuille uitmaken;
- 5° het jaarverslag en het verslag van de commissarissen.

De jaarrekening, het jaarverslag en het verslag van de commissarissen worden ter beschikking gesteld van de aandeelhouders overeenkomstig artikel 535.

5. Wijziging van het doel

Art. 559 Indien de statutenwijziging betrekking heeft op het doel van de vennootschap, moet de raad van bestuur de voorgestelde wijziging omstandig verantwoorden in een verslag dat in de agenda vermeld wordt. Bij dat verslag wordt een staat van activa en passiva gevoegd die niet méér dan drie maanden voordien is vastgesteld. De commissarissen brengen afzonderlijk verslag uit over die staat.

Een exemplaar van deze verslagen kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

[....]

6. Wijziging van de rechten verbonden aan effecten

Art. 560 Indien er verschillende soorten aandelen bestaan of indien er verschillende soorten winstbewijzen werden uitgegeven, kan de algemene vergadering, niettegenstaande elke hiermee strijdige bepaling in de statuten, hun respectieve rechten wijzigen of besluiten dat de aandelen of winstbewijzen van een bepaalde soort worden vervangen door die van een andere soort.

De voorgestelde wijzigingen worden, met een omstandige verantwoording, door de raad van bestuur medegedeeld in een verslag dat in de agenda wordt vermeld. Een exemplaar van dit verslag kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

[....]

7. Kapitaalverhoging

a) Algemeen

Art. 581 Tot verhoging van het kapitaal wordt besloten door de algemene vergadering, volgens de regels gesteld voor de wijziging van de statuten, in voorkomend geval met toepassing van artikel 560. Tot verhoging van het kapitaal kan ook door de raad van bestuur worden besloten binnen de grenzen van het toegestane kapitaal.

Hetzelfde geldt voor de uitgifte van converteerbare obligaties of van warrants.

b) Uitgifte van aandelen zonder vermelding van nominale waarde beneden de fractiewaarde

Art. 582 Wanneer de uitgifte van aandelen zonder vermelding van nominale waarde beneden de fractiewaarde van de oude aandelen van dezelfde soort op de agenda staat van een algemene vergadering, dan moet de oproeping dit uitdrukkelijk vermelden.

Over de verrichting moet een omstandig verslag worden opgesteld door de raad van bestuur dat inzonderheid betrekking heeft op de uitgifteprijs en op de financiële gevolgen van de verrichting voor de aandeelhouders. Er wordt een verslag opgesteld door een commissaris of, bij diens ontstentenis, door een bedrijfsrevisor aangewezen door de raad van bestuur, of door een externe accountant aangewezen op dezelfde manier, waarin deze verklaart dat de in het verslag van de raad van bestuur opgenomen financiële en boekhoudkundige gegevens juist zijn en voldoende om de algemene vergadering die over het voorstel moet stemmen, voor te lichten.

[....]

Die verslagen worden neergelegd, op de griffie van de rechtbank van koophandel overeenkomstig artikel 75. Zij worden in de agenda vermeld. Een afschrift ervan kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

[....]

c) Uitgifte van converteerbare obligaties of van warrants

Art. 583 In geval van uitgifte van converteerbare obligaties of van warrants wordt een omstandige verantwoording van de voorgestelde verrichting door de raad van bestuur medegedeeld in een bijzonder verslag. Wanneer de algemene vergadering wordt bijeengeroepen, wordt dit verslag op de agenda aangekondigd. Een afschrift ervan kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

[....]

d) Uitoefening van het voorkeurrecht voor de aandelen waarop in geld wordt ingeschreven, de converteerbare obligaties en de warrants.

Art. 592 De aandelen waarop in geld wordt ingeschreven, de converteerbare obligaties en de warrants, moeten eerst aangeboden worden aan de aandeelhouders, naar evenredigheid van het deel van het kapitaal door hun aandelen vertegenwoordigd.

[....]

Art. 593 Het voorkeurrecht kan worden uitgeoefend gedurende een termijn van ten minste vijftien dagen te rekenen van de dag van de openstelling van de inschrijving. Die termijn wordt bepaald door de algemene vergadering of, wanneer tot verhoging wordt besloten in het kader van het toegestane kapitaal, door de raad van bestuur.

De uitgifte met voorkeurrecht en het tijdvak waarin dat kan worden uitgeoefend, worden aangekondigd in een bericht dat, ten minste acht dagen voor de openstelling, in de Bijlagen van het Belgisch Staatsblad wordt geplaatst, alsmede in een landelijk verspreid blad en in een blad uit de streek waar de vennootschap haar zetel heeft. Dit bericht kan vervallen, wanneer alle aandelen van de vennootschap op naam zijn gesteld. Alsdan wordt de inhoud ervan bij aangetekende brief ter kennis gebracht van de aandeelhouders.

[....]

e) Beperking van het voorkeurrecht

Art. 596 De algemene vergadering die moet beraadslagen en besluiten over de kapitaalverhoging, over de uitgifte van converteerbare obligaties of over de uitgifte van warrants, kan met inachtneming van de voorschriften inzake quorum en meerderheid vereist voor een statutenwijziging, in het belang van de vennootschap het voorkeurrecht beperken of opheffen. Het voorstel daartoe moet speciaal in de oproeping worden vermeld.

De raad van bestuur verantwoordt zijn voorstel in een omstandig verslag, dat inzonderheid betrekking heeft op de uitgifteprijs en op de financiële gevolgen van de verrichting voor de aandeelhouders. Er wordt een verslag opgesteld door de commissaris of, bij diens ontstentenis, door een bedrijfsrevisor aangewezen door de raad van bestuur, of door een extern accountant aangewezen op dezelfde manier, waarin deze verklaart dat de in het verslag van de raad van bestuur opgenomen financiële en boekhoudkundige gegevens juist zijn en voldoende om de algemene vergadering die over het voorstel moet stemmen, voor te lichten. Die verslagen worden neergelegd op de griffie van de rechtbank van koophandel overeenkomstig artikel 75. Zij worden in de agenda vermeld. Een afschrift ervan kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

[....]

f) Inbreng in natura

Art. 602 Ingeval een kapitaalverhoging een inbreng in natura omvat, maakt de commissaris of, voor vennootschappen waar die er niet is, een bedrijfsrevisor aangewezen door de raad van bestuur, vooraf een verslag op.

Dat verslag heeft inzonderheid betrekking op de beschrijving van elke inbreng in natura en op de toegepaste methoden van waardering. Het verslag moet aangeven of de waardebepalingen waartoe deze methoden leiden, ten minste overeenkomen met het aantal en de nominale waarde of, bij gebreke van een nominale waarde, de fractiewaarde en, in voorkomend geval, met het agio van de tegen de inbreng uit te geven aandelen. Het verslag vermeldt welke werkelijke vergoeding als tegenprestatie voor de inbreng wordt verstrekt.

In een bijzonder verslag, waarbij het in het eerste lid bedoelde verslag wordt gevoegd, zet de raad van bestuur uiteen waarom zowel de inbreng als de voorgestelde kapitaalverhoging van belang zijn voor de vennootschap en eventueel ook waarom afgeweken wordt van de conclusies van het bijgevoegde verslag.

Het bijzondere verslag van de raad van bestuur en het bijgevoegde verslag worden neergelegd op de griffie van de rechtbank van koophandel, overeenkomstig artikel 75.

Wanneer tot verhoging van het kapitaal wordt besloten door de algemene vergadering, overeenkomstig artikel 581, worden de in het derde lid genoemde verslagen in de agenda vermeld. Een afschrift ervan kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

[....]

g) Verhoging van het geplaatste maatschappelijk kapitaal tot het toegestane kapitaal

Art. 603 De statuten kunnen aan de raad van bestuur de bevoegdheid toekennen om het geplaatste maatschappelijk kapitaal in één of meer malen tot een bepaald bedrag te verhogen, dat, voor de vennootschappen die een publiek beroep op het spaarwezen doen of hebben gedaan, niet hoger mag zijn dan het bedrag van dat maatschappelijk kapitaal

De artikelen 592 tot 602 zijn van toepassing op dit artikel.

h) Hernieuwing van de onder g) vermelde bevoegdheid

Art. 604 De bevoegdheid bedoeld in artikel 603 kan slechts worden uitgeoefend gedurende vijf jaar, te rekenen van de bekendmaking van de oprichtingsakte of van de wijziging van de statuten. Zij kan echter door de algemene vergadering, bij een besluit genomen volgens de regels die voor de wijziging van de statuten zijn gesteld, in voorkomend geval met toepassing van artikel 560, een of meer malen worden hernieuwd voor een termijn die niet langer mag zijn dan vijf jaar.

Wanneer de oprichters of de algemene vergadering besluiten de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid toe te kennen of te vernieuwen, worden de bijzondere omstandigheden waarin het toegestane kapitaal kan gebruikgemaakt worden en de hierbij nagestreefde doeleinden in een bijzonder verslag uiteengezet. In voorkomend geval wordt dit verslag in de agenda vermeld. Een afschrift ervan kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535.

[....]

i) Kapitaalverhoging ten gunste van het personeel

Art. 609 § 1. De vennootschappen die in de loop van de laatste drie boekjaren ten minste twee dividenden hebben uitgekeerd, kunnen tot kapitaalverhoging overgaan door de uitgifte van aandelen met stemrecht, die geheel of gedeeltelijk bestemd zijn voor het geheel van de personeelsleden van die vennootschappen of voor het geheel van de personeelsleden van hun dochtervennootschappen.

Over het beginsel om over te gaan tot de in het eerste lid bedoelde verrichting moet overleg worden gepleegd in de centrale ondernemingsraad van de vennootschap. Over de wijze waarop de vennootschap die ten uitvoer brengt moet dezelfde ondernemingsraad een advies uitbrengen.

[....]

8. Kapitaalvermindering

Art. 612 Tot een vermindering van het maatschappelijk kapitaal kan slechts worden besloten door de algemene vergadering op de wijze vereist voor de wijziging van de statuten, waarbij de aandeelhouders die zich in gelijke omstandigheden bevinden gelijk behandeld worden. In voorkomend geval wordt toepassing gemaakt van artikel 560.

In de oproeping tot de algemene vergadering wordt het doel van de vermindering en de voor de verwezenlijking ervan te volgen werkwijze vermeld.

9. Verkrijging van eigen effecten met of zonder stemrecht

a) Algemeen

Art. 620 § 1. De verkrijging door een naamloze vennootschap van haar eigen aandelen of winstbewijzen of van certificaten die daarop betrekking hebben, door aankoop op ruil, rechtstreeks of door een persoon die handelt in eigen naam maar voor rekening van de vennootschap, alsmede de inschrijving op zodanige certificaten na de uitgifte van de daarmee overeenstemmende aandelen of winstbewijzen, moet voldoen aan de volgende voorwaarden :

1° de verkrijging is onderworpen aan een voorafgaand besluit van de algemene vergadering, genomen met inachtneming van de in artikel 559 bepaalde voorschriften inzake quorum en meerderheid;

[....]

b) Inhoud van het jaarverslag

Art. 624 Het jaar verslag van de vennootschap zelf of door een persoon die in eigen naam maar voor rekening van de vennootschap handelt of door een dochtervennootschap die rechtstreeks wordt gecontroleerd in de zin van artikel 5, § 2, 1°, 2° en 4°, hetzij zelf, hetzij door de persoon die in eigen naam maar voor rekening van de dochtervennootschap handelt, eigen aandelen, winstbewijzen of certificaten heeft verkregen, vermeldt ten minste de volgende bijkomende gegevens :

1° de redenen van de verkrijgingen;

2° het aantal en de nominale waarde of, bij gebreke daarvan, de fractiewaarde van de gedurende het boekjaar verkregen of vervreemde aandelen en van de aandelen waarop de verkregen of vervreemde certificaten betrekking hebben, alsmede het gedeelte van het geplaatste kapitaal dat deze vertegenwoordigen;

3° de waarde van de vergoeding van de verkregen of overgedragen aandelen, winstbewijzen of certificaten;

4° het aantal en de nominale waarde of, bij gebreke daarvan, de fractiewaarde van alle aandelen die de vennootschap heeft verkregen en in portefeuille houdt, en van de aandelen waarop de verkregen en in portefeuille gehouden certificaten betrekking hebben, alsmede het gedeelte van het geplaatste kapitaal dat deze vertegenwoordigen.

Indien de vennootschap geen jaarverslag moet opstellen, worden de gegevens bedoeld in het eerste lid vermeld in de toelichting bij de jaarrekening.

Art. 626 De statuten kunnen bepalen dat de vennootschap de wederinkoop kan eisen van, hetzij al haar eigen aandelen zonder stemrecht, hetzij bepaalde soorten daarvan, waarbij elke soort wordt omschreven op basis van de uitgiftedatum. De wederinkoop van een aandelensoort zonder stemrecht moet betrekking hebben op alle aandelen van die soort.

[....]

Tot de wederinkoop wordt besloten door de algemene vergadering die beraadslaagt onder de voorwaarden vereist voor een wijziging van de statuten, waarbij de aandeelhouders die zich in dezelfde situatie bevinden op gelijke wijze behandeld worden. In voorkomend geval wordt artikel 560 toegepast. De bepalingen van artikel 613 zijn van overeenkomstige toepassing. De aandelen zonder stemrecht worden vernietigd en het kapitaal wordt van rechtswege verminderd.

[....]

10. Aankoop van effecten van een naamloze vennootschap door een rechtstreeks gecontroleerde dochtervennootschap

Art. 627 De dochtervennootschappen van een naamloze vennootschap die rechtstreeks worden gecontroleerd, in de zin van artikel 5, § 2, 1°, 2° en 4°, evenals de personen die handelen in eigen naam, maar voor rekening van de dochtervennootschap, mogen samen met de moedervennootschap slechts aandelen en winstbewijzen van deze laatste vennootschap, en certificaten die betrekking hebben op deze aandelen of winstbewijzen, bezitten onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 620 tot 623, met uitzondering van artikel 620, § 1, 5°, artikel 621, 1°, artikel 622 § 1, tweede lid, en artikel 623, eerste lid.

Het eerste lid geldt evenwel niet wanneer de aandelen of winstbewijzen van de moedervennootschap of de certificaten die betrekking hebben op deze aandelen of winstbewijzen, in het bezit zijn van een dochtervennootschap die in haar hoedanigheid van professionele effectenhandelaar een beursvennootschap of een kredietinstelling is.

11. Inpandneming van eigen effecten

Art. 630 § 1. Het in pand nemen van eigen aandelen of winstbewijzen of van certificaten die betrekking hebben op zodanige aandelen of winstbewijzen door de vennootschap zelf, door een dochtervennootschap die rechtstreeks wordt gecontroleerd in de zin van artikel 5, § 2, 1°, 2° en 4°, of door een persoon die handelt in eigen naam maar voor rekening van die dochtervennootschap of van de vennootschap, wordt met een verkrijging gelijkgesteld voor de toepassing van de artikelen 620, § 1, en 621, 2°, en van artikel 624.

12. Verlies waardoor het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal

Art. 633 Wanneer ten gevolge van geleden verlies het netto-actief gedaald is tot minder dan de helft van het maatschappelijk kapitaal, moet de algemene vergadering, behoudens strengere bepalingen in de statuten, bijeenkomen binnen een termijn van ten hoogste twee maanden nadat het verlies is vastgesteld of krachtens

wettelijke of statutaire bepalingen had moeten worden vastgesteld om, in voorkomend geval, volgens de regels die voor een statenwijziging zijn gesteld, te beraadslagen en te besluiten over de ontbinding van de vennootschap en eventueel over andere in de agenda aangekondigde maatregelen.

De raad van bestuur verantwoordt zijn voorstellen in het bijzonder verslag dat vijftien dagen voor de algemene vergadering op de zetel van de vennootschap ter beschikking van de aandeelhouders wordt gesteld. Indien de raad van bestuur voorstelt de activiteit voort te zetten, geeft hij in het verslag een uiteenzetting van de maatregelen die hij overweegt te nemen tot herstel van de financiële toestand van de vennootschap. Dat verslag wordt in de agenda vermeld. Een exemplaar kan worden verkregen overeenkomstig artikel 535. Een afschrift wordt ook overgemaakt aan diegenen die voldaan hebben aan de formaliteiten die door de statuten voor de toelating tot de algemene vergadering zijn voorgeschreven.

[....]

13. Verlenging van een naamloze vennootschap

Art. 645 Tenzij bij de statuten anders is bepaald, zijn de naamloze vennootschappen voor onbepaalde tijd aangegaan. Is de duur bepaald, dan kan tot verlenging voor een bepaalde tijd of voor onbepaalde tijd besloten worden door de algemene vergadering volgens die regels die voor de wijziging van de statuten zijn gesteld.

[....]

IV. Commanditaire vennootschap op aandelen

Art. 657 De bepalingen betreffende de naamloze vennootschappen zijn mede van toepassing op de commanditaire vennootschappen op aandelen, behoudens de in dit boek voorkomende wijzigingen of deze die volgen uit boek XII.

V. Herstructurering van de vennootschappen

Algemeen

Art. 670 Dit boek is van toepassing op alle vennootschappen met rechtspersoonlijkheid die door dit wetboek worden geregeld, behalve de landbouwvennootschappen en de economische samenwerkingsverbanden.

a) Fusie door overneming

Art. 694 In elke vennootschap stelt het bestuursorgaan een omstandig schriftelijk verslag op waarin de stand van het vermogen van de te fuseren vennootschappen wordt uiteengezet en waarin tevens uit een juridisch en economisch oogpunt worden toegelicht en verantwoord : de wenselijkheid van de fusie, de voorwaarden en de wijze waarop ze zal geschieden en de gevolgen ervan, de methoden volgens welke de ruilverhouding van de aandelen is vastgesteld, het betrekkelijk gewicht dat aan deze methoden wordt gehecht, de waardering waartoe elke methode komt, de moeilijkheden die zich eventueel hebben voorgedaan en de voorgestelde ruilverhouding.

Art. 695 In elke vennootschap wordt een schriftelijk verslag over het fusievoorstel opgesteld hetzij door de commissaris, hetzij, wanneer er geen commissaris is, door een bedrijfsrevisor of door een externe accountant, die de bestuurders of de zaakvoerders hebben aangewezen.

De commissaris, de aangewezen bedrijfsrevisor of accountant moet inzonderheid verklaren of de ruilverhouding naar zijn mening al dan niet redelijk is.

In deze verklaring moet ten minste worden aangegeven :

1° volgens welke methoden de voorgestelde ruilverhouding is vastgesteld;
2° of deze methoden in het gegeven geval passen en tot welke waardering elke gebruikte methode leidt; tevens moet een oordeel worden gegeven over het betrekkelijke gewicht dat bij de vaststelling van de in aanmerking genomen waarde aan deze methoden is gehecht.

In het verslag worden bovendien de bijzondere moeilijkheden vermeld die er eventueel bij de waardering zijn geweest.

[....]

Art. 697

§ 1. In elke vennootschap worden het fusievoorstel en de verslagen bedoeld in de artikelen 694 en 695, alsmede de mogelijkheid voor de vennoten om de genoemde stukken kosteloos te verkrijgen, vermeld in de agenda van de algemene vergadering die zich over het fusievoorstel moet uitspreken.

Aan de houders van aandelen op naam wordt uiterlijk een maand voor de algemene vergadering een afschrift ervan toegezonden.

Er wordt onverwijld een afschrift gezonden aan diegenen die de formaliteiten hebben vervuld, door de statuten voorgeschreven om tot de vergadering te worden toegelaten.

In dat geval heeft iedere vennoot overeenkomstig § 2 het recht om uiterlijk een maand voor de algemene vergadering op de zetel van de vennootschap van voornoemde stukken kennis te nemen en kan hij overeenkomstig § 3 binnen dezelfde termijn een afschrift ervan verkrijgen.

§ 2. Iedere vennoot heeft tevens het recht uiterlijk een maand voor de datum van de algemene vergadering die over het fusievoorstel moet besluiten, in de zetel van de vennootschap kennis te nemen van de volgende stukken :

- 1° het fusievoorstel;
- 2° de in de artikelen 694 en 695 bedoelde verslagen;
- 3° de jaarrekeningen over de laatste drie boekjaren van elk van de vennootschappen die bij de fusie betrokken is;
- 4° wat de naamloze vennootschappen betreft, de commanditaire vennootschappen op aandelen, de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en de coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, de verslagen van de bestuurders of van de zaakvoerders en de verslagen van de commissarissen over de laatste drie boekjaren;
- 5° indien de laatste jaarrekening betrekking heeft op een boekjaar dat meer dan zes maanden voor de datum van het fusievoorstel is afgesloten : tussentijdse cijfers omtrent de stand van het vermogen die niet meer dan drie maanden voor de datum van dat voorstel zijn vastgesteld en die overeenkomstig het tweede tot het vierde lid zijn opgesteld.

Deze tussentijdse cijfers worden opgemaakt volgens dezelfde methoden en dezelfde opstelling als de laatste jaarrekening.

Een nieuwe inventaris moet echter niet worden opgemaakt.

[....]

§ 3. Iedere vennoot kan op zich verzoek kosteloos en volledig of desgewenst gedeeltelijk afschrift verkrijgen van de in § 2 bedoelde stukken, met uitzondering van die welke hem overeenkomstig § 1 zijn toegezonden.

b) Fusie door oprichting van een nieuwe vennootschap

Art. 707 In elke vennootschap stelt het bestuursorgaan een omstandig schriftelijk verslag op waarin de stand van het vermogen van de te ontbinden vennootschappen wordt uiteengezet en waarin tevens uit een juridisch en economisch oogpunt worden toegelicht en verantwoord : de wenselijkheid van de fusie, de voorwaarden en de wijze waarop ze al geschieden en de gevolgen ervan, de methoden volgens welke de ruilverhouding van de aandelen is vastgesteld, het betrekkelijk gewicht dat aan deze methoden wordt gehecht, de waardering waartoe elke methode komt, de moeilijkheden die zich eventueel hebben voorgedaan en de voorgestelde ruilverhouding.

Art. 708 [...] wordt in elke vennootschap een schriftelijk verslag over het fusievoorstel opgesteld hetzij door de commissaris, hetzij, wanneer er geen commissaris is, door een bedrijfsrevisor of door een externe accountant, die de bestuurders of de zaakvoerders hebben aangewezen.

De commissaris, de aangewezen bedrijfsrevisor of accountant moet inzonderheid verklaren of de ruilverhouding naar zijn mening al dan niet redelijk is.

In deze verklaring moet ten minste worden aangegeven :

1° volgens welke methoden de voorgestelde ruilverhouding is vastgesteld;

2° of deze methoden in het gegeven geval passen en tot welke waardering elke gebruikte methode leidt; tevens moet een oordeel worden gegeven over het betrekkelijke gewicht dat bij de vaststelling van de in aanmerking genomen waarde aan deze methoden is gehecht.

146

In het verslag worden bovendien de bijzondere moeilijkheden vermeld die er eventueel bij de waardering zijn geweest.

De commissaris, de aangewezen bedrijfsrevisor of accountant kan ter plaatse inzage nemen van alle documenten die dienstig zijn voor de vervulling van zijn taak. Zij zijn gerechtigd van de vennootschappen die bij de fusie betrokken zijn, te verlangen dat hun alle ophelderingen en inlichtingen worden verstrekt. Zij zijn tevens gerechtigd alle controles te verrichten die zij nodig achten

Art. 710 § 1. In elke vennootschap worden het fusievoorstel en de verslagen bedoeld in de artikelen 707 en 708, alsmede de mogelijkheid voor de vennoten om de genoemde stukken kosteloos te verkrijgen, vermeld in de agenda van de algemene vergadering die zich over het fusievoorstel moet uitspreken.

Aan de houders van aandelen op naam wordt uiterlijk een maand voor de algemene vergadering een afschrift ervan toegezonden.

Er wordt ook onverwijld een afschrift gezonden aan diegenen die de formaliteiten hebben vervuld, door de statuten voorgeschreven om tot de vergadering te worden toegelaten.

Wanneer het evenwel gaat om een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, moeten het voorstel en de verslagen bedoeld in het eerste lid, niet aan de vennoten worden overgezonden overeenkomstig het tweede en het derde lid.

In dat geval heeft iedere vennoot overeenkomstig § 2 het recht om uiterlijk een maand voor de algemene vergadering op de zetel van de vennootschap van voornoemde stukken kennis te nemen en kan hij overeenkomstig § 3 binnen dezelfde termijn een afschrift ervan verkrijgen.

§ 2. Iedere vennoot heeft tevens het recht uiterlijk een maand voor de datum van de algemene vergadering die over het fusievoorstel moet besluiten, in de zetel van de vennootschap kennis te nemen van de volgende stukken :

- 1° het fusievoorstel;
- 2° de in de artikelen 707 en 708 bedoelde verslagen;
- 3° de jaarrekeningen over de laatste drie boekjaren van elk van de vennootschappen die bij de fusie betrokken is;
- 4° wat de naamloze vennootschappen betreft, de commanditaire vennootschappen op aandelen, de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en de coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, de verslagen van de bestuurders of van de zaakvoerders en de verslagen van de commissarissen over de laatste drie boekjaren;
- 5° indien de laatste jaarrekening betrekking heeft op een boekjaar dat meer dan zes maanden voor de datum van het fusievoorstel is afgesloten : tussentijdse cijfers omtrent de stand van het vermogen die niet meer dan drie maanden voor de datum van dat voorstel zijn vastgesteld en die overeenkomstig het tweede tot het vierde lid zijn opgesteld.

Deze tussentijdse cijfers worden opgemaakt volgens dezelfde methoden en dezelfde opstelling als de laatste jaarrekening.

Een nieuwe inventaris moet echter niet worden opgemaakt.

[....]

§ 3. Iedere vennoot kan op zijn verzoek kosteloos een volledig of desgewenst gedeeltelijk afschrift verkrijgen van de in § 2 bedoelde stukken, met uitzondering van die welke hem overeenkomstig § 1 zijn toegezonden.

c) Met fusie door overneming gelijkgestelde verrichtingen

Art. 720 § 1. In elke vennootschap wordt het fusievoorstel, alsmede de mogelijkheid voor de vennoten om dit stuk kosteloos te verkrijgen, vermeld in de agenda van de algemene vergadering die zich over het fusievoorstel moet uitspreken.

Aan de houders van aandelen op naam wordt uiterlijk een maand voor de algemene vergadering een afschrift ervan toegezonden.

Er wordt ook onverwijld een afschrift gezonden aan diegenen die de formaliteiten hebben vervuld, door de statuten voorgeschreven om tot de vergadering te worden toegelaten.

In dat geval heeft iedere vennoot overeenkomstig § 2 het recht om uiterlijk een maand voor de algemene vergadering op de zetel van de vennootschap van voornoemd stuk kennis te nemen en kan hij overeenkomstig § 3 binnen dezelfde termijn een afschrift ervan verkrijgen.

§ 2. Iedere vennoot heeft tevens het recht uiterlijk een maand voor de datum van de algemene vergadering die over het fusievoorstel moet besluiten, in de zetel van de vennootschap kennis te nemen van de volgende stukken :

- 1° het fusievoorstel;
- 2° de jaarrekeningen over de laatste drie boekjaren van elk van de vennootschappen die bij de fusie betrokken zijn;
- 3° wat de naamloze vennootschappen betreft, de commanditaire vennootschappen op aandelen, de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en de coöperatieve vennootschappen met beperkte

aansprakelijkheid, de verslag van de bestuurders of van de zaakvoerders en de verslagen van de commissarissen over de laatste drie boekjaren;

- 4° indien de laatste jaarrekening betrekking heeft op een boekjaar dat meer dan zes maanden voor de datum van het fusievoorstel is afgesloten : tussentijdse cijfers omtrent de stand van het vermogen die niet meer dan drie maanden voor de datum van het voorstel zijn vastgesteld en die overeenkomstig het tweede tot het vierde lid zijn opgesteld.

Deze tussentijdse cijfers worden opgemaakt volgens dezelfde methoden en dezelfde opstelling als de laatste jaarrekening.

Een nieuwe inventaris moet echter niet worden opgemaakt.

De wijzigingen van de in de laatste balans voorkomende waarderingen kunnen beperkt zijn tot de wijzigingen die voortvloeien uit de verrichte boekingen. Rekening moet echter worden gehouden met tussentijdse afschrijvingen en voorzieningen, alsmede met belangrijke wijzigingen van de waarden die niet uit de boeken blijken.

§ 3. Iedere vennoot kan op zijn verzoek kosteloos en volledig of desgewenst gedeeltelijk afschrift verkrijgen van de in § 2 bedoelde stukken, met uitzondering van die welke hem overeenkomstig § 1 zijn toegezonden.

d) Splitsing door overneming

Art. 728 De bestuursorganen van de vennootschappen die aan de splitsing deelnemen, stellen bij authentieke of bij onderhandse akte een splitsingsvoorstel op.

In het splitsingsvoorstel worden ten minste vermeld :

- 1° de rechtsvorm, de naam, het doel en de zetel van de vennootschappen die aan de splitsing deelnemen;
- 2° de ruilverhouding van de aandelen en, in voorkomend geval, het bedrag van de opleg;
- 3° de wijze waarop de aandelen in de verkrijgende vennootschappen worden uitgereikt;
- 4° de datum vanaf welke deze aandelen recht geven te delen in de winst, alsmede elke bijzondere regeling betreffende dit recht;
- 5° de datum vanaf welke de handelingen van de te splitsen vennootschap boekhoudkundig geacht worden te zijn verricht voor rekening van een van de verkrijgende vennootschappen;
- 6° de rechten die de verkrijgende vennootschappen toekennen aan de vennoten van de te splitsen vennootschap, de bijzondere rechten hebben en aan de houders van andere effecten dan aandelen, of de jegens hen voorgestelde maatregelen;
- 7° de bezoldiging die wordt toegekend aan de commissarissen, de bedrijfsrevisoren of de externe accountants voor het opstellen van het in artikel 731 bedoelde verslag;
- 8° ieder bijzonder voordeel toegekend aan de leden van de bestuursorganen van de vennootschappen die aan de splitsing deelnemen;
- 9° de nauwkeurige beschrijving en verdeling van de aan elke verkrijgende vennootschap over te dragen delen van de activa en passiva van het vermogen;
- 10° de verdeling onder de vennoten van de splitsen vennootschap van de aandelen van de verkrijgende vennootschappen alsmede het criterium waarop deze verdeling is gebaseerd.

Het splitsingsvoorstel moet door elke vennootschap die aan de splitsing deelneemt uiterlijk zes weken voor de algemene vergadering die over de splitsing moet besluiten, ter griffie van de rechtbank van koophandel worden neergelegd.

Art. 730 In elke vennootschap stelt het bestuursorgaan een omstandig schriftelijk verslag op waarin de stand van het vermogen van de vennootschappen die aan de splitsing deelnemen wordt uiteengezet en waarin tevens uit een juridisch en economisch oogpunt worden toegelicht en verantwoord : de wenselijkheid van de splitsing,

de voorwaarden en de wijze waarop ze zal geschieden en de gevolgen ervan, de methoden volgens welke de ruilverhouding van de aandelen is vastgesteld, het betrekkelijke gewicht dat aan deze methoden wordt gehecht, de waardering waartoe elke methode komt, de moeilijkheden die zich eventueel hebben voorgedaan en de voorgestelde ruilverhouding.

Wanneer de overnemende vennootschap een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of een naamloze vennootschap is, wordt in het verslag daarenboven melding gemaakt van het verslag bedoeld in artikel 313, artikel 423 of artikel 602, naar gelang van het geval; het geeft ook aan bij welke griffie van de rechtbank van koophandel dat verslag moet worden neergelegd.

Art. 731 In elke vennootschap wordt een schriftelijk verslag over het splitsingsvoorstel opgesteld hetzij door de commissaris, hetzij, wanneer er geen commissaris is, door een bedrijfsrevisor of door een externe accountant die de bestuurders of de zaakvoerders hebben aangewezen.

De commissaris, de aangewezen bedrijfsrevisor of de externe accountant moet inzonderheid verklaren of de ruilverhouding naar zijn mening al dan niet redelijk is.

In deze verklaring moet ten minste worden aangegeven :

- 1° volgens welke methoden de voorgestelde ruilverhouding is vastgesteld;
- 2° of deze methoden in het gegeven geval passen en tot welke waardering elke gebruikte methode leidt; tevens moet een oordeel worden gegeven over het betrekkelijke gewicht dat bij de vaststelling van de in aanmerking genomen waarde aan deze methode is gehecht.

In het verslag worden bovendien de bijzondere moeilijkheden vermeld die er eventueel bij de waardering zijn geweest.

De commissaris, de aangewezen bedrijfsrevisor of accountant kan ter plaatse inzage nemen van alle stukken die dienstig zijn voor de vervulling van zijn taak. Zij zijn gerechtigd van de vennootschappen die bij de splitsing betrokken zijn, te verlangen dat hen alle ophelderingen en inlichtingen worden verstrekt. Zij zijn tevens gerechtigd alle controles te verrichten die zij nodig achten.

In een overnemende vennootschap die de rechtsvorm heeft van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of van een naamloze vennootschap, kan het verslag worden opgesteld door de commissaris of door de bedrijfsrevisor die het verslag heeft opgemaakt bedoeld in artikel 313, artikel 423, of artikel 602, naar gelang van het geval.

Art. 733§ 1. In elke vennootschap worden het splitsingsvoorstel en de verslagen bedoeld in de artikelen 730 en 731, alsmede de mogelijkheid voor de vennoten om de genoemde stukken kosteloos te verkrijgen, vermeld in de agenda van de algemene vergadering die zich over het splitsingsvoorstel moet uitspreken.

Aan de houders van aandelen op naam wordt uiterlijk een maand voor de algemene vergadering een afschrift ervan toegezonden.

Er wordt ook onverwijld een afschrift gezonden aan diegenen die de formaliteiten hebben vervuld, door de statuten voorgeschreven om tot de vergadering te worden toegelaten.

Wanneer het evenwel gaat om een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, moeten het voorstel en de verslagen bedoeld in het eerste lid, niet aan de vennoten worden toegezonden overeenkomstig het tweede en het derde lid.

In dat geval heeft iedere vennoot overeenkomstig § 2 het recht om uiterlijk een maand voor de algemene vergadering op de zetel van de vennootschap van voornoemde stukken kennis te nemen en kan hij overeenkomstig § 3 binnen dezelfde termijn een afschrift ervan verkrijgen.

§ 2. Iedere vennoot heeft tevens het recht uiterlijk een maand voor de datum van de algemene vergadering die over het splitsingsvoorstel moet besluiten, in de zetel van de vennootschap kennis te nemen van de volgende stukken :

- 1° het splitsingsvoorstel;
- 2° de in de artikelen 730 en 731 bedoelde verslagen;
- 3° de jaarrekeningen over de laatste drie boekjaren van elk van de vennootschappen die bij de splitsing betrokken zijn;
- 4° wat de naamloze vennootschappen betreft, de commanditaire vennootschappen op aandelen, de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en de coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, de verslagen van de bestuurders of van de zaakvoerders en de verslagen van de commissarissen over de laatste drie boekjaren;
- 5° indien de laatste jaarrekening betrekking heeft op een boekjaar dat meer dan zes maanden voor de datum van het splitsingsvoorstel is afgesloten : tussentijdse cijfers omtrent de stand van het vermogen die niet meer dan drie maanden voor de datum van dat voorstel zijn vastgesteld en die overeenkomstig het tweede tot het vierde lid zijn opgesteld.

Deze tussentijdse cijfers worden opgemaakt volgens dezelfde methoden en dezelfde opstelling als de laatste jaarrekening.

Een nieuwe inventaris moet echter niet worden opgemaakt.

[....]

§ 3. Iedere vennoot kan op zijn verzoek kosteloos een volledig of desgewenst gedeeltelijk afschrift verkrijgen van de in § 2 bedoelde stukken, met uitzondering van die welke hem overeenkomstig § 1 zijn toegezonden.

e) Splitsing door oprichting van nieuwe vennootschappen

Art. 743 De bestuursorganen van de vennootschappen die aan de splitsing deelnemen, stellen bij authentieke of bij onderhandse akte een splitsingsvoorstel op.

In het splitsingsvoorstel worden ten minste vermeld :

- 1° de rechtsvorm, de naam, het doel en de zetel van de te splitsen vennootschap en van de nieuwe vennootschappen;
- 2° de ruilverhouding van de aandelen en, in voorkomend geval, het bedrag van de opleg;
- 3° de wijze waarop de aandelen in de nieuwe vennootschappen worden uitgereikt;
- 4° de datum vanaf welke deze aandelen recht geven te delen in de winst, alsmede elke bijzondere regeling betreffende het recht,;
- 5° de datum vanaf welke de handelingen van de te splitsen vennootschap boekhoudkundig geacht worden te zijn verricht voor rekening van een van de nieuwe vennootschappen;
- 6° de rechten die de nieuwe vennootschappen toekennen aan de vennoten van de te splitsen vennootschap, die bijzondere rechten hebben en aan de houders van andere effecten dan aandelen, of de jegens hen voorgestelde maatregelen;
- 7° de bezoldiging die wordt toegekend aan de commissarissen, de bedrijfsrevisoren of de externe accountants voor het opstellen van het in artikel 746 bedoelde verslag;

- 8° ieder bijzonder voordeel toegekend aan de leden van de bestuursorganen van de vennootschappen die aan de splitsing deelnemen;
  - 9° de nauwkeurige beschrijving en verdeling van de aan elke nieuwe vennootschap over te dragen delen van de activa van het vermogen;
  - 10° de verdeling onder de vennoten van de te splitsen vennootschap van de aandelen van de nieuwe vennootschappen alsmede het criterium waarop deze verdeling is gebaseerd;
- Het splitsingsvoorstel moet door elke vennootschap die aan de splitsing deelneemt uiterlijk zes weken voor de algemene vergadering die over de splitsing moet besluiten, ter griffie van de rechtbank van koophandel worden neergelegd.

Art. 745 In elke vennootschap stelt het bestuursorgaan een omstandig schriftelijk verslag op waarin de stand van het vermogen van de vennootschappen die aan de splitsing deelnemen, wordt uiteengezet en waarin tevens uit een juridisch en economisch oogpunt worden toegelicht en verantwoord : de wenselijkheid van de splitsing, de voorwaarden en de wijze waarop ze zal geschieden en de gevolgen ervan, de methoden volgens welke de ruilverhouding van de aandelen is vastgesteld, het betrekkelijke gewicht dat aan deze methoden wordt gehecht, de waardering waartoe elke methode komt, de moeilijkheden die zich eventueel hebben voorgedaan en de voorgestelde ruilverhouding.

Wanneer de nieuwe vennootschap een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of een naamloze vennootschap is, wordt in het verslag daarenboven melding gemaakt van het verslag bedoeld in artikel 219, artikel 395 of artikel 444, naar gelang van het geval; het geeft ook aan bij welke griffie van de rechtbank van koophandel dat verslag moet worden neergelegd.

Art. 746 In elke vennootschap wordt een schriftelijk verslag over het splitsingsvoorstel opgesteld hetzij door de commissaris, hetzij, wanneer er geen commissaris is, door een bedrijfsrevisor of door een externe accountant die de bestuurders of de zaakvoerders hebben aangewezen.

De commissaris, de aangewezen bedrijfsrevisor of de externe accountant moet inzonderheid verklaren of de ruilverhouding naar zijn mening al dan niet redelijk is.

In deze verklaring moet ten minste worden aangegeven :

- 1° volgens welke methoden de voorgestelde ruilverhouding is vastgesteld;
- 2° of deze methoden in het gegeven geval passen en tot welke waardering elke gebruikte methode leidt; tevens moet een oordeel worden gegeven over het betrekkelijke gewicht dat bij de vaststelling van de in aanmerking genomen waarde aan deze methode is gehecht.

In het verslag worden bovendien de bijzondere moeilijkheden vermeld die er eventueel bij de waardering zijn geweest.

De commissaris, de aangewezen bedrijfsrevisor of accountant kan ter plaatse inzae nemen van alle stukken die dienstig zijn voor de vervulling van zijn taak. Zij zijn gerechtigd van de vennootschappen die bij de splitsing betrokken zijn, te verlangen dat hen alle ophelderingen en inlichtingen worden verstrekt. Zij zijn tevens gerechtigd alle controle te verrichten die zij nodig achten.

Wanneer ten minste een van de nieuwe vennootschappen de rechtsvorm heeft van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid of van een naamloze vennootschap, kan het verslag worden opgesteld door de commissaris-revisor of door de bedrijfsrevisor die het in artikel 219, in artikel 395 of in artikel 444 bedoelde verslag heeft opgesteld.

Art. 747 De bestuursorganen van alle bij de splitsing betrokken vennootschappen moeten hun eigen algemene vergadering, alsmede de bestuursorganen van alle andere bij de splitsing betrokken vennootschappen op de hoogte stellen van elke belangrijke wijziging die zich in de activa en de passiva van het vermogen heeft voorgedaan tussen de datum van opstelling van het splitsingsvoorstel en de datum van de laatste algemene vergadering die tot de splitsing besluit.

De aldus geïnformeerde bestuursorganen brengen hun algemene vergadering op de hoogte van de ontvangen informatie.

Art. 748 § 1. In elke vennootschap worden het splitsingsvoorstel en de verslagen bedoeld in de artikelen 745 en 746, alsmede de mogelijkheid voor de vennoten om de genoemde stukken kosteloos te verkrijgen, vermeld in de agenda van de algemene vergadering die zich over het splitsingsvoorstel moet uitspreken. Aan de houders van aandelen op naam wordt uiterlijk een maand voor de algemene vergadering een afschrift ervan toegezonden.

Er wordt ook onverwijld een afschrift gezonden aan diegenen die de formaliteiten hebben vervuld, door de statuten voorgeschreven om tot de vergadering te worden toegelaten.

Wet 23/1/2001, art. 2. 55°

Wanneer het evenwel gaat om een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid moeten het voorstel en de verslagen bedoeld in het eerste lid niet aan de vennoten worden toegezonden overeenkomstig het tweede en het derde lid.

§ 2. Iedere vennoot heeft tevens het recht uiterlijk een maand voor de datum van de algemene vergadering die over het splitsingsvoorstel moet besluiten, in de zetel van de vennootschap kennis te nemen van de volgende stukken :

- 1° het splitsingsvoorstel;
- 2° de in de artikelen 745 en 746 bedoelde verslagen;
- 3° de jaarrekeningen over de laatste drie boekjaren van elk van de vennootschappen die bij de splitsing betrokken is;
- 4° wat de naamloze vennootschappen betreft, de commanditaire vennootschappen op aandelen, de besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en de coöperatieve vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid, de verslagen van de bestuurders of van de zaakvoerders en de verslagen van de commissarissen over de laatste drie boekjaren;
- 5° indien de laatste jaarrekening betrekking heeft op een boekjaar dat meer dan zes maanden voor de datum van het splitsingsvoorstel is afgesloten : tussentijdse cijfers omtrent de stand van het vermogen die niet meer dan drie maanden voor de datum van dat voorstel zijn vastgesteld en die overeenkomstig het tweede tot het vierde lid zijn opgesteld.

Deze tussentijdse cijfers worden opgemaakt volgens dezelfde methoden en dezelfde opstelling als de laatste jaarrekening.

Een nieuwe inventaris moet echter niet worden opgemaakt.

§ 3. Iedere vennoot kan op zijn verzoek kosteloos een volledig of desgewenst gedeeltelijk afschrift verkrijgen van de in § 2 bedoelde stukken, met uitzondering van die welke hem overeenkomstig § 1 zijn toegezonden.

f) Inbrengen van een algemeenheid of van een bedrijfstak

Art. 760 § 1. De bestuursorganen van de vennootschap die de inbreng doet en de verkrijgende vennootschap stellen bij authentieke of onderhandse akte een voorstel op van inbreng van een algemeenheid of van een bedrijfstak.

Wanneer de inbreng wordt gedaan bij de oprichting van de verkrijgende vennootschap, wordt het voorstel opgesteld door de bestuursorganen van de vennootschap die de inbreng doet.
Er worden evenveel afzonderlijke voorstellen opgesteld als er verkrijgende vennootschappen zijn.

§ 2. In het voorstel van inbreng moeten ten minste de volgende gegevens zijn vermeld;

- 1° de rechtsvorm, de naam, het doel en de zetel van de vennootschappen die bij de inbreng betrokken zijn;
- 2° datum vanaf welke de aandelen uitgereikt door de verkrijgende vennootschap recht geven te delen in de winst, alsmede elke bijzondere regeling betreffende dit recht;
- 3° datum vanaf welke de verrichtingen van de vennootschap die de inbreng doet, boekhoudkundig geacht worden te zijn verricht voor rekening van een van de verkrijgende vennootschappen;
- 4° ieder bijzonder voordeel toegekend aan de leden van de bestuursorganen van de vennootschappen die bij de inbreng betrokken zijn.

Wanneer de inbreng van een algemeenheid wordt gedaan ten voordele van verscheidene vennootschappen, of bij inbreng van een bedrijfstak, wordt in het voorstel van inbreng omschreven en nader gepreciseerd op welke wijze de vermogensbestanddelen van de vennootschap die de inbreng doet, worden verdeeld.

§ 3. Het voorstel van inbreng moet door elke vennootschap die bij de inbreng betrokken is, ten minste zes weken voor de inbreng wordt gedaan en, in voorkomend geval voor de algemene vergadering van de inbrengende vennootschap die over de inbreng van de algemeenheid een beslissing moet nemen, ter griffie van de rechtbank van koophandel worden neergelegd.

Art. 761 § 1. De algemene vergadering van de vennoten van de vennootschap die de inbreng doet, moet een beslissing nemen over de inbreng van een algemeenheid.

§ 2. Het bestuurorgaan van de vennootschap die de inbreng doet, stelt een omstandig schriftelijk verslag op waarin de stand van het vermogen van de betrokken vennootschappen wordt uiteengezet en waarin tevens vanuit een juridisch en economisch oogpunt, de wenselijkheid van de inbreng, de voorwaarden waaronder en de wijze waarop ze geschiedt, alsook de gevolgen ervan worden toegelicht en verantwoord.

153

Een afschrift van het voorstel en van dat verslag wordt ten minste één maand voor de algemene vergadering toegezonden aan de houders van aandelen op naam. Het wordt eveneens onverwijld toegestuurd aan de personen die alle door de statuten vereiste formaliteiten hebben vervuld om tot de vergadering te worden toegelaten.

Het tweede lid is evenwel niet van toepassing wanneer de vennootschappen die de inbreng doen, coöperatieve vennootschappen zijn aangezien het voorstel en het verslag op de zetel van de vennootschap ter beschikking liggen van de vennoten.

§ 3. De beslissing om de inbreng te doen wordt genomen onder de voorwaarden inzake aanwezigheid en meerderheid vastgelegd in artikel 558, tenzij de statuten strengere regels bevatten.

In de gewone commanditaire vennootschappen en de coöperatieve vennootschappen staat het stemrecht van de vennoten in verhouding tot hun aandeel in het vennootschapvermogen en wordt het quorum berekend op grond van dat vermogen.

De instemming van alle vennoten is vereist bij de vennootschap onder firma; bij de gewone commanditaire vennootschappen en de commanditaire vennootschappen op aandelen is bovendien de instemming van alle behorende vennoten vereist.

g) Overdrachten van een algemeenheid of van een bedrijfstak

Art. 770 In geval van overdracht om niet of onder bezwarende titel van een algemeenheid of van een bedrijfstak, in de zin van de definities gegeven in de artikelen 678 en 680, kunnen de partijen deze verrichting onderwerpen aan de regeling omschreven in de artikelen 760 tot 762 en 764 tot 767, of aan de regeling omschreven in artikel 768.

[...]

Art. 771 De procedures omschreven in de artikelen 395, 399, 422, 423 en 670 tot 758 is niet van toepassing op fusies, splitsingen en inbrengen van bedrijfstakken tussen vennootschappen in een federatie van kredietinstellingen, zoals gedefinieerd in artikel 61 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, voor zover aan de volgende voorwaarden is voldaan :

- 1° het moet gaan om coöperatieve vennootschappen;
- 2° de statuten moeten bepalen dat de vennoten bij uittreding of bij vereffening van de vennootschap slechts recht hebben op het nominale bedrag van hun inbreng en dat de reserves bij ontbinding van de vennootschap naar de centrale instelling of een andere vennootschap van de federatie worden overgeboekt;
- 3° de fusie, de splitsing of de inbreng van een bedrijfstak geschiedt tegen boekwaarde.

Art. 772 In het geval bedoeld in artikel 771 wordt de fusie, de splitsing of de inbreng van een bedrijfstak tot stand gebracht nadat de algemene vergaderingen van de betrokken vennootschappen, die een besluit nemen met inachtneming van de voorschriften inzake meerderheid vereist voor een statutenwijziging, hebben ingestemd met het door het bestuursorgaan gedane voorstel tot fusie, splitsing of inbreng van een bedrijfstak.

[...]

VI. Omzetting van vennootschappen

Art. 774 Dit boek is van toepassing op alle rechtspersonen die door dit wetboek worden geregeld, behalve de landbouwvennootschappen en de economische samenwerkingsverbanden.

De bepalingen van dit boek zijn eveneens van toepassing op de omzetting van andere rechtspersonen dan vennootschappen in een van de rechtsvormen van handelsvennootschappen genoemd in artikel 2, § 2, van dit wetboek, voor zover de bijzondere wetten betreffende deze rechtspersonen zulks bepalen en met naleving van de bijzondere bepalingen van diezelfde bijzondere wetten.

Art. 776 Alvorens tot de omzetting wordt besloten, wordt een staat van activa en passiva opgemaakt, die niet meer dan drie maanden voordien is vastgesteld.

Wanneer bij andere vennootschappen dan vennootschappen onder firma of coöperatieve vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid, het netto-actief van de vennootschap, kleiner is dan het in de staat opgenomen maatschappelijk kapitaal; dan besluit de staat met de vermelding van het verschil.

Bij vennootschappen onder firma en coöperatieve vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid wordt in deze staat opgegeven hoeveel het maatschappelijk kapitaal na de omzetting zal bedragen. Dat bedrag mag evenwel niet hoger zijn dan het uit de staat blijkend netto-actief.

Art. 777 De commissaris of, bij zijn ontstentenis, een bedrijfsrevisor of extreme accountant die door het bestuursorgaan of, bij vennootschappen onder firma en coöperatieve vennootschappen met onbeperkte aansprakelijkheid, door de algemene vergadering wordt aangewezen, brengt over deze staat verslag uit en vermeldt inzonderheid of er enige overwaardering van het netto-actief heeft plaatsgehad.

Indien, in het geval bedoeld in artikel 776, tweede lid, het netto-actief van de vennootschap kleiner is dan het in de staat van activa en passiva opgenomen maatschappelijk kapitaal, dan besluit het verslag met de vermelding van het verschil.

Art. 778 Het voorstel tot omzetting wordt toegelicht in een verslag dat door het bestuursorgaan wordt opgemaakt en wordt vermeld in de agenda van de algemene vergadering, die het besluit moet nemen. Bij dat verslag wordt de staat van activa en passiva gevoegd.

Art. 779 Een afschrift van het verslag van het bestuursorgaan en van het verslag van de commissaris, bedrijfsrevisor of extreme accountant, alsook het ontwerp van statutenwijziging worden gevoegd bij de oproepingsbrief aan de houders van aandelen op naam.

Zij worden ook onverwijld gezonden aan degenen die de formaliteiten hebben vervuld, door de statuten voorgeschreven om tot de vergadering te worden toegelaten.

Aan iedere vennoot wordt, tegen overlegging van zijn effect, vijftien dagen voor de vergadering kosteloos een exemplaar van die stukken verstrekt

VII. Economisch samenwerkingsverband

Art. 861 De gezamenlijke leden van het samenwerkingsverband vormen de vergadering. Zij komt ten minste eenmaal per jaar bijeen, op de plaats en op de dag bepaald in de overeenkomst. De oproepingen vermelden de agenda en worden ten minste vijftien dagen voor de vergadering aan de leden gericht bij een ter post aangetekende brief.

De vergadering wordt verplicht bijeengeroepen op verzoek van een zaakvoerder of van een lid van het samenwerkingsverband.

Art. 866 Overeenkomstig artikel 92, § 1, wordt de jaarrekening aan de vergadering ter goedkeuring voorgelegd. Te dien einde worden de hierboven genoemde stukken ten minste vijftien dagen voor de bijeenkomst aan de leden meegedeeld.

De leden die geen zaakvoerder zijn, hebben het recht om gedurende ten minste vijftien dagen voor de vergadering, op de zetel van het samenwerkingsverband inzage te nemen van de boeken en bescheiden van het samenwerkingsverband en er afschrift van te verkrijgen.

Art. 871 De ondernemingen die over een ondernemingsraad beschikken en lid zijn van een samenwerkingsverband zijn ertoe gehouden aan hun ondernemingsraad de inlichtingen te verstrekken met betrekking tot het samenwerkingsverband waarvan zij deel uitmaken, zoals die zijn bepaald in de artikelen 5, 8, 11 en 14 van het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden.

B. Uittreksels uit bijzondere wettelijke en reglementaire bepalingen

Openbaar overnameaanbod op al dan niet het kapitaal vertegenwoordigende effecten

De onderstaande bepalingen van het koninklijk besluit van 8 november 1989 op de openbare overnameaanbiedingen en de wijzigingen in de controle op de vennootschappen zijn van toepassing.

Art. 3 Elk openbaar overnameaanbod moet aan volgende voorwaarden voldoen :

- 1° het bod moet slaan op alle in artikel 1, § 3, bedoelde effecten uitgegeven door de bedoelde vennootschap, die nog niet in bezit zijn van de bieder(s);
- 2° in geval van een openbaar koopaanbod moeten alle voor de verwezenlijking van het bod noodzakelijke fondsen beschikbaar zijn, hetzij op een rekening bij een kredietinstelling, hetzij in de vorm van een onherroepelijk en onvoorwaardelijk krediet dat een kredietinstelling voor de bieder heeft geopend; deze middelen moeten worden geblokkeerd om de betaling te waarborgen van de prijs voor het aankopen van de effecten die in het kader van het bod zijn verworven of uitsluitend daartoe worden aangewend;
- 3° bij een openbaar bod tot omruiling moet de bieder beschikken hetzij over de als tegenprestatie aan te bieden effecten, hetzij over de bevoegdheid om ze uit te geven of te verwerven in voldoende aantal en binnen de voor de betaling voorgeschreven termijn en, zo hij niet bevoegd is om ze uit te geven, moet hij de jure of de facto over de nodige middelen beschikken om de uitgifte van de effecten te verkrijgen van de bedoelde rechtspersoon;
- 4° de voorwaarden en de regels voor het bod moeten in overeenstemming zijn met de bepalingen van dit besluit; bovendien moeten zij, inzonderheid wat de prijs betreft, de bieder normaal in staat stellen het beoogde resultaat te behalen;
- 5° de bieder moet zich, wat hem betreft, ertoe verbinden het bod ten einde te brengen;
- 6° een kredietinstelling moet zorgen voor de ontvangst van de acceptaties en de betaling van de prijs.

[Het eerste lid, 1°] is niet van toepassing wanneer het om een bod gaat dat – indien het slaagt – de bieder, zijn bestuurders, de met hem verbonden personen en de andere natuurlijke of rechtspersonen die in overleg met hem handelen, rekening houdend met de effecten in hun bezit voor het bod werd uitgebracht, gezamenlijk niet meer dan 10 pct. zullen bezitten van de stemrechten verbonden aan de door de bedoelde vennootschappen uitgegeven effecten.

Het quotum zoals bedoeld in het tweede lid wordt berekend overeenkomstig artikel 2, § 1, van de wet van 2 maart 1989 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in ter beurze genoteerde vennootschappen en tot reglementering van de openbare overnameaanbiedingen en overeenkomstig de verordeningsbepalingen ter uitvoering van die paragraaf.

Art. 4 Wie zich voorneemt een openbaar overnameaanbod te doen, moet dit vooraf ter kennis brengen van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen, overeenkomstig artikel 26 van het koninklijk besluit nr. 185 van 9 juli 1935, zoals uitgelegd door artikel 22 van de wet van 10 juni 1964 op het openbaar beroep op het spaarwezen.

De kennisgeving moet, naast de prijs, de voorwaarden en voornaamste modaliteiten van het bod, gegevens bevatten waaruit blijkt dat aan de voorwaarden van artikel 3 is voldaan.

Art. 5 Bij dit artikel 3 bedoelde kennisgeving wordt een dossier gevoegd dat is opgemaakt overeenkomstig de voorschriften van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen en inzonderheid volgende stukken bevat:

- 1° het ontwerpprospectus, opgemaakt overeenkomstig artikel 20 [...]

Art. 15 [...]

§ 2. De raad van bestuur van de [doelvennootschap] moet zijn advies over het bod bekendmaken. Hierbij moet hij het belang van alle effectenhouders, schuldeisers en werknemers van de [doelvennootschap] betrachten

[...]

In het advies van de raad van bestuur wordt het eventuele standpunt vermeld van de ondernemingsraad omtrent het bod dat hem is voorgelegd met toepassing van het koninklijk besluit van 27 november 1973 houdende reglementering van de economische en financiële inlichtingen te verstrekken aan de ondernemingsraden; zo er geen unaniem standpunt is, wordt dat van de verschillende fracties in het advies opgenomen.

[...]

Art. 18 Het prospectus moet de voorwaarden van het bod vermelden en de nodige gegevens bevatten om, naar gelang van de eigenschappen van de bieder, de doelvennootschap, de effecten waarop het bod slaat en, in voorkomend geval, van de als tegenprestatie aangeboden effecten, de effectenhouders van de doelvennootschap in staat te stellen zich een gegrond oordeel te vormen over de verrichting.

Art. 19 De voorwaarden van het bod moeten bepalen :

- 1° dat effectenhouders die een bod hebben aanvaard, niet meer gebonden zijn door hun aanvaarding in geval van een regelmatig tegenbod;
- 2° dat elke verhoging van de biedprijs geldt voor de effectenhouders die voor genoemde verhoging het bod hebben aanvaard;
- 3° dat een aanvaarding van het bod (voor de openbaarmaking van het prospectus), niet bindend is voor de effectenhouders.

Art. 20. Onverminderd de verplichting bedoeld in artikel 18, bevat het prospectus ten minste de gegevens die zijn voorgeschreven door het bij dit besluit gevoegde schema.

[...]

CENTRALE RAAD VOOR HET BEDRIJFSLEVEN

* Publiekrechtelijke instelling opgericht bij de wet van 20 september 1948

* Samenstelling :

50 werkende en 50 plaatsvervangende leden voorgedragen door de representatieve beroepsorganisaties :

vertegenwoordigers van de werkgevers (25 leden)

- Verbond van Belgische Ondernemingen
- Kamers van Handel en Nijverheid
- Hoge Raad voor de Middenstand
- Landbouw- en bosbouwfederaties

vertegenwoordigers van de werknemers (25 leden)

- Algemeen Belgisch Vakverbond (ABVV)
- Algemeen Christelijk Vakverbond (ACV)
- Algemene Centrale der Liberale Vakbonden van België (ACLVB)
- Federatie der Belgische Coöperaties
- Nationale Federatie van Christelijke Coöperaties

* Directie :

voorzitter : Robert TOLLET
secretaris : Luc DENAYER
adjunct-secretaris : Ton HARDING

* Blijde Inkomstlaan 17-2, 1040 Brussel
Tel. 02 233 88 11
Fax 02 233 89 12
Web : <http://www.ccecrb.fgov.be>